Manual dels hàbitats de Catalunya

Volum VII

5 Molleres i aiguamolls

6 Roques, tarteres, glaceres, coves

Edició revisada 2015

Manual dels hàbitats de Catalunya

Volum VII

5 Molleres i aiguamolls

6 Roques, tarteres, glaceres, coves

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori
i Sostenibilitat

Edició revisada 2015

Manual dels hàbitats de Catalunya

Volum I
Introducció

Volum II
1 Ambients litorals i salins

Volum III
2 Aigües continentals

Volum IV
3 Vegetació arbustiva i herbàcia
(Vegetació arbustiva)

Volum V
3 Vegetació arbustiva i herbàcia
(Prats i pastures)

Volum VI
4 Boscos

Volum VII
5 Molleres i aiguamolls
6 Roques, tarteres, glaceres, coves

Volum VIII
8 Terres agrícoles i àrees antròpiques

Manual dels hàbitats litorals de Catalunya

Manual dels hàbitats de Catalunya

Volum VII

5 Molleres i aiguamolls

6 Roques, tarteres, glaceres, coves

Catàleg dels hàbitats naturals reconeguts en el territori català d'acord amb els criteris establerts pel *CORINE biotopes manual* de la Unió Europea

Edició a cura de:

Jordi CARRERAS
Albert FERRÉ
Josep VIGO
Universitat de Barcelona

Autors:

Empar CARRILLO [EC]
Albert FERRÉ [AF]
Ramon M. MASALLES [RMM]
Josep M. NINOT [JMN]
Aaron PÉREZ-HAASE [APH]
Universitat de Barcelona

Joan FONT [JF]
Josep GESTI [JG]
Lluís VILAR [LV]
Universitat de Girona

Moisès GUARDIOLA
Andreu SALVAT

Edició revisada 2015

Edició

* Jordi Carreras
* Albert Ferré
* Josep Vigo

Redacció

* Empar Carrillo
* Albert Ferré
** Joan Font
** Josep Gesti
Moisès Guardiola
* Ramon M. Masalles
* Josep M. Ninot
* Aaron Pérez-Haase
Andreu Salvat
** Lluís Vilar

Coordinació científica

* Josep Vigo

Coordinació tècnica

*** Pilar Vendrell

Assessorament lingüístic

Neus Baltrons

Disseny i maquetació

Robert Masip (primera edició)
Lluís Mestres (edició revisada)

Retoc d'imatges

LEICROM

Impressió

Gràfiques Ortells, S.L.

ISBN

978-84-3939-381-8

DL

B 27480-2015

© Generalitat de Catalunya
© Els autors

Aquesta obra està sota llicència de:
Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0
http://creativecommons.org

* Universitat de Barcelona
** Universitat de Girona
*** Departament de Territori i Sostenibilitat, Generalitat de Catalunya

La motxilla ecològica i les dades del catàleg de Vol. VII Molleres i aiguamolls

La motxilla ecològica és la quantitat de material que cal fer servir durant tot el cicle de vida d'un producte. A més del volum de matèries primeres, avaluem la quantitat d'emissions de CO_2 que es generen en la producció d'aquest llibre. Així fem saber al consumidor l'impacte al medi ambient del producte que ha adquirit.

Nombre d'exemplars totals de la publicació: 300.

Nombre de pàgines: 224 (interior + coberta).

La quantitat de paper necessària per a cada exemplar és de 631 g.

S'han generat els residus i consums totals següents:

	Impressió	Consum de paper
Residus (kg):	30,9	284,0
Consum aigua (litres):	124,9	2.839,5
Consum elèctric (kWh):	77,7	1.817,3
Emissions CO_2 (kg):	16,0	946,5
Matèries primeres (kg):	189,3	454,3

El paper d'aquesta publicació té la certificació FSC®. Aquesta certificació de control de la producció paperera garanteix una gestió ambiental, econòmica i social responsable dels boscos originaris de la matèria primera. La gestió forestal ambientalment responsable garanteix l'aprofitament just dels recursos forestals i contribueix a mantenir la biodiversitat dels boscos. La gestió forestal socialment beneficiosa contribueix a que les poblacions locals i la societat en conjunt gaudeixin dels beneficis de la muntanya
i alhora conservin els recursos forestals.

Aquesta certificació també inclou el control de tota la fase productiva desde l'impressió al producte final.
La gestió responsable de cada fase de fabricació contribueix a un estalvi d'energia i residuus generats en el procés de producció.

MIXT
Paper procedent de fonts responsables
FSC® C079342
www.fsc.org

La impressió d'aquesta publicació s'ha dut a terme a Gràfiques Ortells S.L. (Barcelona), empresa certificada amb els sistemes de qualitat ambiental ISO 14001 i Cadena de Custodia FSC® (número de llicència C079342). S'ha imprès amb tintes compostes d'olis vegetals.

BIBLIOTECA DE CATALUNYA - DADES CIP

Manual dels hàbitats de Catalunya : catàleg dels hàbitats naturals reconeguts en el territori català d'acord amb els criteris establerts pel CORINE biotopes manual de la Unió Europea. – Ed. rev.
Conté: vol 1. Introducció -- vol. 6.4, Boscos -- vol. 7.5, Molleres i aiguamolls ; 7.6, Roques, tarteres, glaceres, coves
ISBN 9788439393849 (vol. 1). – ISBN 9788439393801 (vol. 6). – ISBN 9788439393818 (vol. 7)
I. Carreras i Raurell, Jordi, ed. II. Ferré, Albert (Ferré Codina), ed. III. Vigo, Josep, 1937-, ed. IV. Catalunya. Departament de Territori i Sostenibilitat V. Títol
1. Biòtops – Catalunya – Catàlegs 2. Ecosistemes – Catalunya
574(460.23)(083.82)

Sumari

5 Molleres i aiguamolls 13

51 Torberes altes 15

51.1	Torberes altes		15
	51.1111	Bonys de les torberes dominats per *Sphagnum magellanicum*	16
	51.1117	Bonys de les torberes amb ericàcies (*Calluna vulgaris*...)	18

53 Vores d'aigua i hàbitats inundables 21

53.1	Canyissars i formacions anàlogues		21
	53.111	Canyissars sempre inundats	22
	53.112	Canyissars de sòls rarament inundats	24
	53.113	Canyissars de *Phragmites australis* subsp. *chrysanthus*	26
	53.12	Herbassars graminoides de jonca d'estany (*Scirpus lacustris*)	28
	53.13	Poblaments de balques (*Typha* spp.)	30
	53.142 + 53.143	Poblaments de bova borda (*Sparganium erectum* s.l.)	32
	53.147	Poblaments d'*Equisetum fluviatile*, generalment inundats, dels estatges subalpí i altimontà dels Pirineus centrals (Vall d'Aran)	34
	53.149	Poblaments d'*Hippuris vulgaris*, submergits	36
	53.14A	Poblaments de jonquet (*Eleocharis palustris*), de sòls inundats de terra baixa i de l'estatge montà	38
	53.16	Poblaments de *Phalaris arundinacea*, purs o gairebé	40
	53.17	Poblaments de jonques (*Scirpus* spp.), d'aigües salabroses	42
	53.18⁺	Comunitats d'*Iris pseudacorus* (lliri groc), *Polygonum salicifolium*..., de les vores d'aigua de terra baixa	44

53.2	Formacions de grans càrexs		47
	53.211	Poblaments de *Carex disticha*, de sòls argilosos humits, pirinencs	48
	53.2121	Comunitats dominades per *Carex acuta*, d'aiguamolls i de sòls llargament inundats, alcalins o poc àcids, de terra baixa	50
	53.2122	Comunitats dominades per *Carex acutiformis*, de sòls molt humits i eventualment inundats, alcalins o feblement àcids, de la terra baixa i de la muntanya mitjana	52
	53.2127+	Comunitats dominades per *Carex hispida*, de vores d'aigua i de sòls xops, alcalins i sovint salabrosos, de la terra baixa i de l'estatge submontà	54
	53.213	Comunitats dominades per *Carex riparia*, d'aiguamolls i de prats llargament inundats, de terra baixa i de la muntanya mitjana	56
	53.214	Comunitats de *Carex rostrata* o *C. vesicaria*, de vores d'aigua i aiguamolls àcids, de l'alta muntanya (i de l'estatge montà)	58
	53.2192	Comunitats dominades per *Carex cuprina*, de vores d'aigua i llocs humits, de la terra baixa i de la muntanya mitjana	60
53.3	Formacions de *Cladium mariscus*		63
	53.33	Comunitats dominades per mansega (*Cladium mariscus*), de vores d'aigua carbonàtiques o salabroses, de terra baixa	64
53.4	Creixenars i formacions anàlogues		67
	53.4	Creixenars i comunitats anàlogues (amb *Glyceria* spp...) de fonts i vores de rierols	68
53.6	Canyars i formacions anàlogues		71
	53.61	Comunitats de cesquera (*Saccharum ravennae*), de sòls arenosos humits	72
	53.62	Canyars (d'*Arundo donax*), de vores d'aigua	74

54 Molleres i comunitats fontinals 77

54.1	Fonts i rierols		77
	54.111	Comunitats fontinals, dominades per briòfits, acidòfiles, de l'alta muntanya	78
	54.112	Comunitats fontinals sovint dominades per cardamines (*Cardamine* spp.)..., d'aigües blanes, sovint ombrejades, dels estatges montà i subalpí	80

	54.114+	Comunitats fontinals dominades per *Saxifraga aquatica*, de les deus cabaloses i d'aigua blana, de l'alta muntanya pirinenca	82
	54.12	Comunitats fontinals d'aigües dures, sovint formadores de tosca	84
54.2	Molleres alcalines		87
	54.24 (+ 54.2A)	Molleres alcalines dels Pirineus	88
	54.26	Molleres de *Carex nigra*, de tendència alcalina	90
	54.2E	Molleres de *Scirpus cespitosus* poc àcides o gens	92
54.3	Molleres fontinals articoalpines		95
	54.35+	Comunitats de *Carex frigida* d'indrets rocosos molt humits, pirinenques	96
54.4	Molleres àcides		99
	54.4241+	Molleres de *Carex nigra*, àcides, pirinenques	100
	54.4242+	Torberes d'esfagnes i *Carex nigra* pirinenques	102
	54.4243+	Poblaments d'esfagnes, residuals, de territoris extrapirinencs	104
	54.4245+	Comunitats amb dominància de *Narthecium ossifragum*, dels Pirineus centrals	106
	54.452	Molleres de *Scirpus cespitosus*, àcides, pirinenques	108
	54.46	Molleres dominades per cotonera (*Eriophorum angustifolium*), generalment amb esfagnes, acidòfiles	110
54.5	Molleres de transició		113
	54.511	Formacions de *Carex lasiocarpa* amb molses brunes, de tendència alcalina, de l'estatge subalpí	114
	54.512	Catifes d'esfagnes amb *Carex lasiocarpa*, de l'estatge subalpí	116
	54.531	Catifes tremoladisses d'esfagnes (*Sphagnum* spp.) amb *Carex rostrata*..., acidòfiles, de l'estatge subalpí	118
	54.5321	Catifes tremoladisses d'esfagnes (*Sphagnum* spp.), amb *Carex rostrata*..., basòfiles, de l'estatge subalpí	120
	54.59	Catifes flotants de trèvol d'aigua (*Menyanthes trifoliata*)..., de l'alta muntanya	122
	54.5B	Catifes de molses brunes, inundables, poc àcides	124

6 Roques, tarteres, glaceres, coves 127

61 Tarteres 129

61.1 Tarteres silícies de caràcter boreal 129

61.1113 Tarteres silícies amb *Oxyria digyna*, poc mòbils, dels obacs dels estatges alpí i subnival 130

61.12 Pedrusques i clapers silicis, amb *Epilobium collinum*, *Galeopsis* spp..., de l'estatge montà 132

61.2 Tarteres calcàries de llocs frescals 135

61.231 Tarteres calcàries, amb *Petasites paradoxus*, *Gymnocarpium robertianum*..., d'indrets frescals de l'estatge subalpí 136

61.3 Altres tarteres 139

61.311 Pedrusques calcàries, amb *Stipa calamagrostis*, *Rumex scutatus*..., de l'estatge montà poc plujós 140

61.32 Pedrusques de la baixa muntanya mediterrània, catalanooccitanes 142

61.331+ Pedrusques silícies, amb *Poa cenisia*, *Carduus carlinoides*..., càlides i seques, de l'estatge alpí inferior (i del subalpí) 144

61.332+ Tarteres silícies, amb herba blanca (*Senecio leucophyllus*), julivert d'isard (*Xatardia scabra*)..., fredes, de l'estatge alpí 146

61.341 Pedrusques i clapers calcaris o esquistosos, amb *Iberis spathulata*, *Viola diversifolia*..., de l'estatge alpí 148

61.342 Tarteres calcàries, amb *Crepis pygmaea*, de vessants rostos de l'alta muntanya 150

61.343 Clapers calcaris amb *Androsace ciliata*, *Saxifraga oppositifolia*..., de l'estatge alpí dels Pirineus centrals 152

61.344 Pedrusques i clapers calcaris, amb *Saxifraga praetermissa*..., d'indrets llargament innivats de l'alta muntanya 154

61.345 Tarteres calcàries, amb *Xatardia scabra* (julivert d'isard) o *Cirsium glabrum*..., poc mòbils, de l'estatge subalpí 156

61.371+ Caos de blocs silicis, colonitzats per falgueres, de l'alta muntanya 158

61.5+	Terrers (badlands)	161
61.51+	Terrers (badlands) calcaris, generalment margosos o bé guixencs, amb vegetació molt esparsa o quasi nus	162
61.52+	Terrers (badlands) silicis, generalment argilosos o gresencs, amb vegetació molt esparsa o quasi nus	164

62 Roques no litorals 167

62.1	Cingles i penyals calcaris	167
62.1111	Roques calcàries amb vegetació casmofítica, termòfila, de les contrades mediterrànies	168
62.1115	Roques calcàries ombrejades, amb vegetació comofítica de molses i falgueres, de les contrades mediterrànies	170
62.12	Roques calcàries, amb *Saxifraga media*, *Potentilla nivalis*, *P. alchimilloides*..., de l'alta muntanya pirinenca	172
62.151	Roques calcàries, amb *Potentilla caulescens*, *Saxifraga longifolia*, *Asplenium fontanum*..., de l'estatge montà i de les muntanyes mediterrànies	174
62.152	Roques calcàries ombrejades i sovint humides, amb diverses falgueres (*Cystopteris fragilis*...), dels estatges montà i subalpí	176
62.1C+	Roques calcàries ombrejades, amb vegetació comofítica de molses i falgueres, de l'estatge montà i de la muntanya mediterrània	178
62.2	Cingles i penyals silicis	181
62.211	Roques silícies, amb *Androsace vandellii*..., de l'alta muntanya	182
62.26	Roques silícies, amb asarina (*Antirrhinum asarina*)..., de l'estatge montà plujós (i dels llocs frescals de terra baixa)	184
62.28	Roques silícies, càlides i seques (amb *Cheilanthes tinaei*), de les contrades mediterrànies	186
62.2A+	Roques silícies ombrejades, amb vegetació comofítica de molses i falgueres, de l'estatge montà	188
62.2B+	Roques silícies ombrejades, amb vegetació comofítica de molses i falgueres, de les contrades mediterrànies	190
62.3	Terraprims i codines	193

	62.31⁺ + 36.2p	Vegetació pionera, amb matafocs (*Sempervivum* spp.) i crespinells (*Sedum* spp.), de terraprims silicis, dels estatges montà i subalpí	194
	62.32⁺	Codines amb caragoles (*Erodium rupestre*, *E. glandulosum*), *Arenaria agreggata*, *Allium senescens*..., en terrenys calcaris o conglomeràtics, a la muntanya mitjana poc plujosa i a les serres catalanídiques	196
62.4	Roques sense vegetació vascular		199
	62.41	Roques calcàries colonitzades per líquens, no litorals	200
	62.42	Roques silícies colonitzades per líquens, no litorals	202
62.5	Roques humides		205
	62.51	Roques calcàries humides i degotalls, amb falzia (*Adiantum capillus-veneris*), de les contrades mediterrànies	206
62.7⁺	Roques i murs amb vegetació subnitròfila		209
	62.7⁺	Roques i murs amb vegetació subnitròfila	210
63	Congestes permanents i glaceres		213
	63.1	Congestes permanents o quasi	214
	63.2	Glaceres rocalloses	216

65	**Coves**		219
	65.4	Coves i avencs	220

5

Molleres i aiguamolls

51

Torberes altes

51.1

Torberes altes

51.1111 Bonys de les torberes dominats per *Sphagnum magellanicum*

Bony de *Sphagnum magellanicum* a la vall de Peguera (Pallars Sobirà). J. Colomer

Eriophorum vaginatum. A. Pérez-Haase

Aspecte

Torberes dominades per *Sphagnum magellanicum* que s'aixequen sobre el terra en forma de bonys, no gaire alts. Aquestes superfícies bombades, que duen associat un bon gruix de torba, són relativament seques i no s'arriben a inundar en cap moment. Això, juntament amb l'acidesa del substrat, permet de vegades l'establiment d'algunes ericàcies a les parts més elevades (bruguerola, nabineres...).

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge subalpí.

Ambients que ocupa
Torberes d'esfagnes.

Clima
Subalpí humit.

Substrat i sòl
Substrat torbós, molt àcid (pH al voltant de 4), humit però no inundat.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat subarbustiu i herbaci				
Eriophorum vaginatum		•	•	
Carex nigra			•	
Calluna vulgaris (bruguerola)				•
Vaccinium myrtillus (nabinera)				•
Estrat muscinal				
Sphagnum magellanicum	•		•	
Sphagnum angustifolium		•	•	
Sphagnum papillosum			•	

Sphagnum magellanicum. A. Pérez-Haase

Distribució dins el territori català

Pirineus centrals, entre 1.800 i 2.100 m.

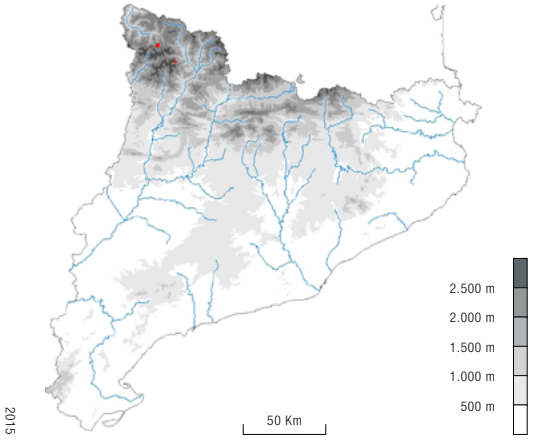

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Carici fuscae-Sphagnetum magellanici Bick 1985

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús, eventualment visitat per vaques i egües quan cerquen un lloc per abeurar-se o refrescar-se.

Conservació
Hàbitat que cobreix superfícies petites i disperses, pel que és vulnerable a qualsevol actuació que desequilibri les capes freàtiques o que les contamini. Puntualment pot veure's afectat per excés de pastura o pel trepig.

Els bonys amb esfagnes, a causa dels seus estrictes requeriments ecològics, resulten molt útils com a indicadors ambientals.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística *Sphagnum magellanicum* és una espècie inclosa al Catàleg de flora amenaçada de Catalunya	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	4
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**19**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

7110* Torberes altes actives

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

D1.11111 *Sphagnum magellanicum* hummocks

[APH/AF]

51.1117 Bonys de les torberes amb ericàcies (*Calluna vulgaris*...)

Torberes amb esfagnes i bruguerola al clot de Rialba (Pallars Sobirà). E. Carrillo

Aspecte

Petits bonys que sobresurten de la torbera circumdant, formats per tofes denses, poc humides, d'esfagnes, en què arrelen diverses ericàcies. La bruguerola sol ser-hi l'espècie dominant, però no hi són rares les nabineres o el bruc d'aiguamoll.
Aquest hàbitat correspon al codi 51.1131 de la primera edició del Manual. El codi 54.4244⁺ creat al suplement de la primera edició s'ha de referir també a aquest hàbitat.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatges subalpí i alpí.

Ambients que ocupa
Proximitat de rierols, surgències difuses, àrees planes o gairebé, amb poc drenatge.

Clima
Subalpí humit i alpí nivós. La freqüència de pluges estivals és imprescindible per al manteniment d'aquest hàbitat, ja que els esfagnes no toleren gaire bé la manca d'aigua.

Substrat
Substrat torbós, molt àcid, que pot assecar-se temporalment perquè no té una aportació constant de l'aigua de la torbera.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat subarbustiu				
Calluna vulgaris (bruguerola)		•	•	
Vaccinium uliginosum subsp. *microphyllum*		•	•	
Erica tetralix (bruc d'aiguamoll)			•	
Vaccinium myrtillus (nabinera)				•
Estrat herbaci				
Eriophorum vaginatum (cotonera)			•	
Carex nigra			•	
Scirpus cespitosus			•	
Primula integrifolia				•
Nardus stricta (pèl caní)				•
Potentilla erecta (tormentil·la)				•
Estrat muscinal				
Sphagnum capillifolium (esfagne)	•		•	
Sphagnum subnitens (esfagne)		•	•	

Bony d'una torbera amb esfagnes i bruguerola, a la Vall d'Aran. A. Ferré

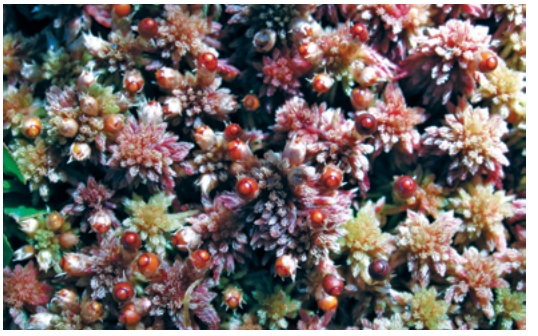

Sphagnum capillifolium. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Pirineus axials.

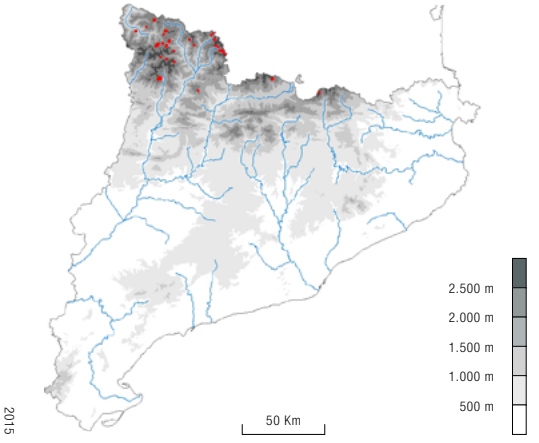

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Vaccinio microphylli-Sphagnetum capillifolii (Casanovas 1992) Pérez-Haase et al. 2012 (= *Calluno-Sphagnetum subnitentis* Casanovas 1992)

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús, eventualment visitat per vaques i egües quan cerquen un lloc per abeurar-se o refrescar-se.

Conservació

Hàbitat que cobreix superfícies petites i disperses a les parts baixes de vessants o a la perifèria d'estanys, pel que és vulnerable a la freqüentació, obertura de camins, aprofitaments hidroelèctrics, estacions d'esquí, i a qualsevol actuació que desequilibri les capes freàtiques o que les contamini. Puntualment pot veure's afectat per excés de pastura o pel trepig que suposen les activitats esportives (muntanyisme, entorns de refugis, etc.) i el turisme.

Els bonys amb esfagnes, a causa dels seus estrictes requeriments ecològics, resulten molt útils com a indicadors ambientals.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística Conté algunes espècies de torbera rares a Catalunya, com ara *Eriophorum vaginatum*, *Sphagnum subnitens*...	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	4
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**17**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

7110* Torberes altes actives

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

D1.11117 *Sphagnum capillifolium* hummocks [EC]

53

Vores d'aigua i hàbitats inundables

53.1

Canyissars i formacions anàlogues

53.111 Canyissars sempre inundats

Canyissar al delta de l'Ebre. E. Illa

Aspecte

Canyissars de fins a tres metres d'alçària, generalment densos. En formen part, sobretot, plantes helofítiques rizomatoses, adaptades a la submersió continuada de l'aparell radicular i de la base de les tiges. La riquesa florística és molt diversa en funció de les característiques fisicoquímiques de l'aigua, de la fluctuació del nivell d'aquesta i de l'àrea biogeogràfica on apareixen aquestes formacions.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana, terra baixa i litoral marítim.

Ambients que ocupa
Vores de llacunes, estanys, embassaments, etc., d'aigües quietes, i ribes de cursos fluvials de corrent lent.

Clima
Medioeuropeu o mediterrani.

Substrat i sòl
Sòls permanentment inundats per aigua dolça.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Phragmites australis (canyís)	•		•	
Scirpus lacustris subsp. *tabernaemontani* (jonca d'estany)			•	
Scirpus lacustris subsp. *lacustris* (jonca d'estany)			•	
Typha angustifolia (balca de fulla estreta)			•	
Typha latifolia (balca de fulla ampla)			•	
Scirpus littoralis (jonca litoral)			•	
Sparganium erectum (bova borda)			•	
Alisma plantago-aquatica (plantatge d'aigua)			•	
Lysimachia vulgaris			•	

Canyissars d'Utxesa (Segrià). J.A. Conesa

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic, olositànic, catalanídic, ausosegàrric i sicòric, i Prepirineus.

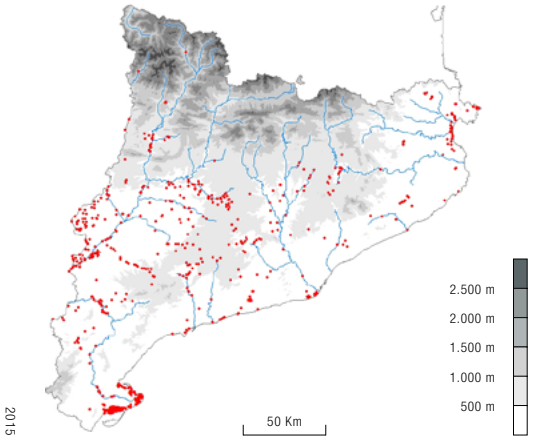

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Scirpo-Phragmitetum W. Koch 1926

Typho-Schoenoplectetum tabernaemontani Br.-Bl. et O. Bolòs. 1957

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Els principals problemes de conservació es deuen a la destrucció de les zones humides per acció humana i a la mala qualitat físicoquímica de les aigües, fet que ocasiona un empobriment florístic de la comunitat a causa de la desaparició de les espècies de requeriments més estrictes.

Els canyissars han colonitzat extenses superfícies als marges d'embassaments i basses artificials.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	1
Interès de Conservació	**(IC)**	**10**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

53a Canyissars

Unitat EUNIS corresponent

C3.211 Flooded *Phragmites* beds

[JG]

53.112 Canyissars de sòls rarament inundats

Canyissar al pla de Salito (Pallars Sobirà). A. Ferré

Aspecte

Canyissars densos, de fins a tres metres d'alçària, generalment constituïts per un nombre reduït d'espècies. Els integren principalment helòfits rizomatosos adaptats als sòls saturats d'aigua i a períodes breus d'inundació.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa i litoral marítim.

Ambients que ocupa
Aiguamolls, vores de llacunes, estanys i basses temporànies.

Clima
Mediterrani.

Substrat i sòl
Sòls profunds i argilosos, inundats durant períodes curts per aigües dolces (més rarament, feblement salabroses).

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Phragmites australis (canyís)	•		•	
Typha angustifolia (balca de fulla estreta)		•	•	
Calystegia sepium (corretjola gran)		•		
Phalaris arundinacea			•	
Lythrum salicaria (salicària)			•	

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic, catalanídic, ausosegàrric i sicòric, i Prepirineus.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Scirpo-Phragmitetum W. Koch 1926

Canyís. A. Ferré

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús, eventualment pasturat.

Conservació
Els principals problemes de conservació es deuen a la destrucció de les zones humides per acció humana i a la mala qualitat físicoquímica de les aigües, fet que ocasiona un empobriment florístic de la comunitat a causa de la desaparició de les espècies de requeriments més estrictes. Eventualment afectat per focs incontrolats.

Els canyissars han colonitzat extenses superfícies als marges d'embassaments i basses artificials. La gestió dels que es troben dins d'espais protegits s'ha emprès en dos sentits oposats: en algunes àrees se n'afavoreix l'expansió com a hàbitat d'ocells migratoris, mentre que en d'altres es procura que no s'estenguin per evitar el rebliment de llacunes o l'excessiva homogeneïtat dels aiguamolls. Amb aquest objectiu es fa servir la pastura i les cremes controlades.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	1
Interès de Conservació	**(IC)**	**9**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

53a Canyissars

Unitat EUNIS corresponent

D5.11 Common reed (*Phragmites*) beds normally without free-standing water

[JG]

53.113 Canyissars de *Phragmites australis* subsp. *chrysanthus*

Canyissar a la riba de l'estany de la Ricarda (Baix Llobregat). X. Font

Aspecte

Canyissars de fins a sis metres d'alçària. Sota l'estrat superior, molt dens, constituït únicament per la subespècie *chrysanthus* del canyís, hi ha un estrat herbaci més baix (1-2 m) i lax; en fan part espècies adaptades a la inundació del sòl i a concentracions moderades de sal.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Litoral marítim.

Ambients que ocupa
Llacunes i canals.

Clima
Mediterrani marítim.

Substrat i sòl
Sòls inundats, temporalment o permanentment, per aigües lleugerament salabroses.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat herbaci superior				
Phragmites australis subsp. *chrysanthus* (canyís)	•		•	
Estrat herbaci inferior				
Scirpus maritimus (jonca marítima)			•	
Kosteletzkya pentacarpos (trencadalla)			•	
Phragmites australis subsp. *australis* (canyís)			•	

Trencadalla. E. Batriu

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic (aiguamolls de l'Alt i del Baix Empordà), catalanídic (deltes del Llobregat i de l'Ebre) i sicòric.

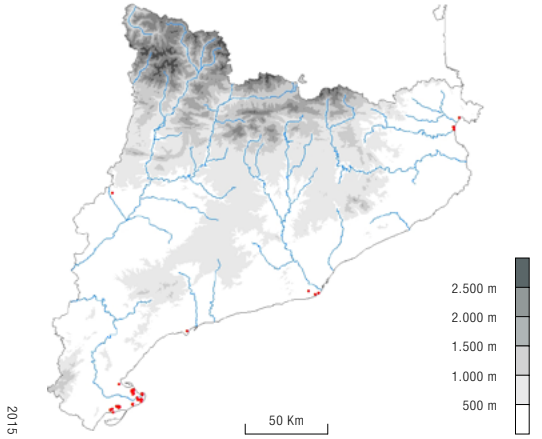

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Scirpetum compacto-littoralis Br.-Bl. 1931 em. nom. Rivas Mart. et al. 1980 subass. *phragmitetosum isiaci*

Typho-Schoenoplectetum tabernaemontani Br.-Bl. et O. Bolòs 1957 subass. *phragmitetosum isiaci*

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús, eventualment dedicat a l'aprofitament cinegètic.

Conservació
Els principals problemes de conservació deriven de la desaparició o de la fragmentació dels aiguamolls litorals a conseqüència de la urbanització o de la construcció d'instal·lacions turístiques, vies de comunicació, etc. També els amenaça l'alteració de les característiques físicoquímiques de l'aigua (dulcificació o salinització, eutrofització), causada per l'aportació d'excedents d'aigües de reg o per alteracions en els fluxos naturals entre l'aigua marina i la continental.

Aquests canyissars es troben majoritàriament dins d'espais protegits, alguns dels quals disposen de plans de gestió que els tenen en compte específicament.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**14**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

53a Canyissars.

Unitat EUNIS corresponent

–

[JG]

53.12 Herbassars graminoides de jonca d'estany (*Scirpus lacustris*)

Herbassar de jonca d'estany i balques a l'estany de Tordera (Maresme). A. Ferré

Aspecte

Herbassars alts (dos metres o més), densos i poc rics florísticament, formats per herbes graminoides o junciformes que viuen amb la base submergida dins l'aigua una bona part de l'any.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa.

Ambients que ocupa
Vores d'estanys, basses i cursos fluvials de corrent lent.

Clima
Mediterrani.

Substrat i sòl
Sòls argilosos, sempre xops o humits (tot i que a vegades poden quedar superficialment eixuts a l'estiu); aigua eutròfica dolça o feblement salabrosa.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Scirpus lacustris (jonca d'estany)		•	•	
Scirpus littoralis (jonca litoral)			•	
Phragmites australis (canyís)			•	
Typha angustifolia (balca de fulla estreta)			•	
Typha latifolia (balca de fulla ampla)			•	
Lysimachia vulgaris			•	

Jonca d'estany. X. Llimona

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic, catalanídic, ausosegàrric i sicòric, i Prepirineus.

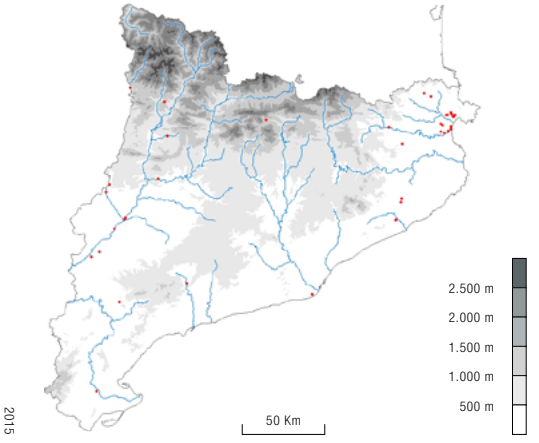

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Typho-Schoenoplectetum tabernaemontani Br.-Bl. et O. Bolòs 1957

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Històricament algunes d'aquestes jonqueres han estat dessecades o transformades en conreus o plantacions. És sensible a qualsevol actuació que modifiqui la disponibilitat i la qualitat d'aigua (dessecació, captacions d'aigua, abocaments, etc.). També són amenaçades per la presència d'espècies exòtiques i perquè és un hàbitat que recobreix superfícies petites.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**13**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

53b Herbassars graminoides de jonca d'estany (*Scirpus lacustris*)

Unitat EUNIS corresponent

C3.22 Common clubrush (*Scirpus*) beds

[JG]

53.13 Poblaments de balques (*Typha* spp.)

Balques i canyissos al delta de l'Ebre. R.M. Masalles

Aspecte

Comunitats denses i altes (1-2 m) de balques, plantes perennes que viuen amb la base sempre o quasi sempre submergida en l'aigua. Són poblacions monoespecífiques o amb ben poques espècies, totes força particulars d'aquests ambients. Les balques, gràcies als seus potents rizomes, tenen una elevada capacitat de colonització i d'expansió.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Litoral marítim, terra baixa, muntanya mediterrània i muntanya mitjana.

Ambients que ocupa
Vores d'estanys i de rius calmosos, basses i estanyols poc profunds, embassaments reblerts, canals de regadiu, etc., allà on l'aigua té una profunditat de menys d'un metre.

Clima
Mediterrani, mediterrani muntanyenc o medioeuropeu.

Medi
Aigües dolces, eutròfiques o mesotròfiques, rarament un poc salabroses, permanents o gairebé. Els fons solen ser llimosos.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Typha angustifolia (balca de fulla estreta)	•		•	
Typha latifolia (balca de fulla ampla)	•		•	
Phragmites australis (canyís)		•	•	
Alisma plantago-aquatica (plantatge d'aigua)			•	
Carex disticha			•	
Eleocharis palustris (jonquet)			•	
Galium palustre			•	
Glyceria plicata			•	
Iris pseudacorus (lliri groc)			•	
Lycopus europaeus (malrubí d'aigua)			•	
Lythrum salicaria (salicària)			•	
Mentha aquatica (menta d'aigua)			•	
Scirpus maritimus (jonca marítima)			•	
Sparganium erectum (bova borda)			•	
Veronica anagallis-aquatica (herba de folls)			•	

Balca de fulla ampla. L. Vilar

Distribució dins el territori català

General; arreu del país, llevat de l'alta muntanya.

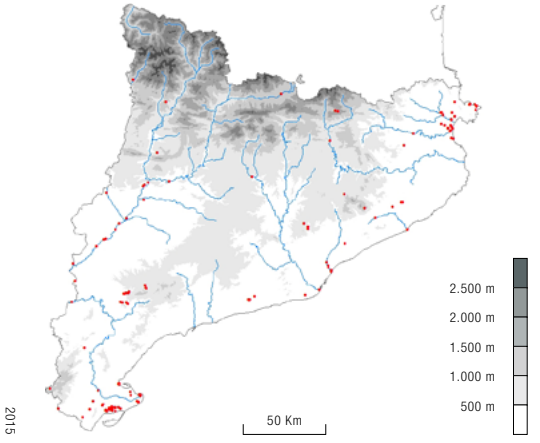

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Typhetum latifoliae Lang 1973

Typho-Schoenoplectetum tabernaemontani Br.-Bl. et O. Bolòs 1957

Usos i problemes de conservació

Ús
Antigament explotats per aprofitar les fulles de balca.

Conservació
Sensible a les alteracions del medi hídric: dessecament, contaminació, etc.

A causa de la bona capacitat de colonització de les balques, de vegades es tracta de comunitats pioneres, en indrets que han sofert pertorbacions o que han quedat inundats.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	1
Interès de Conservació	**(IC)**	**11**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

C3.23 Reedmace (*Typha*) beds

[AF]

53.142 + 53.143 Poblaments de bova borda (*Sparganium erectum* s.l.)

Poblament de bova borda al pla de Salito (Pallars Sobirà). A. Ferré

Aspecte

Comunitats denses de bova borda, herba perenne de menys d'un metre que viu amb la base quasi sempre submergida dins l'aigua. Són poblacions pràcticament monoespecífiques.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa, muntanya mediterrània i muntanya mitjana.

Ambients que ocupa
Vores d'estanys i de rius calmosos, basses i estanyols poc profunds, embassaments reblerts, etc., allà on l'aigua té una profunditat de menys de mig metre.

Clima
Mediterrani, mediterrani muntanyenc o medioeuropeu.

Medi
Aigües dolces, generalment eutròfiques o mesotròfiques, permanents o gairebé. Fons llimosos.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Sparganium erectum (bova borda)	•		•	
Typha angustifolia (balca de fulla estreta)			•	
Typha latifolia (balca de fulla ampla)			•	
Phragmites australis (canyís)			•	

Bova borda. R.M. Masalles

Distribució dins el territori català

Tot el país, llevat de l'alta muntanya, sempre de manera local i dispersa.

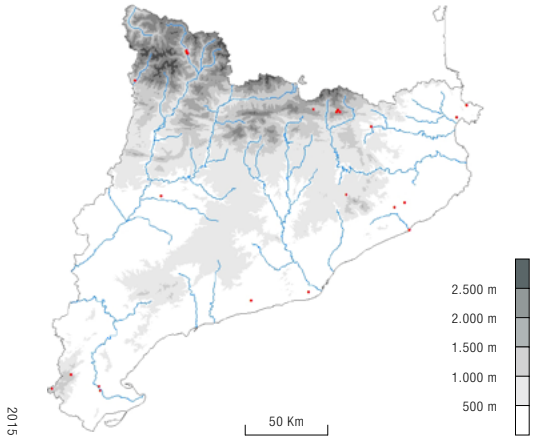

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Glycerio-Sparganion Br.-Bl. et Sissingh 1942

Phragmition communis Koch 1926

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Sensible a les alteracions del medi hídric: dessecament, contaminació, etc.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**13**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

C3.242 Neglected bur-reed communities + **C3.243** Erect bur-reed communities

[AF]

53.147 Poblaments d'*Equisetum fluviatile*, generalment inundats, dels estatges subalpí i altimontà dels Pirineus centrals (Vall d'Aran)

Bassa Nera (Vall d'Aran). A. Ferré

Aspecte

Poblaments poc densos d'*Equisetum fluviatile*, amb la base submergida dins l'aigua.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Equisetum fluviatile	•		•	

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana i part inferior de l'estatge subalpí.

Ambients que ocupa
Vores d'estanys i corrents d'aigua lents.

Clima
Medioeuropeu subatlàntic o subalpí humit.

Medi
Aigües mesotròfiques. Sòls torbosos.

Equisetum fluviatile. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Pirineus (Vall d'Aran).

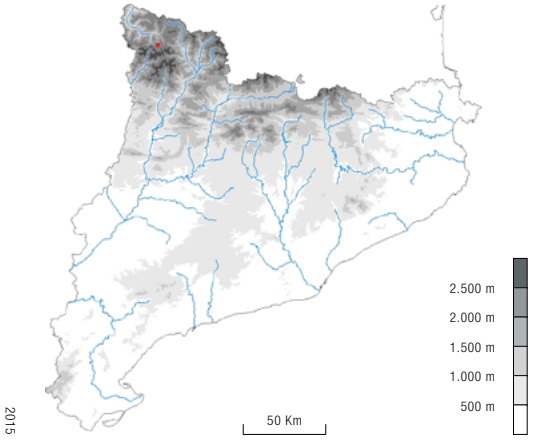

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Equisetetum limosi Steffen 1931

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts, si bé resulta vulnerable a causa de la seva raresa.

A Catalunya aquest hàbitat només es coneix de la vall d'Aiguamòg, a la zona perifèrica del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística *Equisetum fluviatile* és una espècie molt rara a Catalunya	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**15**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

C3.247 Water horsetail beds

[AF]

53.149 Poblaments d'*Hippuris vulgaris*, submergits

Poblament d'*Hippuris vulgaris* prop d'Esterri d'Àneu (Pallars Sobirà). J. Carreras

Aspecte

Poblaments força densos d'*Hippuris vulgaris*, una planta aquàtica que viu arrelada al fons, amb un rizoma reptant del qual surten tiges erectes amb la part superior sovint emergida.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Hippuris vulgaris	•		•	

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana.

Ambients que ocupa
Rius d'aigües calmoses, vores d'estanys, embassaments reblerts.

Clima
Medioeuropeu subatlàntic.

Medi
Aigües netes, més aviat fredes i riques en nutrients. Fons llimosos.

Hippuris vulgaris. X. Font

Distribució dins el territori català

Pirineus (Pallars Sobirà). Antigament, havia estat indicat al Maresme i a la Selva, però no s'hi ha retrobat en temps recents.

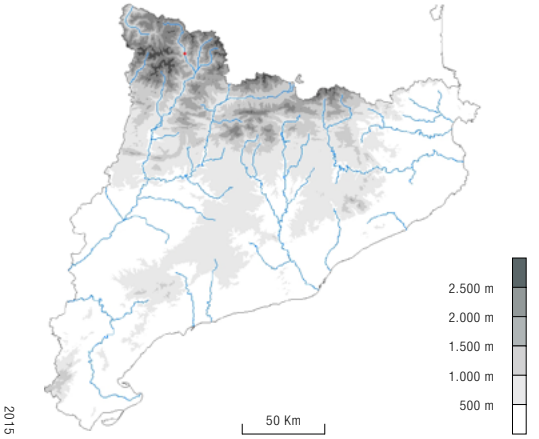

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Comunitat d'*Hippuris vulgaris*

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
L'alteració del medi hídric: dessecament, contaminació de l'aigua, etc. ha ocasionat la seva desaparició a diverses localitats. Amenaçat pel rebliment amb sediments i per la competència dels helòfits i de l'espècie americana invasora *Elodea canadensis*.

L'única població catalana coneguda es troba dins el Parc Natural de l'Alt Pirineu. Donada la seva raresa i els impactes que pateix convindria emprendre mesures per garantir la seva conservació.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística *Hippuris vulgaris* és una espècie molt rara a Catalunya	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**16**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

C3.249 Marestail beds

[AF]

53.14A Poblaments de jonquet (*Eleocharis palustris*), de sòls inundats de terra baixa i de l'estatge montà

Herbassar de jonquet, amb *Oenanthe fistulosa*, cap a Sant Climent Sescebes (Alt Empordà). G. Mercadal

Aspecte

Jonqueres molt denses, de 50 a 80 cm d'alçària, dominades gairebé absolutament pel jonquet, que viu arrelat en fons d'aigües poc profundes.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa, muntanya mediterrània i muntanya mitjana.

Ambients que ocupa
Vores d'estanyols, bassiols, tolls, aiguamolls poc profunds, etc., sovint en llocs inundats només temporalment. S'instal·la fàcilment a les àrees inundades artificialment, als arrossars abandonats, etc.

Clima
Mediterrani, mediterrani muntanyenc o medioeuropeu.

Medi
Aigua dolça o molt feblement salina. Com que és quieta i poc profunda (menys de 20 cm), resulta poc oxigenada i relativament calenta.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Eleocharis palustris (jonquet)	•		•	
Apium nodiflorum (creixen bord)			•	
Glyceria fluitans			•	
Juncus articulatus (jonc)			•	
Myosotis scorpioides subsp. *tuxeniana*			•	
Oenanthe fistulosa			•	
Ranunculus acris (botó d'or)			•	
Trifolium pratense (trèvol de prat)			•	

Jonquet. X. Font

Distribució dins el territori català

Pirineus (incloent-hi els Prepirineus) i territoris ruscínic, catalanídic i sicòric.

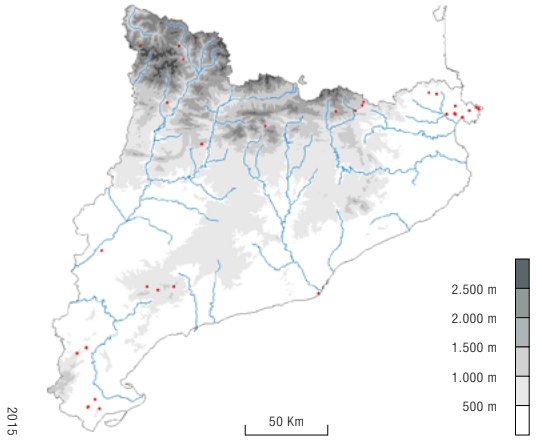

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Acrocladio-Eleocharitetum palustris O. Bolòs et Vigo 1967

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Sensible a les alteracions del medi hídric: dessecament, contaminació, etc.

Sovint afavorit per l'activitat agrícola i ramadera, atès que colonitza amb facilitat basses per abeurar el bestiar, arrossars abandonats, etc.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**12**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

C3.24A Common spikerush beds

[AF]

53.16 Poblaments de *Phalaris arundinacea*, purs o gairebé

Poblament de *Phalaris arundinacea*. M. Masclans

Aspecte

Comunitat helofítica densa (més del 80% de recobriment), integrada per gramínies de mida gran (principalment *Phalaris arundinacea*, però també canyís). Irregularment, i amb recobriment baix, hi apareixen altres espècies higròfiles (malví, salicària, etc.).

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa.

Ambients que ocupa
Marges de canals, de llacunes, de rius, i cues d'embassaments, sovint formant una banda externa al canyissar, a la zona més elevada i seca.

Clima
Mediterrani.

Medi
Aigua dolça o feblement salina, de nivell fluctuant.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Phalaris arundinacea	•		•	
Phragmites australis (canyís)		•	•	
Althaea officinalis (malví)			•	
Carex acutiformis			•	
Carex riparia			•	
Galium palustre subsp. *elongatum*			•	
Iris pseudacorus (lliri groc)			•	
Lythrum salicaria (salicària)			•	
Samolus valerandi (dolceta)			•	

Phalaris arundinacea. R.M. Masalles

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic (aiguamolls de l'Empordà), catalanídic meridional (delta de l'Ebre) i sicòric. Esporàdicament en altres punts del territori.

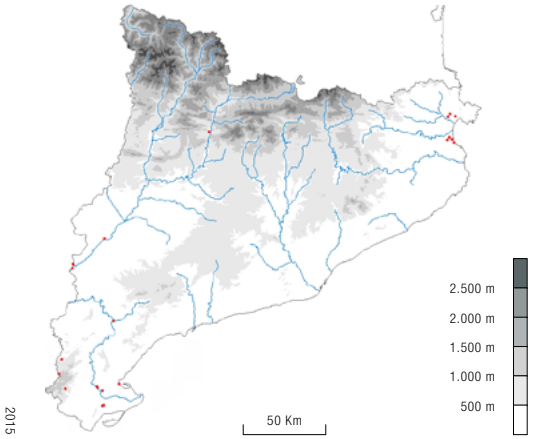

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Agrostido stoloniferae-Phalaridetum arundinaceae Peris in Esteso 1992

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts, si bé puntualment es pot veure afectat pel creixement de bardisses o per la competència d'espècies exòtiques invasores.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**13**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

53f Poblaments de *Phalaris arundinacea*, purs o gairebé

Unitat EUNIS corresponent

C3.26 Reed canary-grass (*Phalaris*) beds

[AF]

53.17 Poblaments de jonques (*Scirpus* spp.), d'aigües salabroses

Poblament de jonques a l'estany de Tordera (Maresme). A. Ferré

Aspecte

Comunitats força denses, dominades per plantes junciformes de menys d'un metre d'alçària. En les seves formes més típiques, l'espècie dominant és la jonca marítima, però en aigües un xic profundes i poc salabroses s'hi fa sobretot la jonca litoral. Les espècies acompanyants són les pròpies dels canyissars (el mateix canyís pot ser-hi relativament abundant) i també algunes plantes d'ambients salins (cirialera, blet roig, etc.).

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Litoral marítim i terra baixa.

Ambients que ocupa
Marges de llacunes, estanys, recs, bassiols, rius, etc., eventualment secs, sobretot a l'estiu.

Clima
Mediterrani.

Medi
Aigües salabroses, quietes o de corrent molt feble. Sòls rics en matèria orgànica i una mica salins.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Scirpus maritimus (jonca marítima)	•		•	
Scirpus lacustris (jonca d'estany)		•	•	
Scirpus litoralis (jonca litoral)		•	•	
Paspalum vaginatum		•		
Aeluropus littoralis			•	
Alisma plantago-aquatica (plantatge d'aigua)			•	
Arthrocnemum fruticosum (cirialera)			•	
Chenopodium chenopodioides (blet roig)			•	
Juncus acutus (jonc agut)			•	
Phragmites australis (canyís)			•	
Samolus valerandi (dolceta)			•	
Typha angustifolia (balca de fulla estreta)			•	
Typha latifolia (balca de fulla ampla)			•	

Jonca marítima. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic (aiguamolls de l'Empordà i cap de Creus), catalanídic i sicòric.

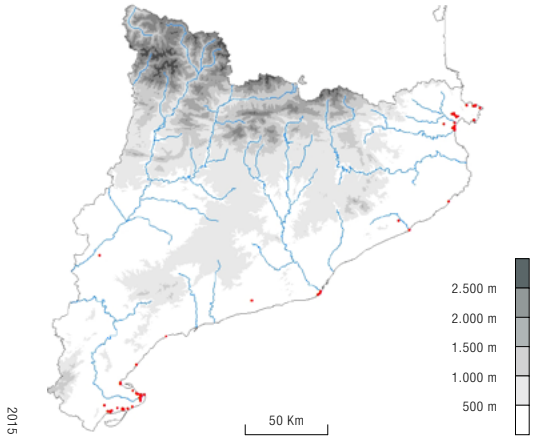

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Scirpetum maritimi-litoralis Br.-Bl. ex O. Bolòs 1962 (= *Scirpetum compacto-littoralis* Br.-Bl. 1931 em. nom. Rivas Mart., Costa, Castroviejo et Valdés Bermejo 1980)

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Històricament algunes d'aquestes jonqueres han estat dessecades o transformades en conreus o plantacions. És sensible a qualsevol actuació que modifiqui la disponibilitat i la qualitat d'aigua (dessecació, captacions d'aigua, abocaments, etc.). Altres problemes de conservació són l'excés de freqüentació i la presència d'espècies exòtiques.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**13**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

53e Poblaments de jonques (*Scirpus* spp.), d'aigües salabroses

Unitat EUNIS corresponent

C3.27 Halophile *Scirpus*, *Bolboschoenus* and *Schoenoplectus* beds

[AF]

53.18+ Comunitats d'*Iris pseudacorus* (lliri groc), *Polygonum salicifolium*..., de les vores d'aigua de terra baixa

Comunitat de lliri groc al delta de l'Ebre. R.M. Masalles

Aspecte

Poblaments densos d'helòfits de mida mitjana, sovint dominats pel lliri groc, que els fa molt vistosos a la primavera, quan és florit. Pot haver-hi un estrat superior, poc dens, de canyís.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa i litoral marítim.

Ambients que ocupa
Marges de llacunes, de recs i d'ullals.

Clima
Mediterrani marítim.

Medi
Aigües dolces.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Iris pseudacorus (lliri groc)	•		•	
Polygonum salicifolium		•	•	
Althaea officinalis (malví)			•	
Galium palustre subsp. *elongatum*			•	
Lycopus europaeus (malrubí d'aigua)			•	
Phragmites australis (canyís)			•	

Lliri groc. X. Llimona

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic, olositànic i catalanídic.

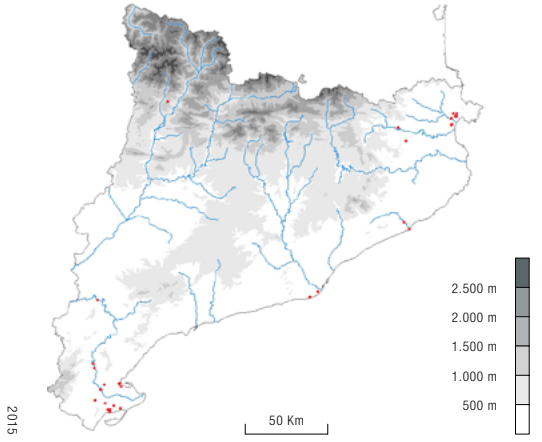

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Irido-Polygonetum salicifolii O. Bolòs 1957

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Sensible a les alteracions del medi hídric: dessecament, contaminació, etc. Aquestes pertorbacions afavoreixen la proliferació d'espècies nitròfiles i exòtiques invasores com *Paspalum distichum*.

Iris pseudacorus és utilitzat sovint en treballs de bioenginyeria i revegetació de marges fluvials, i per això, de vegades, ha estat plantat fora de la seva àrea natural de distribució.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**16**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

C3.24B *Iris* beds

[AF]

53

Vores d'aigua i hàbitats inundables

53.2

Formacions de grans càrexs

53.211 Poblaments de *Carex disticha*, de sòls argilosos humits, pirinencs

Poblament de *Carex disticha* al Gerdar de Sorpe (Pallars Sobirà). A. Ferré i A. Mercadé

Aspecte

Formacions herbàcies dominades pel geòfit rizomatós *Carex disticha*, relativament alt (uns 50 cm) i de fulles estretes i llargues.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatges montà i subalpí.

Ambients que ocupa
Aiguamolls, vores d'aigua.

Clima
Medioeuropeu o subalpí.

Medi
Sòls argilosos. Aigües poc o molt eutròfiques.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Carex disticha	•			
Galium palustre			•	
Eleocharis palustris (jonquet)			•	
Epilobium palustre				•

Carex disticha. N. Sloth (Biopix.dk)

Distribució dins el territori català

Pirineus i probablement desaparegut de les muntanyes del territori catalanídic septentrional (Montseny).

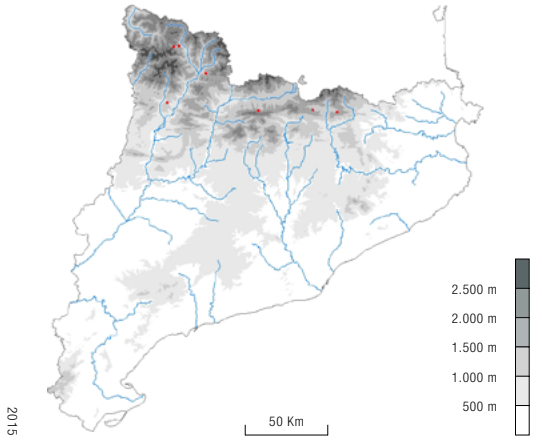

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Magnocaricion elatae Koch 1926

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús, eventualment sotmès a pastura.

Conservació
Sensible a les alteracions del medi hídric: dessecament, contaminació, etc. També es pot veure amenaçat pel tancament de l'hàbitat o, en sentit oposat, per una excessiva freqüentació del bestiar.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**14**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

D5.211 Brown sedge beds

[EC]

53.2121 Comunitats dominades per *Carex acuta*, d'aiguamolls i de sòls llargament inundats, alcalins o poc àcids, de terra baixa

Carex acuta. M. Chytry

Aspecte

Poblaments densos de grans herbes perennes, de fins a un metre d'alçària o més, dominats pel vigorós hemicriptòfit *Carex acuta*.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa, a les contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa
Aiguamolls, en àrees inundades bona part de l'any.

Clima
Mediterrani marítim subhumit.

Substrat i sòl
Sòls torbosos permanentment humits.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Carex acuta	•		•	

Distribució dins el territori català

Hàbitat citat únicament del territori ruscínic; no s'ha retrobat en temps recents.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Magnocaricion elatae Koch 1926

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Hàbitat probablement desaparegut del territori com a conseqüència dels canvis en els usos del sòl i l'alteració del medi hídric.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**14**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

D5.2121 Slender tufted sedge beds

[LV]

53.2122 Comunitats dominades per *Carex acutiformis*, de sòls molt humits i eventualment inundats, alcalins o feblement àcids, de la terra baixa i de la muntanya mitjana

Poblament de *Carex acutiformis* als ullals de Campefró (Baix Ebre). A. Curcó

Aspecte

Poblaments densos de grans herbes perennes, de 50 cm d'alçària o més, dominats per vigorosos hemicriptòfits del gènere *Carex*, i en primer lloc per *Carex acutiformis*.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana i terra baixa.

Ambients que ocupa
Llocs inundats bona part de l'any, de vegades prop del bosc de ribera.

Clima
Medioeuropeu o mediterrani.

Substrat i sòl
Sòls argilosos o torbosos, molt humits.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Carex acutiformis	•		•	
Carex riparia		•	•	
Carex elata			•	
Carex vulpina (serrada)			•	
Carex hispida			•	
Phalaris arundinacea			•	
Althaea officinalis (malví)			•	
Lythrum salicaria (salicària)				•
Iris pseudacorus (lliri groc)				•

Carex acutiformis. J. Wilde

Distribució dins el territori català

Pirineus i territoris ruscínic, olositànic i catalanídic.

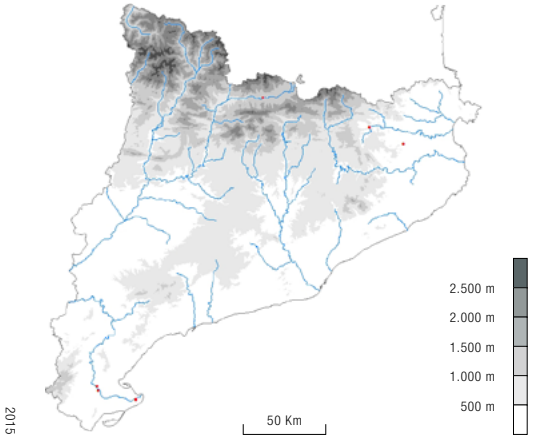

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Galio elongati-Caricetum acutiformis Molina & Curcó 2001

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Especialment vulnerable per la seva raresa i per estar ubicat en zones humanitzades. Sensible a les alteracions del medi hídric: dessecament, contaminació, etc. També es pot veure amenaçat per canvis en els usos del sòl, la freqüentació humana, el tancament de l'hàbitat i per la proliferació d'espècies exòtiques.

Cal garantir la seva preservació a les localitats on es fa.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**13**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

D5.2122 Lesser pond sedge beds

[LV]

53.2127+ Comunitats dominades per *Carex hispida*, de vores d'aigua i de sòls xops, alcalins i sovint salabrosos, de la terra baixa i de l'estatge submontà

Carex hispida. J. Font

Aspecte

Herbasars dominats per *Carex hispida*, planta graminoide cespitosa, de fulles relativament amples i llargues, que pot assolir dos metres d'alçària.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa.

Ambients que ocupa
Vores de basses, llacunes o cursos d'aigua, on forma una sanefa exterior al canyissar.

Clima
Mediterrani.

Substrat i sòl
Sòls xops, alcalins, sovint salabrosos.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Carex hispida	•		•	
Cladium mariscus (mansega)			•	
Juncus subnodulosus			•	
Althaea officinalis (malví)			•	
Lycopus europaeus (malrubí d'aigua)			•	
Lythrum salicaria (salicària)			•	

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic, sicòric i catalanídic, i Prepirineus centrals (estanys de Basturs).

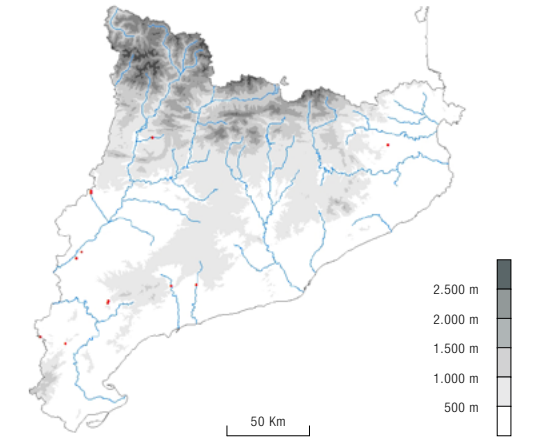

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cladio-Caricetum hispidae O. Bolòs 1967

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Vulnerable per la seva ubicació a terra baixa, en territoris transformats per l'activitat humana. Sensible a les alteracions del medi hídric: dessecament, contaminació, etc. També es pot veure amenaçat per canvis en els usos del sòl, pel tancament de l'hàbitat, pel trepig del bestiar, etc.

Sovint forma un mosaic amb mansegars, fet que augmenta el seu interès de conservació.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**14**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

D5.2128 *Carex hispida* beds

[EC]

53.213 Comunitats dominades per *Carex riparia*, d'aiguamolls i de prats llargament inundats, de terra baixa i de la muntanya mitjana

Herbassar de balcalló vora l'estany de Sils (la Selva). A. Ferré

Aspecte

Formacions helofítiques denses, dominades per hemicriptòfits i geòfits. *Carex riparia* és una herba graminoide de mida gran, que sol formar masses de color verd fosc, entremig de les quals destaca el groc de les flors del lliri o el porpra de les de la salicària.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa i muntanya mitjana.

Ambients que ocupa
Aiguamolls, ribes d'estanys i llacunes, vores de recs i sèquies. Pot formar una franja externa als canyissars.

Clima
Medioeuropeu o mediterrani. Poc afectat pel clima general, ja que està més condicionat per altres factors, com ara el nivell freàtic.

Medi
Sòls argilosos sempre humits, sovint sotmesos a períodes d'inundació.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Carex riparia (balcalló)	•		•	
Carex cuprina			•	
Iris pseudacorus (lliri groc)			•	
Lythrum salicaria (salicària)			•	
Galium palustre subsp. *elongatum*			•	
Calystegia sepium (corretjola gran)				•

Balcalló. G. Mercadal

Distribució dins el territori català

Dispers per bona part del territori.

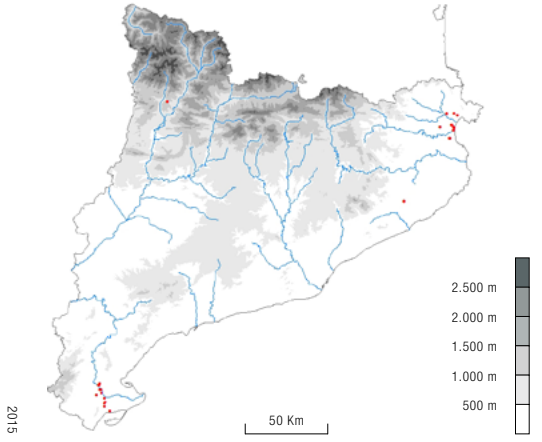

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cypero-Caricetum otrubae R. Tx. in R. Tx. et Oberd. 1958 (incl. *Caricetum ripariae* Knapp et Stoffers 1962)

Lythro salicariae-Caricetum ripariae Cirujano, Medina & Lobo 2000

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Vulnerable per la seva ubicació a terra baixa, en territoris transformats per l'activitat humana. Sensible a les alteracions del medi hídric: dessecament, contaminació, etc. Tolera, no obstant, petites variacions del nivell freàtic. També es pot veure amenaçat per canvis en els usos del sòl, especialment la plantació de pollancres.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística Acull algunes espècies rares a Catalunya, com ara *Thalictrum morisonii* (només a l'Empordà) o *Senecio doria* (de distribució més aviat continental)	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**12**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

D5.213 Greater pond sedge beds

[EC]

53.214 Comunitats de *Carex rostrata* o *C. vesicaria,* de vores d'aigua i aiguamolls àcids, de l'alta muntanya (i de l'estatge montà)

Carex rostrata a les vores d'un estany, a Trescuro (Pallars Sobirà). A. Ferré

Aspecte

Herbassars d'uns 40 a 50 cm d'alçària, sovint dominats absolutament per *Carex rostrata*, herba graminoide, cespitosa, de fulles relativament llargues i amples, de color blavís.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatges subalpí i alpí.

Ambients que ocupa
Vores d'estanys i basses de poca profunditat.

Clima
Subalpí o alpí.

Medi
Sòl llimós quasi sempre inundat.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Carex rostrata	•		•	
Carex limosa			•	
Carex vesicaria			•	
Sparganium erectum (bova borda)				•
Galium palustre				•
Epilobium palustre				•

Carex rostrata. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Pirineus, sobretot als axials.

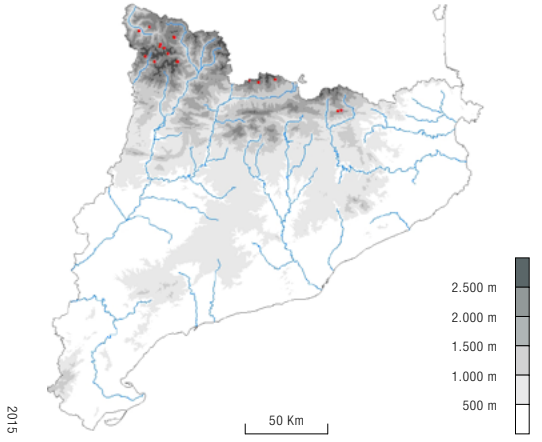

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Caricetum rostratae Rübel 1912

Caricetum vesicariae Chouard 1924

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Afectat localment per les oscil·lacions en el nivell d'aigua ocasionades per l'aprofitament hidroelèctric dels estanys.

Formació pionera en la colonització de basses i estanys d'alta muntanya.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**13**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

22a Estanys (i embassaments) d'alta muntanya, incloent-hi, si és el cas, les formacions de grans càrexs associades

Unitat EUNIS corresponent

D5.214 Bottle, bladder and slender sedge beds

[EC]

53.2192 Comunitats dominades per *Carex cuprina*, de vores d'aigua i llocs humits, de la terra baixa i de la muntanya mitjana

Comunitat de *Carex cuprina* cap a Riudarenes (la Selva). G. Mercadal

Aspecte

Formacions herbàcies altes en què predomina *Carex cuprina*, herba graminoide, cespitosa, de fulles amples, acintades i més o menys rígides. Barrejades entremig de les tofes del càrex, hi ha espècies més vistoses, com ara el lliri groc o el malví, aquest darrer de grans flors rosades.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Carex cuprina (= *Carex otrubae*)	•		•	
Iris pseudoacorus (lliri groc)			•	
Althaea officinalis (malví)			•	
Galium palustre			•	

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa i muntanya mitjana.

Ambients que ocupa
Aiguamolls, vores de basses, estanys i recs, sots humits.

Clima
Mediterrani o centreuropeu.

Substrat i sòl
Sòls argilosos i humits, temporalment inundats.

Carex cuprina. G. Mercadal

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic i catalanídic.

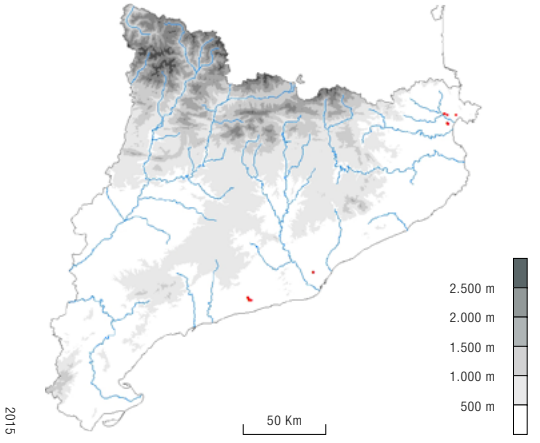

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cypero-Caricetum otrubae R. Tx. in R. Tx. et Oberd. 1958

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Vulnerable per la seva ubicació a terra baixa, en territoris transformats per l'activitat humana. Sensible a les alteracions del medi hídric: dessecament, contaminació, etc. Tolera, no obstant, petites variacions del nivell freàtic. També es pot veure amenaçat per canvis en els usos del sòl, especialment la plantació de pollancres. A les vores de recs i sèquies no sembla que hagi de tenir problemes de conservació.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística Acull algunes espècies rares a Catalunya, com ara *Euphorbia palustris* i *Thalictrum morisonii*	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**12**

Grau d'amenaça	**(A)**	**2**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

22b Basses i estanyols de terra baixa, de nivell fluctuant o temporers

Unitat EUNIS corresponent

D5.2192 False fox sedge tussocks

[EC]

53

Vores d'aigua i hàbitats inundables

53.3

Formacions de *Cladium mariscus*

53.33 Comunitats dominades per mansega (*Cladium mariscus*), de vores d'aigua carbonàtiques o salabroses, de terra baixa

Poblament de mansega a l'estany de Basturs (Pallars Jussà). A. Ferré

Aspecte

Herbassars d'un a dos metres d'alçària, densos i poc rics florísticament, dominats per la mansega i per altres ciperàcies que vegeten amb la base submergida dins l'aigua bona part de l'any.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa.

Ambients que ocupa
Terrenys humits, amb aigües carbonatades o salabroses.

Clima
Mediterrani.

Substrat i sòl
Sòl argilós, sempre xop o humit, de reacció bàsica (pH alt).

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Cladium mariscus (mansega)	•		•	
Phragmites australis (canyís)		•	•	
Phalaris arundinacea		•	•	
Lycopus europaeus (malrubí d'aigua)			•	
Lysimachia vulgaris			•	
Carex hispida			•	
Oenanthe lachenalii (fonoll d'aigua)			•	
Sonchus maritimus (lletsó d'aigua)			•	
Lythrum salicaria (salicària)				•

Mansega. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic, catalanídic i sicòric, i Prepirineus centrals.

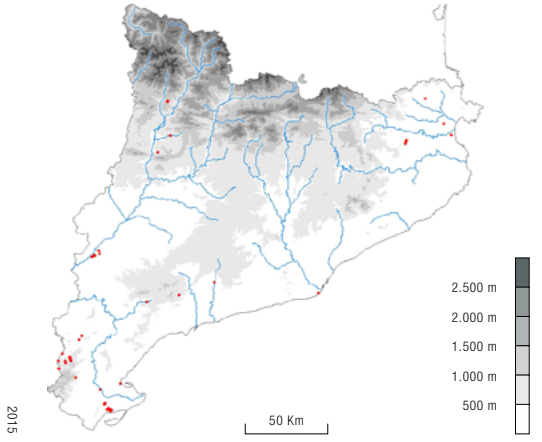

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cladio-Caricetum hispidae O. Bolòs 1967

Soncho-Cladietum marisci Br.-Bl. et O. Bolòs 1957

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Els problemes de conservació són diversos segons les circumstàncies locals (contaminació de l'aigua, canvis en els usos del sòl, cremes, freqüentació, segues...). Vulnerable pel fet que normalment recobreix superfícies petites. Un nombre important de mansegars es fan dins espais naturals protegits.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**13**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

7210 Aiguamolls calcaris amb mansega (*Cladium mariscus*)

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

53c Comunitats dominades per mansega (*Cladium mariscus*), de vores d'aigua de terra baixa

Unitat EUNIS corresponent

C3.28 Riparian great fen sedge beds

[JF]

53

Vores d'aigua i hàbitats inundables

53.4

Creixenars i formacions anàlogues

53.4 Creixenars i comunitats anàlogues (amb *Glyceria* spp...) de fonts i vores de rierols

Herbassar de *Glyceria plicata* a Sant Joan d'Avellanet (Berguedà). I. Soriano

Aspecte

Herbeis formats generalment per plantes graminoides o bé per herbes de fulles tendres i un xic carnoses. Presenten força diversitat, segons l'espècie dominant.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana i terra baixa (contrades marítimes subhumides).

Ambients que ocupa
Fonts, vores de rierols d'aigües ràpides o dintre seu.

Clima
Medioeuropeu o mediterrani marítim subhumit.

Medi
Sòls sorrencs o fangosos, permanentment inundats. Preferentment aigües netes.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Glyceria fluitans			•	
Glyceria plicata			•	
Glyceria declinata			•	
Catabrosa aquatica			•	
Rorippa nasturtium-aquaticum (creixen)			•	
Cardamine amara subsp. *olotensis*			•	
Apium nodiflorum (creixen bord)			•	
Veronica anagallis-aquatica			•	
Veronica beccabunga (creixen de cavall)			•	
Montia fontana subsp. *amporitana*			•	

Creixen. J. Carreras

Creixen bord. X. Font

Distribució dins el territori català

Pirineus i territoris ruscínic, olositànic, ausosegàrric, sicòric i catalanídic.

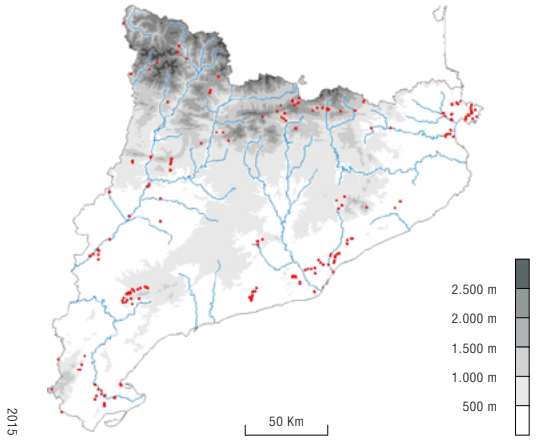

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Apietum nodiflori Br.-Bl. 1931

Glycerietum plicatae Kulcz. 1928 em. Ober. 1954

Glycerietum fluitantis Wilzek 1935

Catabrosetum aquaticae Rübel 1912

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Sensible a les alteracions del medi hídric: dessecament, contaminació, etc. També es pot veure amenaçat pel tancament de l'hàbitat i, a terra baixa, per la proliferació d'espècies exòtiques.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	3
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**14**

Grau d'amenaça	**(A)**	**2**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

22c Estanys (i embassaments) de terra baixa i de l'estatge montà, incloent-hi, si és el cas, les formacions helofítiques associades

Unitat EUNIS corresponent

C3.11 Beds of small helophytes of fast-flowing waters

[EC]

53

Vores d'aigua i hàbitats inundables

53.6

Canyars i formacions anàlogues

53.61 Comunitats de cesquera (*Saccharum ravennae*), de sòls arenosos humits

Comunitat de cesquera al delta del Llobregat. R.M. Masalles

Aspecte

Herbassars dominats per la cesquera, herba graminoide, molt robusta, que fa grosses tofes de fulles acintades i grans panícules blanquinoses. No sol fer poblaments densos, sinó formacions obertes que, en el espais lliures, inclouen diverses plantes dels sòls sorrencs i humits.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa i litoral marítim.

Ambients que ocupa
Terres sorrenques del litoral, arenys dels rius.

Clima
Mediterrani.

Substrat i sòl
Sòls sorrencs, poc o molt humits.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Saccharum ravennae (cesquera)	•		•	
Imperata cilindrica (xisca)			•	
Scirpus holoschoenus (jonc boval)			•	
Aster squamatus			•	
Equisetum ramosissimum (cua de cavall)				•
Cynodon dactylon (gram)				•
Inula viscosa (olivarda)				•

Cesquera. R.M. Masalles

Distribució dins el territori català

Territoris catalanídic central i meridional, ausosegàrric i sicòric.

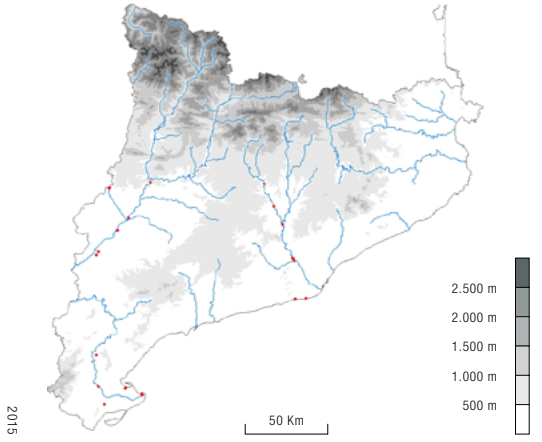

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Equiseto-Erianthetum Br.-Bl. et O. Bolòs 1957

Eriantho-Holoschoenetum australis O. Bolòs 1962

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús, eventualment pasturat per cavalls o ovelles.

Conservació
A la zona litoral es veu amenaçat per l'increment de la construcció d'equipaments o urbanitzacions, els abocaments de runes i deixalles i per la proliferació d'espècies exòtiques invasores, especialment *Cortaderia selloana*. Als arenys dels rius sembla menys afectat, però les extraccions d'àrids li són també una amenaça potencial.

Convindria protegir tots els rodals ubicats prop del litoral, on la pastura moderada pot ser una eina de gestió interessant per evitar el tancament de l'hàbitat.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**12**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

C3.31 Ravenna cane (*Saccharum ravennae*) communities

[EC]

53.62 Canyars (d'*Arundo donax*), de vores d'aigua

Canyar vora el Cinca, a Massalcoreig (Segrià). J. Carreras

Aspecte

Formacions altes (3-4 m), denses i sovint molt pobres en espècies, constituïdes bàsicament per les canyes, a les quals s'entortolliguen algunes plantes enfiladisses.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Arundo donax (canya)	•		•	
Calystegia sepium (corretjola gran)		•	•	
Cynanchum acutum (corretjola borda)			•	

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa.

Ambients que ocupa
Vores de sèquies, canals i cursos fluvials i marges de torrents.

Clima
Mediterrani.

Substrat i sòl
Sòl argilós, profund i un xic humit.

Canya. R.M. Masalles

Corretjola gran. R.M. Masalles

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic, catalanídic, ausosegàrric i sicòric.

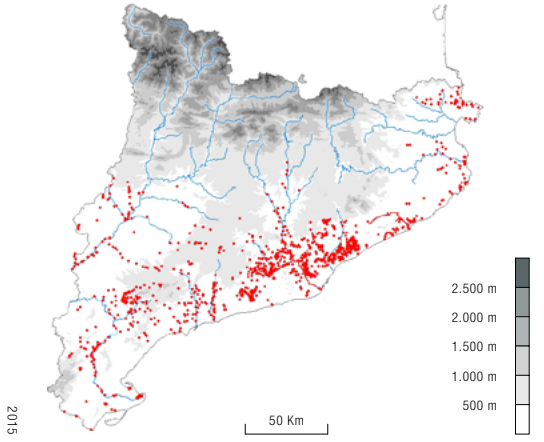

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Arundini-Convolvuletum sepium (R. Tx. et Oberd.) O. Bolòs 1962

Poblaments purs de canyes

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament com a tutors en horticultura.

Conservació
Sense problemes de conservació.

La canya és una espècie asiàtica que prolifera allà on el medi fluvial ha estat alterat. Es considera una de les espècies invasores més problemàtiques del planeta i per això en els darrers anys s'han dut a terme un gran nombre de projectes per eradicar-la o limitar-ne la presència.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	1
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	1
Interès de Conservació	**(IC)**	**8**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

53d Canyars de vores d'aigua

Unitat EUNIS corresponent

C3.32 Provence cane (*Arundo donax*) beds

[LV]

54

Molleres i comunitats fontinals

54.1

Fonts i rierols

54.111 Comunitats fontinals, dominades per briòfits, acidòfiles, de l'alta muntanya

Catifa de molses en una font, a Marimanya (Pallars Sobirà). X. Font

Aspecte

Catifes constituïdes per molses acrocàrpiques que fan grans coixinets densos, generalment d'un verd brillant, enmig dels quals creixen algunes plantes herbàcies particulars. Segons les condicions locals, i en primer lloc la temperatura de l'aigua, pot dominar-hi una molsa o una altra.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatges alpí i subalpí.

Ambients que ocupa
Vores de fonts o dintre seu.

Clima
Alpí o subalpí.

Medi
Aigües fredes (uns 4 a 7 ºC) i pobres en sals minerals. Substrat silici (granits, esquistos...). Sòls incipients.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Molses				
Bryum schleicheri	•		•	
Philonotis seriata	•		•	
Bryum pseudotriquetrum			•	
Plantes herbàcies				
Epilobium alsinifolium		•	•	
Saxifraga stellaris subsp. *alpigena*		•	•	
Caltha palustris var. *minor* (calta)			•	

Comunitats fontinals prop de l'estany de Montoliu (Vall d'Aran). I. Soriano

Saxifraga stellaris. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Pirineus axials.

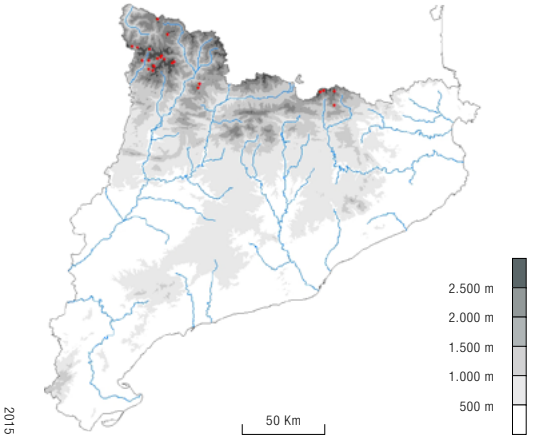

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Montio-Bryetum schleicheri Br.-Bl. 1925 (= *Bryo-Philonotidetum seriatae* Luq. 1926)

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts, si bé resulta sensible a l'alteració del medi hídric. Puntualment pot veure's afectat per la construcció d'estacions d'esquí.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	4
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**15**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

D2.2C1 Soft water bryophyte springs

[EC]

54.112 Comunitats fontinals sovint dominades per cardamines (*Cardamine* spp.)..., d'aigües blanes, sovint ombrejades, dels estatges montà i subalpí

Herbassar fontinal a Núria. (Ripollès). J. Vigo

Aspecte

Formacions herbàcies en què predominen plantes radicants, amb fulles sovint un xic carnoses i d'un verd brillant. L'aspecte és divers segons l'espècie dominant. Resulten força espectaculars en el moment de la florida, que sol ser primerenca, quan la vegetació del voltant està encara en repòs hivernal. Són especialment vistoses les flors rosa de *Cardamine pyrenaica* o l'escampall de corol·les blanques de *Cardamine amara*. Les poblacions de *Chrysosplenium oppositifolium* fan unes inflorescències grogues més discretes.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Cardamine pyrenaica		•	•	
Cardamine amara		•	•	
Chrysosplenium oppositifolium		•	•	
Montia fontana (amanida de gripau)		•	•	
Stellaria alsine		•	•	
Epilobium alsinifolium			•	

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge subalpí i muntanya mitjana.

Ambients que ocupa
Vores de fonts i rierols, sovint ombrejades.

Clima
Subalpí o medioeuropeu.

Medi
Preferentment terrenys àcids. Sòls sorrencs o llimosos. Aigües blanes.

Cardamine pyrenaica. J. Vigo

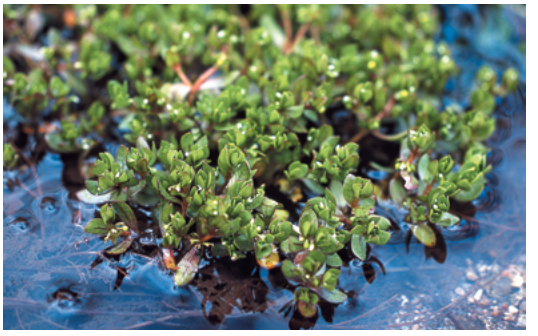

Amanida de gripau. X. Font

Distribució dins el territori català

Pirineus i territoris olositànic i catalanídic septentrional.

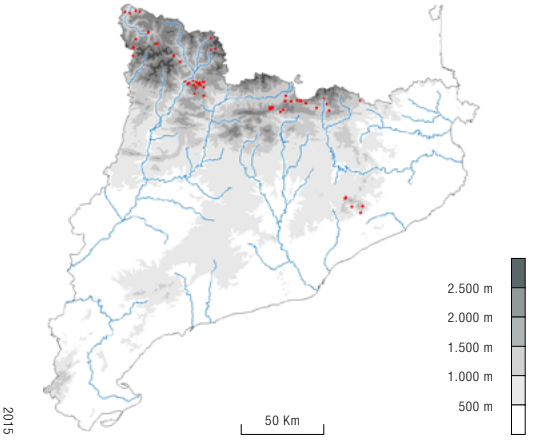

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cardamino-Chrysosplenietum oppositifoliae Br.-Bl. (1948) 1952

Cardaminetum pyrenaicae Br.-Bl. (1948) 1952

Montietum fontanae Br.-Bl. 1915

Usos i problemes de conservació

Ús

Pasturat per vaques i eugues quan cerquen un lloc per abeurar-se o refrescar-se. Sovint ha estat dessecat per obtenir pastures.

Conservació

Hàbitat molt condicionat per les característiques hídriques del sòl (composició, temperatura i cabal de l'aigua, principalment) pel que és vulnerable a qualsevol actuació que desequilibri les capes freàtiques (drenatges, barratges, aprofitaments hidroelèctrics que alteren el cabal d'aigua dels rierols...). Puntualment també poden veure's afectats per excés de pastura, i pel trepig que suposen les activitats esportives (muntanyisme, entorns de refugis, etc.) i el turisme.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**14**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

D2.2C2 Bittercress springs

[EC]

54.114+ Comunitats fontinals dominades per *Saxifraga aquatica*, de les deus cabaloses i d'aigua blana, de l'alta muntanya pirinenca

Comunitat de *Saxifraga aquatica* a Fontalba (Ripollès). X. Font

Aspecte

Catifes dominades per *Saxifraga aquatica*, herba força robusta de fulles retallades, una mica carnoses, i grans flors blanques que apareixen pel juliol. Les molses hi fan només un paper secundari.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatges subalpí i alpí.

Ambients que ocupa
Fonts i rierols cabalosos.

Clima
Subalpí o alpí.

Medi
Terrenys àcids. Sòls pedregosos. Aigües blanes, fredes i netes, ben oxigenades.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Plantes herbàcies				
Saxifraga aquatica	•		•	
Saxifraga stellaris subsp. *alpigena*			•	
Epilobium alsinifolium			•	
Molses				
Philonotis seriata			•	

Saxifraga aquatica. J. Vigo

Distribució dins el territori català

Pirineus axials, des de l'Alta Ribagorça al Ripollès.

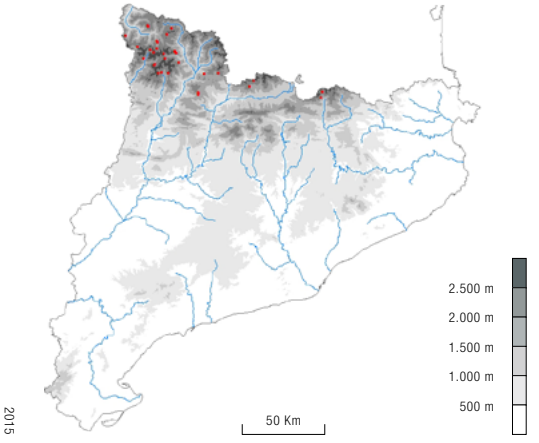

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Saxifragetum aquaticae Br.-Bl. 1948

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús, eventualment visitat per vaques i eugues quan cerquen un lloc per abeurar-se o refrescar-se.

Conservació
En general no té problemes de conservació coneguts, tot i que és sensible a la reducció de cabals i a la contaminació de les aigües. Puntualment pot veure's afectat per la sobrefreqüentació.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística L'espècie dominant, *Saxifraga aquatica,* és un endemisme pirinenc poc abundant	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**16**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

D2.2C4.ES

[EC]

54.12 Comunitats fontinals d'aigües dures, sovint formadores de tosca

Font d'aigua dura a Filià (vall Fosca). E. Carrillo

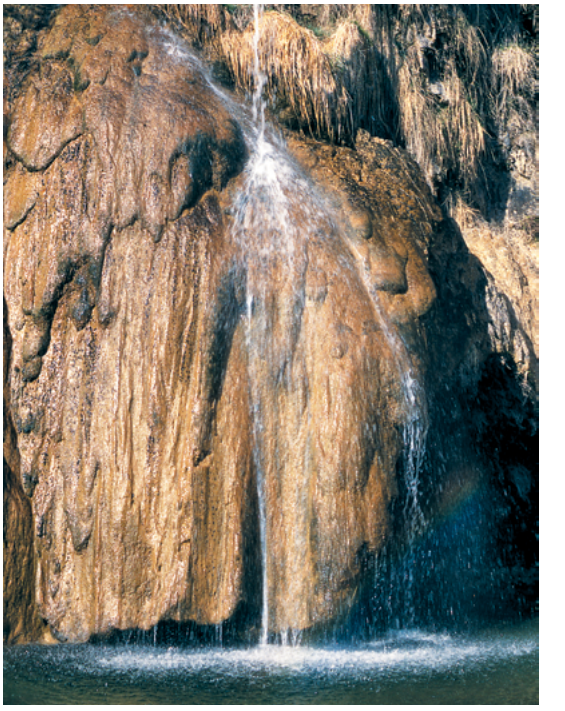

Formacions de tosca al barranc de les Costes (Alt Urgell). A. Ferré

Aspecte

Comunitats sovint dominades per *Palustriella commutata*, una molsa bruna de fulletes falcades, totes dirigides cap a una mateixa banda. Disperses entremig, s'hi fan algunes plantes vasculars, diverses segons el lloc i l'ambient general, que, en el moment de la florida, posen una nota de color al tapís de molsa. Les aigües, dures i carregades de calç, poden produir concrecions pètries, poroses i lleugeres (tosca).

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Sobretot muntanya mitjana i estatge subalpí; però pot enfilar-se més amunt i descendir a la terra baixa.

Ambients que ocupa
Fonts i marges de rierols.

Clima
Divers.

Medi
Terrenys calcaris. Sòls incipients o dipòsits de pedra tosca. Aigües carbonatades.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Molses				
Palustriella commutata (*Cratoneuron commutatum*)		•	•	
Palustriella falcata		•	•	
Fontinalis antipyretica			•	
Philonotis fontana			•	
Philonotis calcarea			•	

Palustriella commutata. V. Canalís

Distribució dins el territori català

Pirineus i territori olositànic; dispers en altres punts del territori.

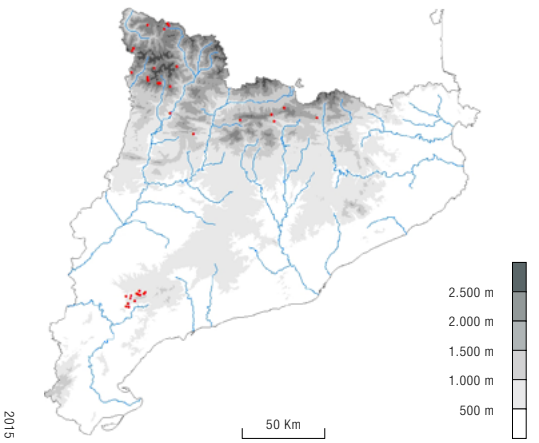

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cratoneuretum falcati Gams 1927

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús, eventualment utilitzat com a zona de lleure.

Conservació
Sensible a la reducció de cabals i a la contaminació de les aigües. Alguns sectors són zones de lleure i estan afectats per la sobrefreqüentació.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística Acull de vegades algunes plantes rares a Catalunya, com ara *Cochlearia pyrenaica*	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	4
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**14**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

7220* Fonts petrificants amb formació de travertí (*Cratoneurion commutati*)

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

D4.1N Hard water spring mires

[EC]

54

Molleres i comunitats fontinals

54.2

Molleres alcalines

54.24 (+ 54.2A) Molleres alcalines dels Pirineus

Mollera alcalina als Pirineus centrals. I. Soriano

Aspecte

Formacions dominades per herbes vivaces graminoides, especialment del gènere *Carex*, fent bonys isolats, entremig dels quals hi circula l'aigua, o bé cobrint totalment el sòl en forma de gespa densa, totalment xopes (molleres, patamolls).

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatges subalpí i montà.

Ambients que ocupa
Vores de fonts i rierols, surgències difuses; aigües carbonatades, que circulen lentament i tendeixen a estancar-se.

Clima
Subalpí o medioeuropeu. Hàbitat poc afectat pel mesoclima, ja que no depèn directament de les precipitacions i tolera un ventall força ample de temperatures.

Substrat i sòl
Terrenys diversos, generalment impermeables, no necessàriament calcaris. Sòls xops quasi tot l'any, neutres o bàsics.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Carex davalliana	•		•	
Carex paniculata	•		•	
Carex lepidocarpa		•	•	
Eriophorum latifolium (cotonera)		•	•	
Eleocharis quinqueflora			•	
Primula farinosa			•	
Tofieldia calyculata			•	
Orchis latifolia			•	
Scorpidium cossoni			•	
Parnassia palustris (fetgera blanca)				•

Mollera alcalina amb cotoneres al Pradell (serra de Cadí). R.M. Masalles

Carex davalliana. J. Vigo

Distribució dins el territori català

Pirineus (des de la Vall d'Aran fins al Ripollès), incloent-hi els Prepirineus.

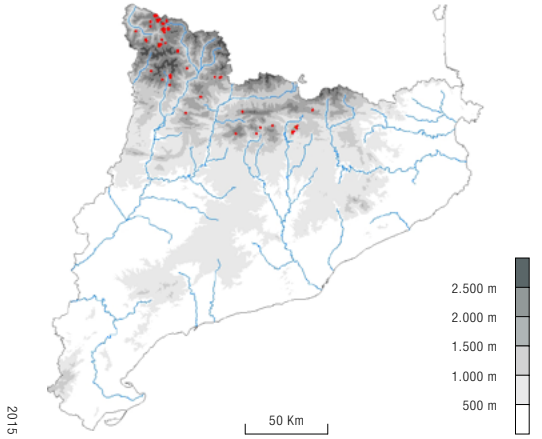

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Caricetum davallianae W. Koch 1928

Carici paniculatae-Eriophoretum latifolii O. Bolòs et J. Vives 1956

Usos i problemes de conservació

Ús

Pasturat per vaques i eugues quan cerquen un lloc per abeurar-se o refrescar-se. La dessecació per obtenir pastures ha estat una pràctica habitual.

Conservació

Es tracta d'un hàbitat molt condicionat per les característiques hídriques del sòl (composició, temperatura i cabal de l'aigua, principalment), motiu pel qual és sensible a qualsevol actuació que desequilibri les capes freàtiques (drenatges, barratges que modifiquen la capacitat dels estanyols, aprofitaments hidroelèctrics que alteren el cabal d'aigua dels rierols...). Puntualment també pot veure's afectat per excés de pastura, pel trepig que suposen les activitats esportives (muntanyisme, entorns de refugis, etc.) i pel turisme. Una freqüentació excessiva compacta molt el sòl i desfà l'estructura de la coberta vegetal. Caldria mantenir aquest hàbitat a tot arreu on encara existeix, ja que, a banda de ser relativament rar i d'ocupar superfícies poc extenses, conté força plantes especials i té un gran interès ecològic per al manteniment de la qualitat de les aigües.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística Acull un bon nombre d'espècies estenoiques (cap endemisme, però sí algunes espècies molt rares, com ara *Juncus triglumis*)	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**17**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

7230 Molleres alcalines

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

54a Molleres de *Carex davalliana*..., alcalines, dels Pirineus

Unitat EUNIS corresponent

D4.14 Pyrenean Davall sedge fens (+ **D4.1A** Spike-rush (*Eleocharis quinqueflora*) fens)

[EC]

54.26 Molleres de *Carex nigra*, de tendència alcalina

Mollera a la vall Fosca, prop de l'estany de Filià. A. Ferré

Aspecte

Gespes més o menys denses, de color verd fosc, totalment xopes, dominades per herbes graminoides i junciformes, amb les quals es barregen algunes herbes vivaces de fulla plana.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge subalpí (i alpí).

Ambients que ocupa
Mulladius, planells on l'aigua aflora o s'escola lentament.

Clima
Subalpí (o alpí). El clima és important només de manera indirecta, ja que l'hàbitat depèn bàsicament de l'aigua que xopa el sòl.

Substrat i sòl
Diverses menes de substrat. Aigua poc mineralitzada, però amb una certa concentració de cations i un pH proper a la neutralitat.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Carex nigra		•	•	
Carex davalliana		•	•	
Carex lepidocarpa			•	
Swertia perennis			•	
Pinguicula vulgaris (viola d'aigua)			•	
Tofieldia calyculata			•	
Parnassia palustris (fetgera blanca)			•	
Primula farinosa			•	
Juncus triglumis			•	

Swertia perennis. E. Illa

Insectes entrampats a les fulles de la viola d'aigua. R.M. Masalles

Distribució dins el territori català

Pirineus. Entre 1.600 i 2.350 m d'altitud.

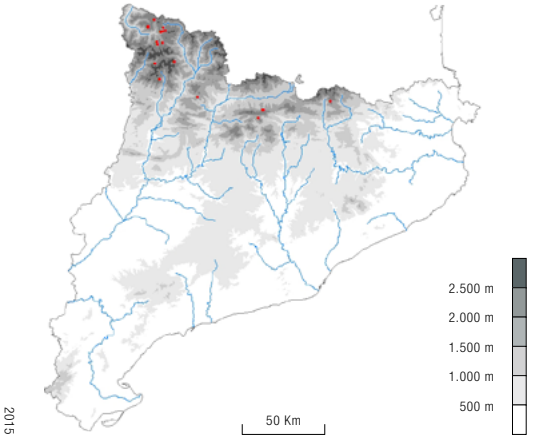

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Swertio-Caricetum nigrae Vigo 1984

Caricetum davallianae W. Koch 1928 subass. *caricetosum nigrae*

Caricetum fuscae Br.-Bl. 1915 subass. *comaretosum palustris* Gallandat 1982

Usos i problemes de conservació

Ús

Pasturat per vaques i eugues quan cerquen un lloc per abeurar-se o refrescar-se. La dessecació per obtenir pastures ha estat una pràctica habitual.

Conservació

Hàbitat molt condicionat per les característiques hídriques del sòl (composició, temperatura i cabal de l'aigua, principalment), pel que és vulnerable a qualsevol actuació que desequilibri les capes freàtiques (drenatges, barratges, aprofitaments hidroelèctrics que alteren el cabal d'aigua dels rierols...). Puntualment també pot veure's afectat per excés de pastura, i pel trepig que suposen les activitats esportives (muntanyisme, entorns de refugis, etc.) i el turisme.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**16**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

7230 Molleres alcalines

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

54b Molleres de *Carex nigra*, poc o molt àcides, dels Pirineus

Unitat EUNIS corresponent

D4.16 Black sedge (*Carex nigra*) alkaline fens [EC]

54.2E Molleres de *Scirpus cespitosus* poc àcides o gens

Mollera alcalina de *Scirpus cespitosus* a la vall d'Espot (Pallars Sobirà). A. Ferré

Aspecte

Gespes molt denses, formades per herbes vivaces, en què predominen les motes rígides, sovint groguenques, de *Scirpus cespitosus*. Hi destaca la presència de força plantes de les molleres alcalines, al costat d'altres d'indiferents o fins i tot acidòfiles.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatges altimontà i subalpí.

Ambients que ocupa
Terrenys plans o poc inclinats, xops o molt humits.

Clima
Medioeuropeu subatlàntic o subalpí.

Substrat i sòl
Materials quaternaris. Sòls amb circulació lenta d'aigua; generalment amb un horitzó orgànic no gaire desenvolupat, rarament torbós; pH al voltant de 6.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Scirpus cespitosus	•		•	
Campylium stellatum		•	•	
Tofieldia calyculata			•	
Primula farinosa			•	
Pinguicula grandiflora (viola d'aigua)			•	
Bartsia alpina			•	
Molinia caerulea (alba roja)			•	
Succisa pratensis (escabiosa mossegada)			•	
Potentilla erecta (tormentil·la)			•	
Carex pulicaris			•	
Carex davalliana			•	
Parnassia palustris (fetgera blanca)			•	
Selaginella selaginoides			•	
Sphagnum warnstorfii			•	
Scorpidium cossonii			•	

Scirpus cespitosus. A. Ferré

Fetgera blanca. J. Vigo

Distribució dins el territori català

Pirineus centrals. Entre uns 1550 i 1850 m d'altitud.

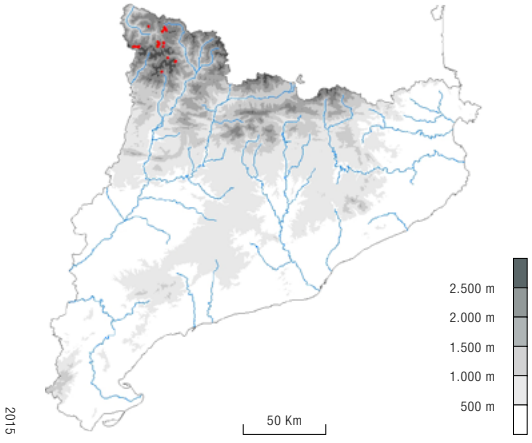

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Narthecio-Trichophoretum cespitosi Br.-Bl. 1948 subass. *tofieldetosum* (= *Tofieldio-Scirpetum cespitosi* Ballesteros, Baulies, Canalís et Sebastià 1983)

Usos i problemes de conservació

Ús

Pasturat per vaques i eugues quan cerquen un lloc per abeurar-se o refrescar-se.

Conservació

Hàbitat molt condicionat per les característiques hídriques del sòl (composició, temperatura i cabal de l'aigua, principalment), pel que és vulnerable a qualsevol actuació que desequilibri les capes freàtiques (drenatges, barratges que modifiquen la capacitat dels estanyols, aprofitaments hidroelèctrics que alteren el cabal d'aigua dels rierols...). Puntualment també pot veure's afectat per excés de pastura, i pel trepig que suposen les activitats esportives (muntanyisme, entorns de refugis, etc.) i el turisme.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	4
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**18**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

7230 Molleres alcalines

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

D4.1E Deergrass alkaline fens

[APH]

54

Molleres i comunitats fontinals

54.3

Molleres fontinals articoalpines

54.35+ Comunitats de *Carex frigida* d'indrets rocosos molt humits, pirinenques

Carex frigida. A. Ferré

Aspecte

Formacions dominades per *Carex frigida*, un càrex força alt que destaca en el moment de la florida per les seves espigues pèndules i fosques. Hi posen una nota de color el blau de les flors de les violes d'aigua i el groc de les de *Saxifraga aizoides*.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge subalpí.

Ambients que ocupa
Parets i superfícies rocoses per on s'escola aigua.

Clima
Subalpí.

Medi
Diverses menes de roques. Sòls poc torbosos, formats en gran part per aportació de materials externs. Aigües poc o molt mineralitzades, neutres o bàsiques, poc fredes.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Carex frigida	•		•	
Pinguicula grandiflora (viola d'aigua)			•	
Potentilla fruticosa			•	
Saxifraga aizoides				•
Swertia perennis				•
Primula integrifolia				•
Bartsia alpina				•

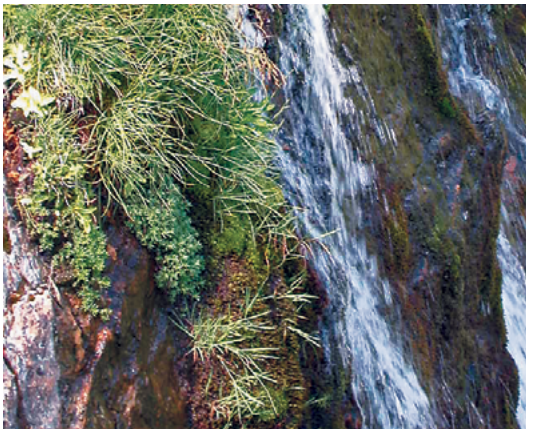

Carex frigida en un torrent de Filià (vall Fosca). E. Carrillo

Potentilla fruticosa. J. Vigo

Distribució dins el territori català

Pirineus axials.

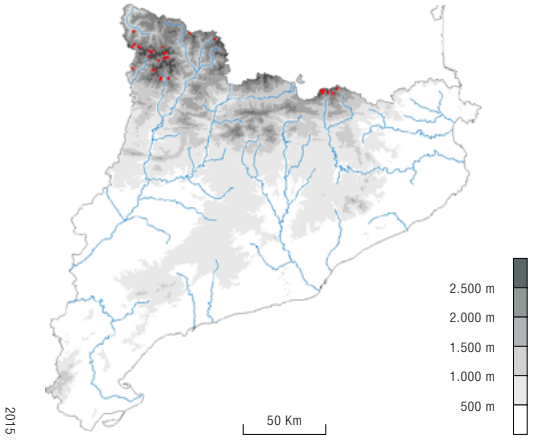

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Carici-Pinguiculetum grandiflorae Br.-Bl. 1948

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts, tot i que és un hàbitat molt condicionat per les característiques hídriques del sòl i és vulnerable a qualsevol actuació que desequilibri les capes freàtiques.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística De vegades s'hi fan algunes espècies força rares a Catalunya, com ara *Potentilla fruticosa*	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	4
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**17**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

7240* Formacions pioneres alpines del *Caricion bicoloris-atrofuscae*

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

D4.27.ES

[EC]

54

Molleres i comunitats fontinals

54.4

Molleres àcides

54.4241+ Molleres de *Carex nigra*, àcides, pirinenques

Molleres a la vall de Saboredo. E. Carrillo

Aspecte

Formacions herbàcies denses, sempre xopes, en què predominen diversos càrexs i alguns joncs. *Carex nigra* hi és sempre present i sovint dominant (sobretot en estadis pioners o degradats, en els quals la diversitat d'espècies vasculars minva extraordinàriament). Presenten una certa diversitat lligada principalment a les característiques de l'aigua freàtica. En els indrets fangosos, poc oxigenats i permanentment inundats, hi sol dominar *Juncus filiformis*, mentre que en substrats alimentats regularment en superfície, hi pot arribar a dominar *Carex curta*. Als terrenys menys humits, hi apareix un bon nombre d'espècies pròpies de les pastures de pèl caní, i, si l'oscil·lació de la capa freàtica és acusada, s'hi fan plantes de les pastures higròfiles, com l'alba roja. L'hàbitat esdevé un xic vistós quan hi floreixen les violes d'aigua, la fetgera blanca o algun pedicularis (*Pedicularis* sp.). Ocasionalment pot incloure un estrat muscinal força dens.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatges subalpí i alpí.

Ambients que ocupa
Vores de basses i estanys, afloraments d'aigua difusos, generalment en terrenys plans o poc pendents. Constitueix un dels estadis de rebliment de molts estanys pirinencs.

Clima
Subalpí o alpí. L'hàbitat en depèn només parcialment, ja que l'aigua que conté amorteix les oscil·lacions de temperatura i el fa quasi independent de la periodicitat de les precipitacions.

Substrat i sòl
Roques i materials quaternaris de caràcter àcid. Sòl torbós, xop la major part de l'any, amb un horitzó superior constituït per matèria orgànica poc descomposta, fibrós, amb clara tendència a la mineralització; pH generalment baix; mala disponibilitat de nutrients.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat herbaci				
Carex nigra (= *Carex fusca*)		•	•	
Juncus filiformis (jonc)		•	•	
Carex echinata			•	
Carex flava subsp. *alpina*			•	
Carex panicea			•	
Viola palustris			•	
Leontodon duboisii			•	
Pinguicula vulgaris (viola d'aigua)			•	
Carex curta			•	
Estrat muscinal				
Warnstorfia exannulata			•	
Campylium stellatum			•	
Straminergon stramineum				•
Bryum pseudotriquetrum				•
Aulacomnium palustre				•
Calliergonella cuspidata				•

Tofes de *Carex nigra* en una mollera de la Cerdanya. J. Vigo

Viola d'aigua. J. Vigo

Distribució dins el territori català

Pirineus. Des d'uns 1.600 m fins a 2.450 m d'altitud, bé que de vegades davalla per sota dels 1.300 m.

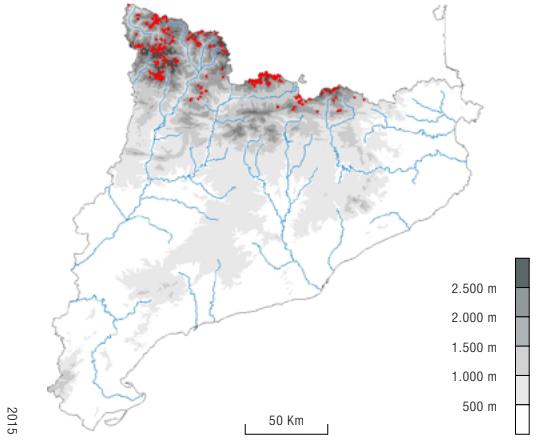

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Caricetum fuscae Br.-Bl. 1915

Straminergo straminei-Caricetum curtae Pérez-Haase et al. 2012

Usos i problemes de conservació

Ús
Pasturat per vaques i egües quan cerquen un lloc per abeurar-se o refrescar-se. La dessecació per obtenir pastures ha estat una pràctica habitual.

Conservació
Hàbitat vulnerable a qualsevol actuació que desequilibri les capes freàtiques (drenatges, barratges, aprofitaments hidroelèctrics que alteren el cabal d'aigua dels rierols...) o que les contamini. Alguns aprofitaments hidroelèctrics i estacions d'esquí s'han instaurat sobre aquests hàbitats o bé hi capten aigua. Puntualment pot veure's afectat per excés de pastura o pel trepig que suposen les activitats esportives (muntanyisme, entorns de refugis, etc.) i el turisme.

Pot tolerar una certa dessecació temporal, però si s'asseca massa sovint, es transforma lentament en una pastura higròfila de pèl canó.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística Acull algunes espècies força rares a Catalunya, com ara *Carex curta*, *Carex pulicaris* o *Sedum villosum*	(IC2)	3
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**18**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

54b Molleres de *Carex nigra*, poc o molt àcides, dels Pirineus

Unitat EUNIS corresponent

D2.2241.ES

[EC]

54.4242+ Torberes d'esfagnes i *Carex nigra* pirinenques

Torbera d'esfagnes als Pirineus centrals. I. Soriano

Aspecte

Gespes de *Carex nigra* sobre una catifa d'esfagnes més o menys densa.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge subalpí (i alpí).

Ambients que ocupa
Fons de comes, llocs planers al voltant d'estanys o de rierols meandriformes.

Clima
Subalpí humit.

Substrat i sòl
Materials quaternaris. Sòl torbós i àcid (pH baix), xop a causa de l'escolament intern (subsuperficial) d'aigua i de les precipitacions abundants.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat herbaci				
Carex nigra	•		•	
Carex echinata		•	•	
Viola palustris			•	
Drosera rotundifolia (herba de la gota)			•	
Potentilla erecta (tormentil·la)				•
Calluna vulgaris (bruguerola)				•
Estrat muscinal				
Sphagnum teres		•	•	
Sphagnum fallax		•	•	

Carex nigra. J. Vigo

Herba de la gota. X. Font

Distribució dins el territori català

Pirineus. De 1.500 fins a 2.200 m d'altitud (i possiblement més amunt).

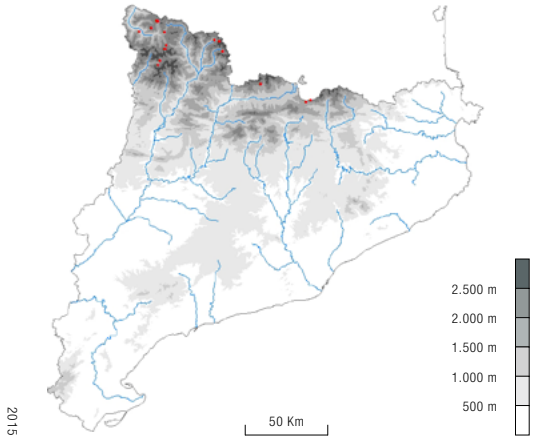

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Caricetum fuscae Br.-Bl. 1915 subass. *sphagnetosum, caricetosum curtae*

Vaccinio microphylli-Sphagnetum capillifolii (Casanovas 1992) Pérez-Haase et al. 2012

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús, eventualment freqüentat per vaques i egües quan cerquen un lloc per abeurar-se o refrescar-se.

Conservació

Hàbitat vulnerable a qualsevol actuació que desequilibri les capes freàtiques (drenatges, barratges, aprofitaments hidroelèctrics que alteren el cabal d'aigua dels rierols...) o que les contamini. Alguns aprofitaments hidroelèctrics i estacions d'esquí s'han instaurat sobre aquests hàbitats o bé hi capten aigua. Puntualment pot veure's afectat per excés de pastura o pel trepig que suposen les activitats esportives (muntanyisme, entorns de refugis, etc.) i el turisme.

Les catifes d'esfagnes, a causa dels seus estrictes requeriments ecològics, resulten molt útils com a indicadors ambientals.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	4
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**18**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

54b Molleres de *Carex nigra*, poc o molt àcides, dels Pirineus

Unitat EUNIS corresponent

D2.2242.ES [EC]

54.4243+ Poblaments d'esfagnes, residuals, de territoris extrapirinencs

Sphagnum subnitens. J. Font

Aspecte

Coixins poc extensos d'esfagnes (*Sphagnum* spp.).

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa
Marges de rierols i petites clotades molt humides.

Clima
Mediterrani marítim subhumid.

Substrat i sòl
Terrenys silicis. Aigües àcides.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Sphagnum subnitens	•		•	

Distribució dins el territori català

Territori catalanídic septentrional (les Cadiretes). No retrobat al Montseny recentment.

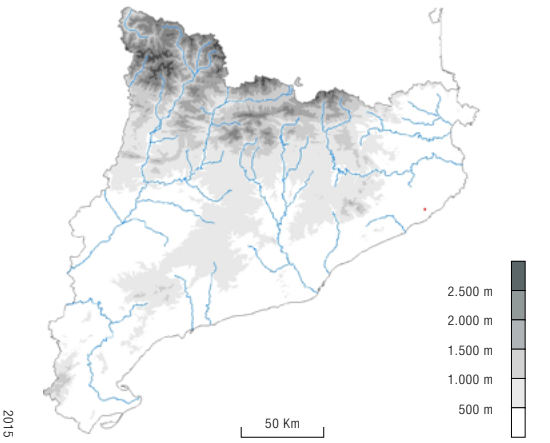

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cap.

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Hàbitat molt amenaçat pel seu caràcter residual, per la poca superfície que ocupa i pels requeriments ambientals estrictes que necessita. Molt sensible a les alteracions de l'hàbitat, als canvis en les condicions hídriques, freqüentació, obertura de camins, captació de cabals, tancament de l'hàbitat, etc. Algunes localitats han desaparegut per canvis d'usos del sòl i, possiblement, es vegin també afectades pel canvi climàtic.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	4
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**17**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

D2.2243.ES

[EC]

54.4245+ Comunitats amb dominància de *Narthecium ossifragum*, dels Pirineus centrals

Poblament de *Narthecium ossifragum* (al centre de la imatge) a la vall de Molières (Vall d'Aran). E. Carrillo

Aspecte

Formacions dominades per plantes higròfiles on *Narthecium ossifragum* és molt abundant. Es fan tant en mulladius de peus de vessant o de fons de vall, com en els marges de molleres, però sempre allà on l'aigua corre lentament. Sovint s'hi fa també una catifa formada per esfagnes tolerants a aigües moderadament mineralitzades i per molses pleurocàrpiques. El conjunt de la comunitat és força ric, sovint amb més d'una vintena d'espècies.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatges montà i subalpí.

Ambients que ocupa
Peus de vessant i rierolets que solquen les molleres.

Clima
Medioeuropeu subatlàntic o subalpí.

Substrat i sòl
Materials quaternaris. Sòls entollats, generalment amb un horitzó orgànic molt poc desenvolupat. El pH de l'aigua és àcid, sempre de menys de 6.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Narthecium ossifragum	●		●	
Calliergon giganteum		●	●	
Sphagnum squarrosum		●	●	
Sphagnum teres		●	●	
Scirpus sylvaticus		●		
Potentilla erecta		●		
Carex echinata			●	
Viola palustris			●	

Sphagnum squarrosum. A. Ferré

Narthecium ossifragum. A. Petit

Distribució dins el territori català

Pirineus centrals. Entre 1.400 i 1.800 m d'altitud.

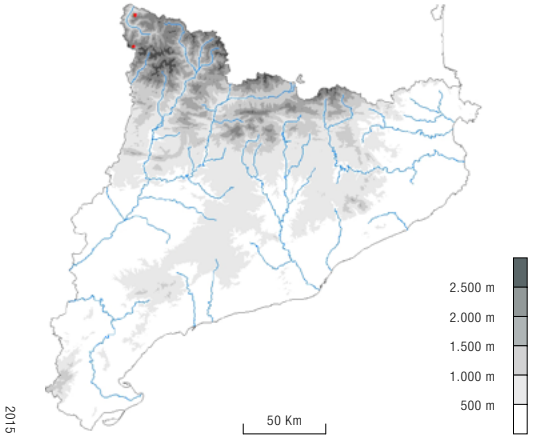

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Calliergo gigantei-Narthecietum ossifragi Pérez-Haase et al. 2012

Narthecio ossifragi-Trichophoretum Br.-Bl. 1948 (p.p.)

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús, eventualment visitat per vaques i egües quan cerquen un lloc per abeurar-se o refrescar-se.

Conservació

Hàbitat vulnerable a qualsevol actuació que desequilibri les capes freàtiques (drenatges, barratges, aprofitaments hidroelèctrics que alteren el cabal d'aigua dels rierols...) o que les contamini. Puntualment pot veure's afectat per excés de pastura o pel trepig que suposen les activitats esportives (muntanyisme, entorns de refugis, etc.) i el turisme.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística Conté molses de notable interès, com ara *Calliergon giganteum, Sphagnum squarrosum...*	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	4
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**18**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

DS.2245.ES

[APH]

54.452 Molleres de *Scirpus cespitosus*, àcides, pirinenques

Mollera en un planell de la vall Fosca. A. Petit

Aspecte

Gespes més o menys denses, sempre xopes, formades per herbes vivaces, en què destaquen les motes rígides, a manera de raspall, de *Scirpus cespitosus*. Hi criden l'atenció algunes plantes insectívores que les clapegen amb les seves petites rosetes foliars llefiscoses o apegaloses. Presenten una certa diversitat, des de les gespes denses amb orquídies i liliàcies de fulles ensiformes, pròpies de la zona altimontana, fins a les comunitats obertes de l'estatge alpí, en què hi ha molt poques plantes de mollera i, en canvi, hi sol abundar la petita *Primula integrifolia*, bona indicadora de la breu durada del període vegetatiu.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatges altimontà, subalpí i alpí.

Ambients que ocupa
Vores de rierols, de basses i d'estanyols, roques per on llisca l'aigua i, en general, terrenys xops o molt humits, ocasionalment eixuts un temps curt.

Clima
Medioeuropeu subatlàntic, subalpí o alpí.

Substrat i sòl
Roques i materials quaternaris de caràcter àcid. Sòls sorrencs o llimosos, amb aigua que s'hi estanca o hi circula lentament; generalment amb un horitzó orgànic poc desenvolupat, torbós, i amb mala disponibilitat de nutrients.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Scirpus cespitosus	•		•	
Pinguicula vulgaris (viola d'aigua)			•	
Drosera rotundifolia (herba de la gota)			•	
Narthecium ossifragum			•	
Carex nigra			•	
Leontodon duboisii			•	
Tofieldia calyculata			•	
Pedicularis mixta			•	
Sphagnum subnitens			•	
Pedicularis pyrenaica				•

Gespa de *Scirpus cespitosus* a la vall de Peguera (Pallars Sobirà). A. Ferré

Narthecium ossifragum. J.L. Benito

Distribució dins el territori català

Pirineus. De 1.600 m en amunt; pot arribar fins a 2.850 m d'altitud.

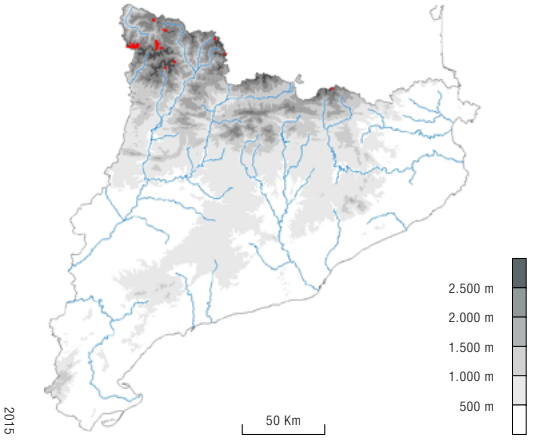

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Narthecio-Scirpetum cespitosi Br.-Bl. 1948

Caricetum fuscae Br.-Bl. 1915

Vaccinio microphylli-Sphagnetum capillifolii (Casanovas 1992) Pérez-Haase et al. 2012

Pediculari mixtae-Scirpetum cespitosi Vanden Bergen et Peeters 1982

Pimulo integrifoliae-Scirpetum cespitosi (Gruber ex Ninot et al. 2000) Pérez-Haase et al. 2012

Usos i problemes de conservació

Ús

Pasturat per vaques i eugues quan cerquen un lloc per abeurar-se o refrescar-se.

Conservació

Hàbitat molt condicionat per les característiques hídriques del sòl (composició, temperatura i cabal de l'aigua, principalment) pel que és vulnerable a qualsevol actuació que desequilibri les capes freàtiques (drenatges, barratges que modifiquen la capacitat dels estanyols, aprofitaments hidroelèctrics que alteren el cabal d'aigua dels rierols...). Alguns aprofitaments hidroelèctrics i estacions d'esquí s'han instaurat sobre aquests hàbitats o bé hi capten aigua. Puntualment també pot veure's afectat per excés de pastura, i pel trepig que suposen les activitats esportives (muntanyisme, entorns de refugis, etc.) i el turisme.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística Conté un bon nombre de plantes rares a Catalunya o molt lligades a quest hàbitat (*Calycocorsus stipitatus*, *Drosera longifolia*, *Narthecium ossifragum*, *Pedicularis mixta*, *Carex demissa*...)	(IC2)	3
Forma d'implantació territorial	(IC3)	4
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**19**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

54b Molleres de *Carex nigra*, poc o molt àcides, dels Pirineus

Unitat EUNIS corresponent

D2.252 Pyrenean deergrass and bog asphodel acidic fens [EC]

54.46 Molleres dominades per cotonera (*Eriophorum angustifolium*), generalment amb esfagnes, acidòfiles

Mollera amb cotoneres al circ de Colomers (Vall d'Aran). A. Ferré

Aspecte

Formacions d'herbes graminoides, on criden l'atenció els plomalls blancs que coronen les tiges de la cotonera; entremig hi sol créixer una catifa de molses, entre les quals dominen els esfagnes.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge subalpí (i alpí).

Ambients que ocupa
Terrenys amb circulació d'aigua difusa i superficial, especialment planells i clots; també a les vores dels estanys.

Clima
Subalpí. L'hàbitat només és afectat de manera indirecta pel clima general, ja que l'aigua que l'alimenta procedeix de fonts o d'escolament intern del sòl i, d'altra banda, atenua l'oscil·lació tèrmica.

Substrat i sòl
Roques àcides i dipòsits quaternaris. Sòls higromorfs, rics en matèria orgànica molt poc descomposta (histosòls), pobres en nutrients i de reacció àcida.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat herbaci				
Eriophorum angustifolium (cotonera)	•		•	
Carex nigra		•	•	
Carex echinata			•	
Viola palustris			•	
Juncus articulatus			•	
Estrat muscinal				
Sphagnum spp. (esfagnes)			•	

Cotoneres. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Pirineus. Entre uns 1.600 i 2.500 m d'altitud, bé que eventualment davalla fins a 1.300 m.

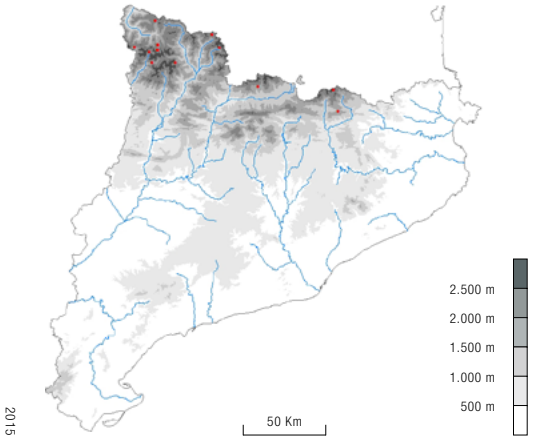

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Caricetum fuscae Br.-Bl. 1915

Usos i problemes de conservació

Ús
Pasturat per vaques i eugues quan cerquen un lloc per abeurar-se o refrescar-se.

Conservació
Hàbitat molt condicionat per les característiques hídriques del sòl (composició, temperatura i cabal de l'aigua, principalment) pel que és vulnerable a qualsevol actuació que desequilibri les capes freàtiques (drenatges, barratges que modifiquen la capacitat dels estanyols, aprofitaments hidroelèctrics que alteren el cabal d'aigua dels rierols...). Puntualment també pot veure's afectat per excés de pastura.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	4
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**16**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

54b Molleres de *Carex nigra*, poc o molt àcides, dels Pirineus

Unitat EUNIS corresponent

D2.26 Common cotton-grass fens

[EC]

54

Molleres i comunitats fontinals

54.5

Molleres de transició

54.511 Formacions de *Carex lasiocarpa* amb molses brunes, de tendència alcalina, de l'estatge subalpí

Poblament de *Carex lasiocarpa* a Aiguamòg (Vall d'Aran). A. Ferré

Aspecte

Poblaments densos de *Carex lasiocarpa*, inundats bona part de l'estiu, amb diverses espècies pròpies de les molleres alcalines, entre les quals destaquen algunes molses brunes. A causa de l'elevada posició del mantell freàtic, s'hi fan també espècies marcadament higròfiles, pròpies de basses i estanys.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge subalpí.

Ambients que ocupa
Marges d'estanys i basses.

Clima
Subalpí humit.

Substrat i sòl
Sòl torbós, gairebé tot l'any inundat, amb pH al voltant de 6.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Herbes				
Carex lasiocarpa	•		•	
Equisetum fluviatile		•		
Menyanthes trifoliata (trèvol d'aigua)		•		
Carex panicea		•		
Comarum palustre		•		
Primula farinosa			•	
Dactylorhiza majalis			•	
Carex davalliana			•	
Utricularia minor			•	
Swertia perennis			•	
Molses				
Scorpidium cossoni		•	•	
Campylium stellatum		•		
Calliergon giganteum			•	

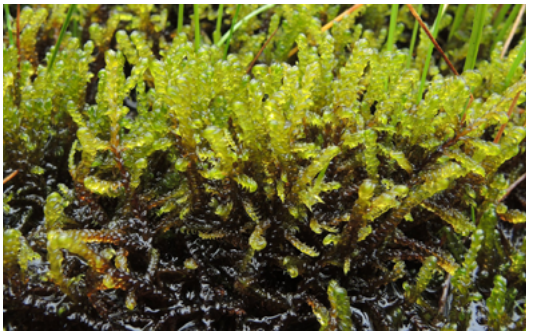

Scorpidium cossoni. M. Lüth

Comarum palustre. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Pirineus centrals (Vall d'Aran), de 1.800 a 1.900 m d'altitud.

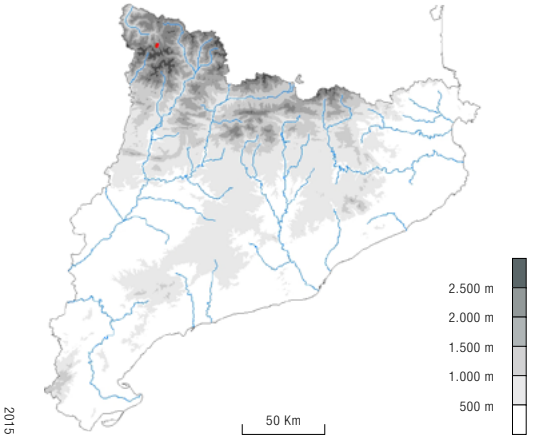

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Potentillo-Caricetum lasiocarpae Balátová-Tuláčková & Hübl 1985

Eriophoro gracilis-Caricetum lasiocarpae Vollmar ex Passarge 1964

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús, eventualment pasturat per vaques i eugues quan cerquen un lloc per abeurar-se o refrescar-se.

Conservació

Hàbitat amenaçat per la poca superfície que ocupa i pel fet de necessitar unes condicions ambientals molt determinades, pel que és vulnerable a qualsevol mena d'agressió, especialment canvis en les condicions hídriques del sòl.

Aquest hàbitat a Catalunya té una situació marginal respecte la seva àrea de distribució a Europa i s'hi refugien algunes espècies molt rares. Actualment es troba totalment inclòs dins la reserva integral d'Aiguamòg del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística Acull algunes espècies molt rares a Catalunya, com ara *Carex lasiocarpa* i *Carex limosa*	(IC2)	3
Forma d'implantació territorial	(IC3)	4
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**19**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

7140 Torberes de transició i torberes tremoladisses

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

D2.311 Brown moss slender-sedge swards

[APH]

54.512 Catifes d'esfagnes amb *Carex lasiocarpa*, de l'estatge subalpí

Comunitat de *Carex lasiocarpa* a la Bassa Nera (Vall d'Aran). A. Ferré

Aspecte

Poblaments de *Carex lasiocarpa* sobre una catifa sovint contínua d'esfagnes. A més d'aquest càrex i dels esfagnes, s'hi fan altres vegetals adaptats als substrats inconsistents, molt humits, pràcticament entollats.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge subalpí.

Ambients que ocupa
Zona marginal d'estanys i basses, mulladius, indrets on l'aigua aflora o s'escola lentament, generalment en terrenys plans o poc pendents.

Clima
Subalpí humit.

Medi
Sòl saturat d'aigua, constituït en bona part per la torba produïda pels esfagnes i les restes vegetals.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat herbaci				
Carex lasiocarpa	•		•	
Menyanthes trifoliata (trèvol d'aigua)		•	•	
Molinia coerulea (alba roja)		•		
Equisetum fluviatile			•	
Comarum palustre			•	
Drosera longifolia			•	
Carex diandra				•
Carex limosa				•
Estrat muscinal				
Sphagnum papillosum, *S. magellanicum*, *S. angustifolium*, S. denticulatum, *S. teres*, *S. subsecundum*, *S. subnitens*... (esfagnes)	•		•	
Aulacomnium palustre				•
Straminergon stramineum				•
Warnstorfia exannulata				•

Carex lasiocarpa. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Pirineus centrals (Vall d'Aran).

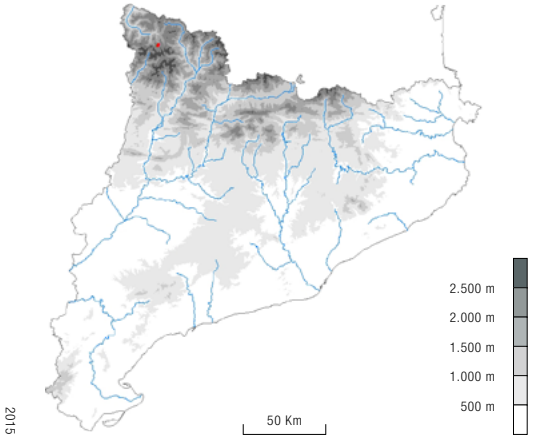

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Sphagno fallacis-Caricetum lasiocarpae Steffen ex Passarge 1964

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús, eventualment pasturat per vaques i eugues quan cerquen un lloc per abeurar-se o refrescar-se.

Conservació
Hàbitat amenaçat per la poca superfície que ocupa i pel fet de necessitar unes condicions ambientals molt determinades, pel que és vulnerable a qualsevol mena d'agressió, especialment canvis en les condicions hídriques del sòl.

Aquest hàbitat a Catalunya té una situació marginal respecte la seva àrea de distribució a Europa i s'hi refugien algunes espècies molt rares. Actualment es troba totalment inclòs dins la reserva integral d'Aiguamòg del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística És destacable la gran diversitat d'esfagnes (alguns de força rars, com és el cas d'*Sphagnum magellanicum*) i també la presència d'altres plantes molt rares a Catalunya (*Carex lasiocarpa*, *C. diandra*, *C. limosa*, *Equisetum fluviatile*, *Drosera longifolia*...)	(IC2)	3
Forma d'implantació territorial	(IC3)	4
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**19**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

7140 Torberes de transició i torberes tremoladisses

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

[AF]

D2.312 Sphagnum slender-sedge swards

54.531 Catifes tremoladisses d'esfagnes (*Sphagnum* spp.) amb *Carex rostrata*..., acidòfiles, de l'estatge subalpí

Poblaments de *Carex rostrata* sobre esfagnes a Saboredo (Vall d'Aran). A. Ferré

Aspecte

Catifes d'esfagnes i *Carex rostrata*, poc estables per mor de la gran quantitat d'aigua retinguda i la inconsistència del substrat.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge subalpí.

Ambients que ocupa
Zona marginal d'estanys i basses.

Clima
Subalpí humit.

Medi
Sòl format en bona part per la torba produïda pels esfagnes i les arrels del càrex. Aigua àcida.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat herbaci *Carex rostrata*	•		•	
Estrat muscinal *Sphagnum* spp. (esfagnes)	•		•	

Carex rostrata. A. Ferré

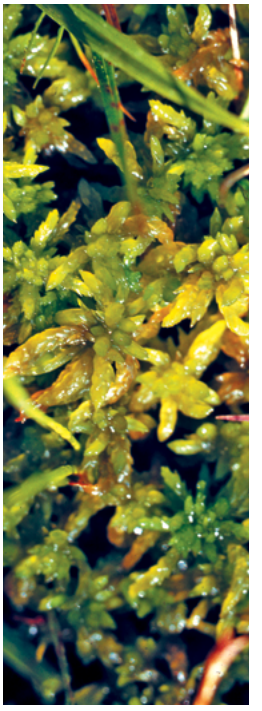

Sphagnum platyphyllum. V. Canalís

Distribució dins el territori català

Pirineus centrals (Vall d'Aran, Pallars Sobirà...).

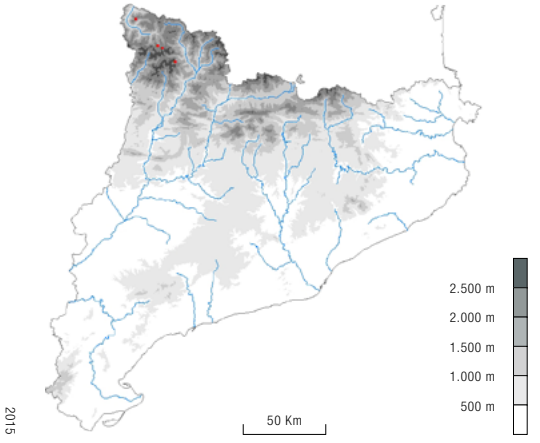

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Sphagno-Caricetum rostratae Steffen 1931

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús, eventualment visitat per vaques i egües quan cerquen un lloc per abeurar-se o refrescar-se.

Conservació
Hàbitat vulnerable a qualsevol actuació que desequilibri les capes freàtiques (drenatges, barratges, aprofitaments hidroelèctrics que alteren el cabal d'aigua dels rierols...) o que les contamini. Puntualment pot veure's afectat per excés de pastura.

A Catalunya aquest hàbitat es troba majoritàriament inclòs dins d'espais protegits.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**15**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

7140 Torberes de transició i torberes tremoladisses.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

D2.331 Acidocline bottle sedge quaking mires.

[EC]

54.5321 Catifes tremoladisses d'esfagnes (*Sphagnum* spp.), amb *Carex rostrata*..., basòfiles, de l'estatge subalpí

Carex rostrata sobre una catifa d'esfagnes a Aiguamòg (Vall d'Aran). A. Ferré

Aspecte

Mantells torbosos d'esfagnes amb un recobriment alt de *Carex rostrata*, amb una fisiognomia i un fons florístic similar a les torberes amb *Carex lasiocarpa* (hàbitats 54.511 i 54.512), de les quals es diferencien sobretot per la dominància d'un o altre càrex. D'altra banda, es diferencien de l'hàbitat 54.531 per la presència d'algunes espècies tolerants a valors superiors en el grau de mineralització de les aigües (*Sphagnum warnstorfii*, *S. contortum*, *Valeriana dioica*, *Swertia perennis*, *Carex davalliana*, *Primula farinosa*...).

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge subalpí.

Ambients que ocupa
Torberes de llocs plans o molt poc inclinats, i marges de basses i rierols.

Clima
Subalpí humit.

Substrat i sòl
Sòl sempre xop, format principalment per la torba produïda pels esfagnes i les restes del càrex. Aigües feblement mineralitzades.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat herbaci				
Carex rostrata	•		•	
Valeriana dioica			•	
Bartsia alpina			•	
Carex davalliana			•	
Swertia perennis			•	
Primula farinosa			•	
Estrat muscinal				
Sphagnum warnstorfii		•	•	
Sphagnum contortum		•	•	
Sphagnum denticulatum		•		
Sphagnum teres		•		
Sphagnum subsecundum				•
Sphagnum subnitens				•

Sphagnum warnstorfii. M. Lüth

Primula farinosa. E. Carrillo

Distribució dins el territori català

Pirineus centrals (Vall d'Aran), entre 1.800 i 1.900 m.

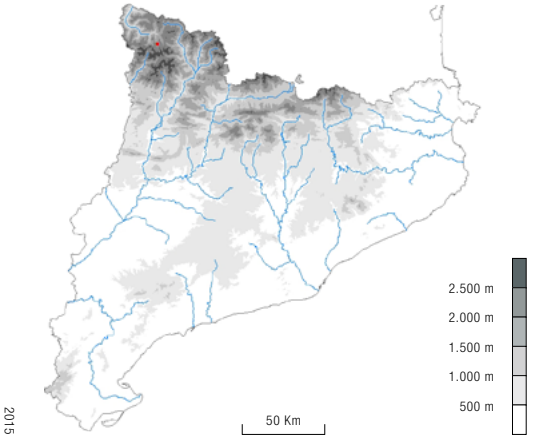

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Sphagno-Caricetum rostratae Steffen 1931

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús, eventualment visitat per vaques i egües quan cerquen un lloc per abeurar-se o refrescar-se.

Conservació
Hàbitat vulnerable a qualsevol actuació que desequilibri les capes freàtiques (drenatges, barratges, aprofitaments hidroelèctrics que alteren el cabal d'aigua dels rierols...) o que les contamini. Puntualment pot veure's afectat per l'excés de pastura.

A Catalunya aquest hàbitat es troba majoritàriament inclòs dins d'espais protegits.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**18**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

7140 Torberes de transició i torberes tremoladisses

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

D2.3321 Basicline sphagnum-bottle sedge quaking mires

[APH/AF]

54.59 Catifes flotants de trèvol d'aigua (*Menyanthes trifoliata*)..., de l'alta muntanya

Poblament de trèvol d'aigua a la bassa d'Oles (Vall d'Aran). Albert Ferré

Aspecte

Poblacions denses de trèvol d'aigua, planta flotant que destaca per les seves grans fulles trifoliolades i d'un verd brillant. Pot barrejar-se amb altres espècies pròpies del cinyell marginal dels estanys.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Menyanthes trifoliata (trèvol d'aigua)	•		•	
Carex rostrata			•	

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge subalpí.

Ambients que ocupa
Vores d'estanys, basses i aiguamolls torbosos.

Clima
Subalpí humit.

Medi
Sòls llimosos. Aigües poc o molt àcides.

Trèvol d'aigua. R.M. Masalles

Distribució dins el territori català

Pirineus axials.

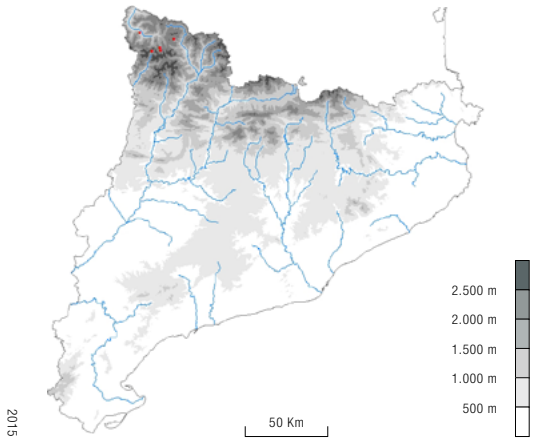

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Magnocaricion elatae Koch 1926

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Hàbitat vulnerable per la poca superfície que ocupa. Alguns indrets on es fa són força visitats i s'hi practica la pesca. A més a més, és molt sensible a qualsevol actuació que modifiqui el nivell i la qualitat de les aigües.

El trèvol d'aigua, en indrets favorables, es comporta com a bon colonitzador.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**15**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

7140 Torberes de transició i torberes tremoladisses

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

D2.391 Boreo-nemoral bog bean and marsh cinquefoil rafts

[EC]

54.5B Catifes de molses brunes, inundables, poc àcides

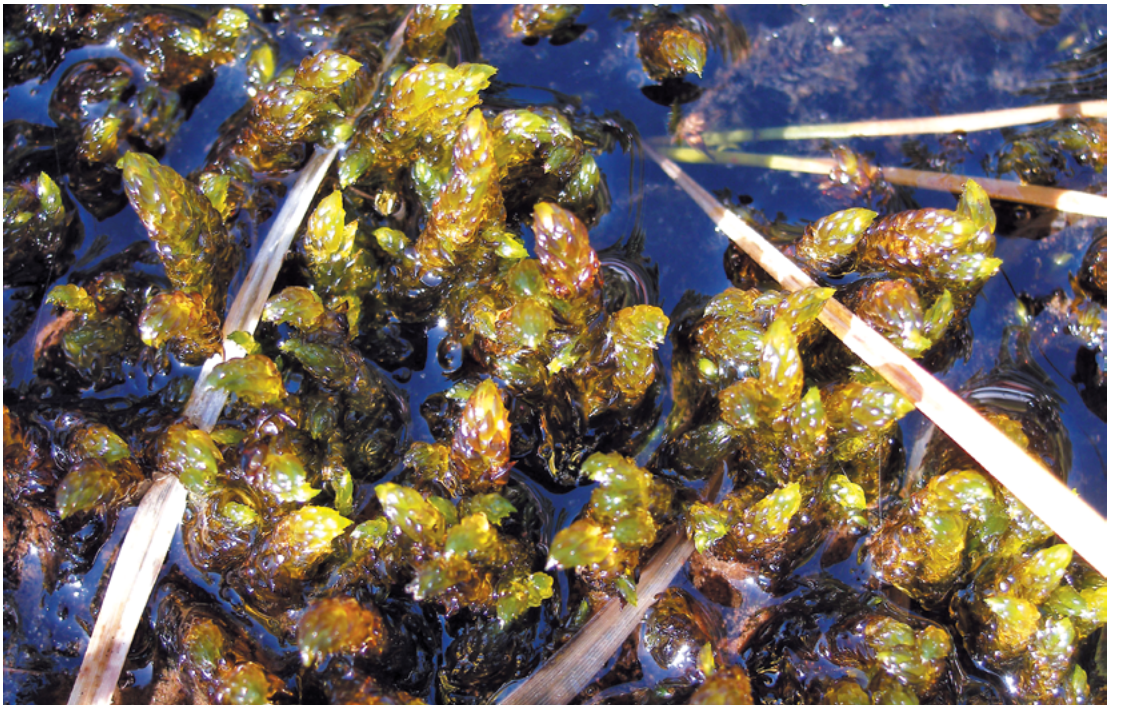

Scorpidium scorpioides. A. Ferré

Aspecte

Formacions de molses a manera de tapissos. Hi predominen les espècies pleurocàrpiques de tons bruns i daurats, entremig de les quals creixen algunes plantes adaptades a ambients pobres en nutrients, com les insectívores del gènere *Drosera*.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge subalpí.

Ambients que ocupa
Marges d'estanys i basses.

Clima
Subalpí humit.

Substrat i sòl
Sòl torbós.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat muscinal				
Warnstorfia exannulata			•	
Scorpidium revolvens			•	
Calliergonella cuspidata			•	
Campylium stellatum			•	
Sphagnum spp. (esfagnes)			•	
Scorpidium scorpioides			•	
Estrat herbaci				
Comarum palustre			•	
Equisetum fluviatile			•	
Drosera longifolia			•	
Drosera rotundifolia (herba de la gota)				•

Drosera longifolia. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Pirineus centrals (Vall d'Aran).

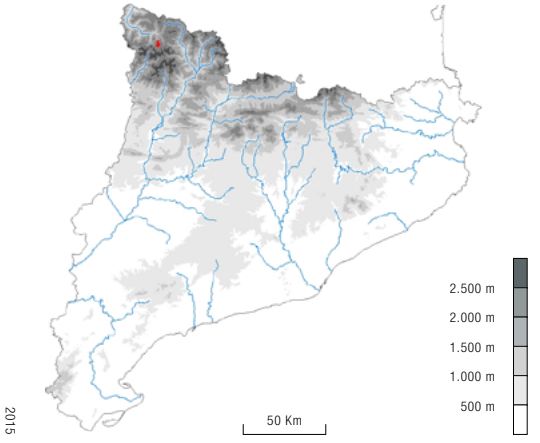

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Scheuchzerietalia palustris Nordhagen 1937

Comunitat de *Drosera longifolia*

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús, eventualment visitat per vaques i egües quan cerquen un lloc per abeurar-se o refrescar-se.

Conservació
Hàbitat vulnerable a qualsevol actuació que desequilibri les capes freàtiques (drenatges, barratges, aprofitaments hidroelèctrics que alteren el cabal d'aigua dels rierols...) o que les contamini.

Aquest hàbitat a Catalunya té una situació marginal respecte la seva àrea de distribució a Europa. Actualment es troba totalment inclòs dins del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística Acull algunes espècies molt rares a Catalunya –*Comarum palustre*, *Drosera longifolia*, *Equisetum fluviatile*– i particularment alguns briòfits, com ara *Scorpidium scorpioides*...	(IC2)	3
Forma d'implantació territorial	(IC3)	4
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**18**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

7140 Torberes de transició i torberes tremoladisses

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

D2.3B Brown moss carpets [EC]

6

Roques, tarteres, glaceres, coves

61

Tarteres

61.1

Tarteres silícies de caràcter boreal

61.1113

Tarteres silícies amb *Oxyria digyna*, poc mòbils, dels obacs dels estatges alpí i subnival

Tarteres granítiques a Saboredo (Pallars Sobirà). A. Ferré

Aspecte

Esbaldregalls colonitzats de manera irregular per plantes herbàcies. Aquestes, a causa del clima i del substrat adversos, són sobretot de mida petita i de desenvolupament lent; una bona part creixen en forma de coixinet.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge subnival i part alta de l'estatge alpí.

Ambients que ocupa
Caients obacs, sovint al peu de parets o de vessants rocosos, de manera que la innivació és força prolongada.

Clima
Alpí nivós.

Substrat i sòl
Tarteres de natura esquistosa o granítica, amb sòl intersticial més aviat groller i àcid.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Oxyria digyna			•	
Androsace ciliata			•	
Pritzelago alpina			•	
Linaria alpina			•	
Leucanthemopsis alpina			•	
Saxifraga bryoides			•	
Poa laxa			•	
Doronicum grandiflorum subsp. *viscosum*			•	
Ranunculus glacialis			•	
Armeria maritima subsp. *alpina*				•
Saxifraga moschata				•

Oxyria digyna. A. Ferré

Ranunculus glacialis. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Pirineus axials, sobretot als centrals.

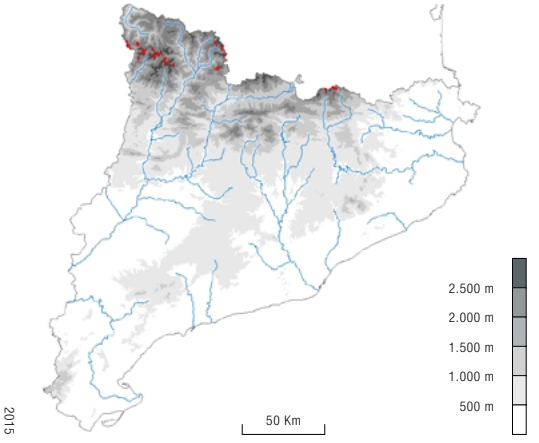

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Doronico viscosi-Oxyrietum digynae Gruber 1978

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts, si bé algunes espècies de flora es poden veure afectades pel canvi climàtic.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**16**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

8110 Tarteres silícies alpines dels indrets freds i molt innivats (*Androsacetalia alpinae*)

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

61d Tarteres i pedrusques silícies de l'alta muntanya

Unitat EUNIS corresponent

H2.3113 Pyrenean mountain sorrel screes

[JMN]

61.12

Pedrusques i clapers silicis, amb *Epilobium collinum, Galeopsis* spp..., de l'estatge montà

Tarteres prop de Durro (Alta Ribagorça). X. Font

Aspecte

Tarteres de pedra menuda o mitjana, colonitzades per herbes vivaces de mida més aviat petita.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana: estatge montà.

Ambients que ocupa
Peus de vessant, canals, etc.

Clima
Medioeuropeu.

Substrat i sòl
Pedruscall format a partir de la descomposició de roques àcides, preferentment esquistos. Malgrat que sota les pedres hi ha una certa proporció de materials fins, no hi trobem un sòl ben estructurat, a causa de la inestabilitat del conjunt.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Epilobium collinum		•	•	
Galeopsis pyrenaica		•	•	
Galeopsis ladanum		•	•	
Galeopsis segetum		•	•	
Galeopsis angustifolia			•	
Senecio viscosus			•	
Linaria repens			•	
Rumex scutatus (badola)			•	

Galeopsis pyrenaica. J. Vigo

Badola. M. Masclans

Distribució dins el territori català

Pirineus i territori catalanídic septentrional i central.

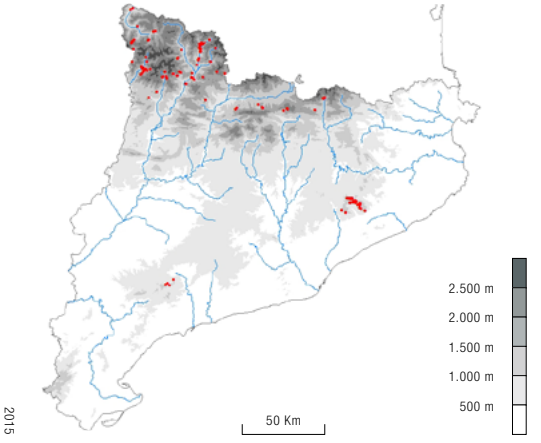

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Galeopsietum brevifoliae O. Bolòs 1974

Linario-Galeopsietum ladani O. Bolòs 1974

Lactuco-Galeopsietum O. Bolòs 1974

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts. La construcció de pistes forestals fa augmentar, localment, la mobilitat de la tartera. També pot ocasionar impactes paisatgístics més o menys significatius.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**14**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

8150 Tarteres silícies medioeuropees

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

61a Pedrusques i clapers silicis, amb *Epilobium collinum*, *Galeopsis pyrenaica*..., de l'estatge montà ☐

Unitat EUNIS corresponent

H2.32 Medio-European upland siliceous screes

[EC]

61

Tarteres

61.2

Tarteres calcàries de llocs frescals

61.231 Tarteres calcàries, amb *Petasites paradoxus*, *Gymnocarpium robertianum*..., d'indrets frescals de l'estatge subalpí

Poblament de *Gymnocarpium robertianum* en una tartera del Port del Comte. A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Esbaldregalls calcaris, de blocs força grossos, amb mobilitat escassa o nul·la. En el cas de tarteres totalment fixades, de blocs relativament petits, el recobriment de la vegetació pot ser important, amb una dominància absoluta de *Petasites paradoxus*. Quan els blocs són més grossos, el recobriment de la vegetació disminueix i l'espècie més abundant és la falguera *Gymnocarpium robertianum*. En tots els casos, també s'hi fan algunes plantes de llocs rocallosos i frescos.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Petasites paradoxus		•	•	
Gymnocarpium robertianum		•	•	
Aquilegia montsicciana (corniol)			•	
Festuca gautieri (ussona)			•	
Rumex scutatus (badola)			•	
Valeriana montana (valeriana muntanyenca)			•	
Veronica ponae			•	

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge subalpí i muntanya mitjana (estatge montà).

Ambients que ocupa
Ambients molt frescals i ombrívols, sovint al peu de cingleres o al fons de barrancs i torrenteres.

Clima
Subalpí i medioeuropeu.

Substrat i sòl
Tarteres de blocs relativament grossos (decimètrics), molt poc mòbils, formades a partir de la fragmentació de roques calcàries, amb acumulació de terra entremig d'alguns blocs.

Petasites paradoxus. A. Ferré

Aquilegia montsicciana. A. Ferré i J. Vigo

Distribució dins el territori català

Pirineus, especialment massissos calcaris dels Prepirineus orientals.

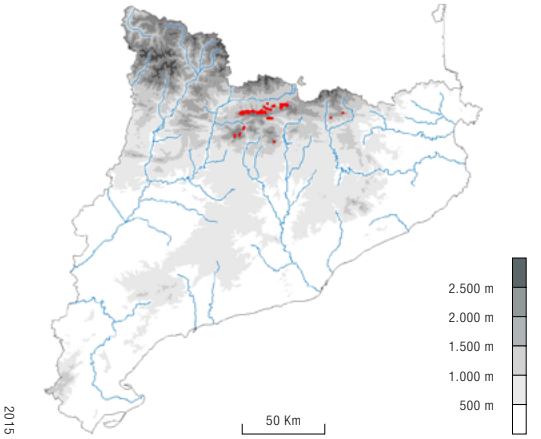

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Moehringio-Gymnocarpietum robertiani (Jenny Lips) Lippert 1966

Petasitetum paradoxi Beg 1922

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística S'hi fan alguns tàxons rars a Catalunya, com ara *Petasites paradoxus*	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**17**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

8120 Tarteres calcàries dels indrets frescals de muntanya

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

61e Tarteres i pedrusques calcàries de l'alta muntanya

Unitat EUNIS corresponent

H2.431 Butterbur screes

[AF]

61

Tarteres

61.3

Altres tarteres

61.311 Pedrusques calcàries, amb *Stipa calamagrostis*, *Rumex scutatus*..., de l'estatge montà poc plujós

Pedrusques al Port del Comte. A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Tarteres de pedres calcàries, força diverses pel que fa a la mida dels rocs, a la terra acumulada i al poblament vegetal que les colonitza. S'inclouen aquí des dels terregallers de pedra menuda, poblats per *Stipa calamagrostis*, fins a les pedrusques de blocs relativament grossos, colonitzades per *Nepeta nepetella*. En general, el poblament herbaci és dispers i té un recobriment baix. Hi són freqüents les gramínies que fan tofes grosses i altres herbes vivaces vigoroses.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana: estatge montà.

Ambients que ocupa
Parts baixes de vessant, marges de barrancs, cons de dejecció...

Clima
Medioeuropeu.

Substrat i sòl
Substrats carbonàtics (calcàries, calcoesquistos, lutites...) disgregats en petits fragments (predominantment de mida centimètrica) i en una bona proporció de fracció fina poc consolidada. El conjunt tendeix a estabilitzar-se, però es mou fàcilment per acció directa sobre seu o per efecte dels agents climàtics. El sòl és pobre en matèria orgànica i no està clarament estratificat.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Achnatherum calamagrostis (*Stipa calamagrostis*)			•	
Ptychotis saxifraga			•	
Galeopsis angustifolia			•	
Centranthus lecoqii			•	
Nepeta nepetella (herba de les palomes)			•	
Rumex scutatus (badola)			•	
Picris hieracioides (parraques)				•
Lavandula angustifolia subsp. *pyrenaica* (espígol)				•

Stipa calamagrostis. A. Ferré i J. Vigo

Distribució dins el territori català

Pirineus i territoris catalanídic i olositànic.

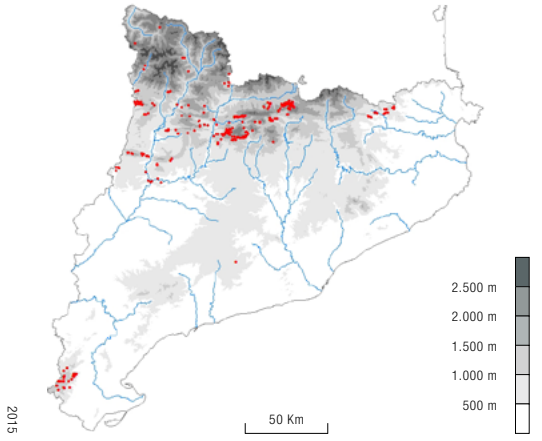

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Picrido rielii-Stipetum calamagrostis O. Bolòs 1960

Galeopsio angustifoliae-Ptychotidetum saxifragae O. Bolòs et J. Vives 1956

Arenario fontqueri-Ptychotidetum saxifragae Romo 1989

Galeopsio angustifoliae-Nepetetum nepetellae I. Soriano 1996

Centranthetum lecoqii Br.-Bl. 1931

Biscutello cuneatae-Stipetum calamagrostis Álvarez de la Campa 2004

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts. La construcció de pistes forestals fa augmentar, localment, la mobilitat de la tartera. També pot ocasionar impactes paisatgístics més o menys significatius.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística Acull alguns tàxons endèmics de la mediterrània occidental (*Arenaria fontqueri* subsp. *hispanica*, *Linaria glauca* subsp. *bubanii*, etc.), força rars	(IC2)	3
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**16**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

8130 Tarteres de l'Europa meridional amb vegetació poc o molt termòfila

Unitats d,legenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

61b Pedrusques calcàries, generalment amb *Stipa calamagrostis*, de l'estatge montà poc plujós

Unitat EUNIS corresponent

[EC]

H2.611 Rough-grass screes

61.32 Pedrusques de la baixa muntanya mediterrània, catalanooccitanes

Tarteres al peu de les Penyes Negres (massís de Garraf). A. Ferré

Aspecte

Pedrusques amb un baix recobriment de mates i herbes vivaces força grosses. Poc uniformes en l'aspecte florístic. No hi ha cap espècie dominant i són poques les comunes que siguin significatives.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mediterrània (i terra baixa)

Ambients que ocupa
Generalment a mig vessant o al peu de cingles, clapers.

Clima
Mediterrani o mediterrani muntanyenc.

Substrat i sòl
Sobretot terrenys carbonàtics, però també materials àcids.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Silene inaperta		•	•	
Lactuca viminea		•	•	
Brassica robertiana (col borda)			•	
Ptychotis saxifraga			•	
Laserpitium gallicum			•	
Euphorbia nevadensis subsp. *aragonensis*			•	
Plantago sempervirens (matafoc)			•	
Saponaria ocymoides (falsa alfàbrega)			•	

Lactuca viminea. X. Font

Falsa alfàbrega. M. Masclans

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic i catalanídic i Prepirineus centrals.

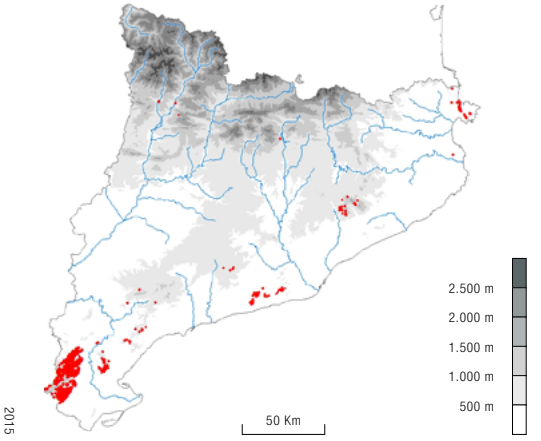

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Conopodio-Laserpitietum gallici O. Bolòs 1967

Lactuco-Silenetum inapertae O. Bolòs 1956

Centrantho-Euphorbietum aragonensis O. Bolòs 1967

Alysso-Brassicetum robertianae Mol. 1960

Plantagini-Saponarietum ocymoidis O. Bolòs 1983

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts. Localment és afectat per la proximitat de pedreres.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	3
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**16**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

8130 Tarteres de l'Europa meridional amb vegetació poc o molt termòfila

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

61c Pedrusques de la baixa muntanya mediterrània, catalanooccitanes

Unitat EUNIS corresponent

H2.62 Cevenno-Provençal screes

[EC]

61.331+ Pedrusques silícies, amb *Poa cenisia*, *Carduus carlinoides*..., càlides i seques, de l'estatge alpí inferior (i del subalpí)

Pedrusques amb *Poa cenisia* a la vall Ferrera. A. Ferré

Aspecte

Esbaldregalls formats per pedres més aviat petites (centimètriques o decimètriques), generalment de natura esquistosa, colonitzades esparsament per herbes poc aparents, sovint de tons grisencs.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatges alpí i subalpí.

Ambients que ocupa
Vessants d'exposició diversa, bé que rarament als obacs.

Clima
Clima alpí o subalpí.

Substrat i sòl
Pedrusques silícies, amb una mica de sòl intersticial per sota de la capa superior de pedres.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Carduus carlinoides		•	•	
Galeopsis pyrenaica subsp. *nana*		•	•	
Poa cenisia subsp. *sardoa*			•	
Epilobium collinum			•	
Crepis pygmaea			•	
Paronychia polygonifolia			•	
Iberis spathulata			•	
Linaria alpina			•	
Rumex scutatus (badola)				•
Festuca gautieri (ussona)				•
Carduus carlinifolius				•

Carduus carlinoides. J. Vigo

Distribució dins el territori català

Pirineus.

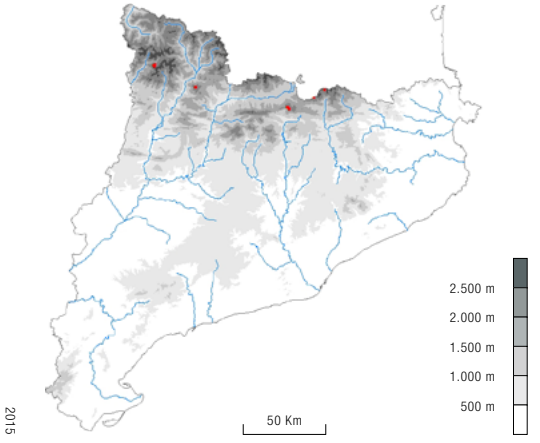

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Galeopsio-Poetum fontqueri Br.-Bl. 1948

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts. Afectat puntualment pel pas d'excursionistes. La construcció de pistes fa augmentar, localment, la mobilitat de la tartera. També pot ocasionar impactes paisatgístics més o menys significatius.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	3
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**16**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

8130 Tarteres de l'Europa meridional amb vegetació poc o molt termòfila

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

61d Tarteres i pedrusques silícies de l'alta muntanya

Unitat EUNIS corresponent

H2.511.ES

[JMN]

61.332+

Tarteres silícies, amb herba blanca (*Senecio leucophyllus*), julivert d'isard (*Xatardia scabra*)..., fredes, de l'estatge alpí

Poblaments d'herba blanca al massís del Puigmal (Ripollès). X. Font

Aspecte

Esbaldregalls formats per pedres més aviat grosses, amb un poblament herbaci colonitzador de densitat variable (del 5 al 60%), i també relativament divers d'un lloc a l'altre. Als caients ben innivats, sol dominar-hi la vistent herba blanca, mentre que en vessants amb menys neu, més solells, hi abunden altres herbes no tan robustes (sobretot *Cerastium pyrenaicum*); l'endèmic julivert d'isard presideix la comunitat en llocs força pendents, on la pedrusca llisca fàcilment.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge alpí (i subnival).

Ambients que ocupa
Vessants amb innivació relativament prolongada.

Clima
Alpí nivós.

Substrat i sòl
Pedrusques silícies (granítiques o esquistoses), formades per clastos grossos en superfície, però sovint amb acumulació de terra en nivells més profunds; sotmeses a un cert lliscament.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Senecio leucophyllus (herba blanca)		•	•	
Xatardia scabra (julivert d'isard)			•	
Cerastium pyrenaicum			•	
Galium cometerhizon			•	
Poa cenisia subsp. *sardoa*			•	
Galeopsis pyrenaica subsp. *nana*			•	
Cardamine resedifolia			•	
Cryptogramma crispa			•	
Viola diversifolia (pensament de pedrusca)			•	
Linaria alpina			•	
Festuca eskia (gesp)				•
Helictotrichon sedenense				•

Julivert d'isard. X. Font

Herba blanca. X. Font

Distribució dins el territori català

Pirineus axials.

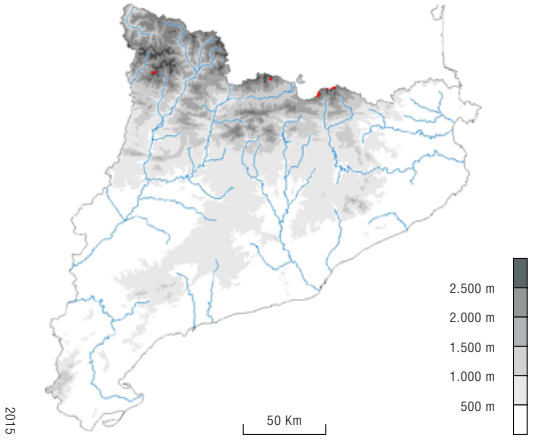

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Senecietum leucophylli Br.-Bl. 1948

Poo cenisiae-Xatardietum scabrae Baudière et Serve 1975

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts, si bé algunes espècies de flora es poden veure afectades pel canvi climàtic. Localment es veu afectat pel pas d'excursionistes.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	3
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**18**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

8130 Tarteres de l'Europa meridional amb vegetació poc o molt termòfila

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

61d Tarteres i pedrusques silícies de l'alta muntanya

Unitat EUNIS corresponent

H2.512.ES

[JMN]

61.341

Pedrusques i clapers calcaris o esquistosos, amb *Iberis spathulata*, *Viola diversifolia*..., de l'estatge alpí

Pedrusques als vessants del Montorroio (vall Fosca). A. Petit

Aspecte

Pedregar de pedres petites (generalment de menys de 10 cm) i sovint en forma de llosetes. El recobriment de la vegetació és sempre inferior al 20%, i el nombre total d'espècies baix. Les plantes, gairebé sempre petites, estan adaptades a la supervivència en substrats mòbils: algunes presenten rizomes llargs i ramificats, d'on surten un gran nombre de brots aeris (és el cas de *Galium cometerhizon* i de *Cerastium pyrenaicum*); d'altres, com *Ranunculus parnassifolius*, tenen un aparell subterrani molt dens, que reté una bona quantitat de sòl entre les arrels; unes altres protegeixen la base de les tiges i les fulles formant uns coixinets petits i densos, com passa amb Papaver alpinum; també n'hi ha que són anuals o biennals, i confien la seva supervivència a la germinació periòdica de les llavors (com passa amb *Iberis spathulata* i *Galeopsis pyrenaica*).

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Estatge alpí, rarament part superior del subalpí.

Ambients que ocupa

Des de llocs plans fins a vessants de més de 40º d'inclinació, d'orientació diversa. Les condicions d'innivació i de mobilitat hi són també molt diverses. Normalment s'hi donen intensos fenòmens periglacials. En general, a partir de final de juliol o principi d'agost, aquestes pedrusques han de suportar un eixut força sever.

Clima

Alpí.

Substrat i sòl

Esbaldregalls de roques esquistoses poc àcides o de calcoesquistos. Sota les pedres hi ha una capa de terra fina, força superficial.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Iberis spathulata		•	•	
Viola diversifolia (pensament de pedrusca)		•	•	
Cerastium alpinum subsp. *lanatum*			•	
Cerastium pyrenaicum			•	
Festuca glacialis			•	
Festuca pyrenaica			•	
Galeopsis pyrenaica			•	
Galium cometerhizon			•	
Galium pyrenaicum			•	
Papaver lapeyrousianum (paramà alpí)			•	
Petrocallis pyrenaica			•	
Pritzelago alpina			•	
Ranunculus parnassifolius (herba del mal gra)			•	
Ranunculus × *luizeti*			•	

Iberis spathulata. J. Vigo

Pensament de pedrusca. I. Soriano

Distribució dins el territori català

Pirineus.

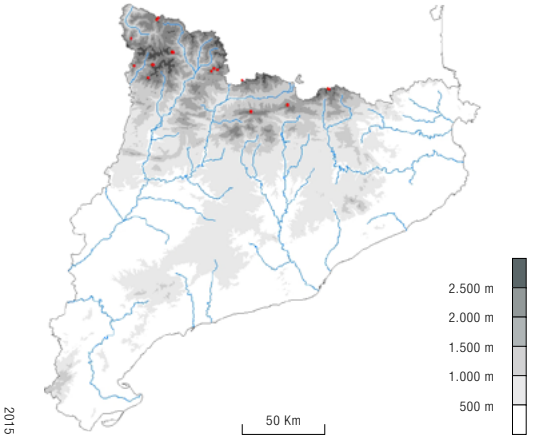

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Iberidetum spathulatae Br.-Bl. 1948

Iberido-Ranunculetum heterocarpae Gruber 1975

Festucetum glaciali-pyrenaicae Rivas Mart. 1977

Violetum diversifoliae (Br.-Bl.) Fdz. Casas 1970

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts. Localment, afectat pel pas d'excursionistes.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística S'hi fan alguns endemismes dels Pirineus: *Iberis spathulata*, *Festuca pyrenaica*, *Cerastium pyrenaicum*, *Viola diversifolia*, *Galeopsis pyrenaica*... També algunes plantes molt rares a Catalunya, com és ara *Petrocallis pyrenaica*	(IC2)	3
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**16**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

8130 Tarteres de l'Europa meridional amb vegetació poc o molt termòfila

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

61d Tarteres i pedrusques silícies de l'alta muntanya

61e Tarteres i pedrusques calcàries de l'alta muntanya

Unitat EUNIS corresponent

H2.631.ES

[AF]

61.342 Tarteres calcàries, amb *Crepis pygmaea*, de vessants rostos de l'alta muntanya

Tarteres calcosquistoses a Filià (vall Fosca). A. Petit

Aspecte

Esbaldregalls poc estabilitzats, força mòbils, de blocs de mides diverses (fins a 30 cm). El recobriment vegetal és baix, per sota del 30%, i la flora bastant pobra. *Crepis pygmaea* sol ser l'espècie més abundant. La majoria de plantes tenen els òrgans subterranis molt desenvolupats, ancorats a la capa de sòl que hi ha sota les pedres.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge alpí i, ocasionalment, part alta del subalpí.

Ambients que ocupa
Aquests pedregars es poden trobar en qualsevol exposició, tot i que apareixen sobretot en orientacions obagues. El pendent pot ser moderat o acusat (fins de 45º).

Clima
Alpí.

Substrat i sòl
Esbaldregalls de roques calcàries. Sota les pedres hi ha una capa de terra fina, rica en carbonats, que no arriba a assecar-se completament durant l'estiu.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Crepis pygmaea		•	•	
Campanula cochlearifolia (campaneta)			•	
Doronicum grandiflorum			•	
Festuca glacialis			•	
Linaria alpina subsp. *alpina*			•	
Ranunculus parnassifolius subsp. *heterocarpus* (herba del mal gra)			•	
Saxifraga oppositifolia			•	
Veronica nummularia			•	

Herba del mal gra. J. Vigo

Crepis pygmaea. I. Soriano

Distribució dins el territori català

Pirineus, incloent-hi els massissos més elevats dels Prepirineus.

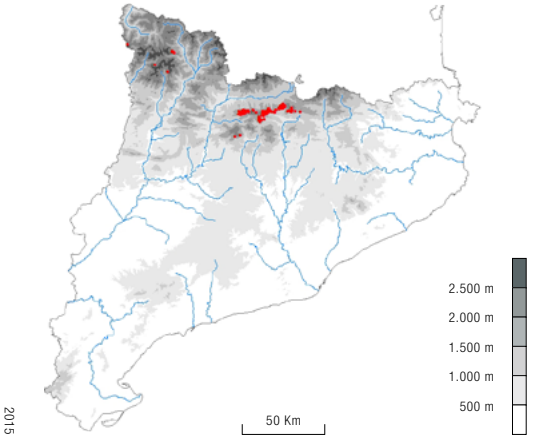

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Doronico-Crepidetum pygmaeae Br.-Bl. 1948

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts. Localment, afectat pel pas d'excursionistes.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística Acull tàxons rars en l'àmbit català, la majoria oròfits de les muntanyes alpines de l'Europa sud-occidental	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**15**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

8130 Tarteres de l'Europa meridional amb vegetació poc o molt termòfila

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

61e Tarteres i pedrusques calcàries de l'alta muntanya

Unitat EUNIS corresponent

H2.632.ES

[AF]

61.343

Clapers calcaris amb *Androsace ciliata*, *Saxifraga oppositifolia*..., de l'estatge alpí dels Pirineus centrals

Androsace ciliata. X. Font

Aspecte

Esbaldregalls poc mòbils, amb vegetació esparsa. Les plantes que hi viuen estan adaptades a la relativa mobilitat del substrat, a les baixes temperatures...; moltes són petits camèfits pulviniformes, amb rosetes de fulles atapeïdes.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatges alpí i subnival.

Ambients que ocupa
Indrets obacs, freds, de pendent feble o moderat.

Clima
Alpí nivós.

Substrat i sòl
Clapers de roques calcàries.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Androsace ciliata			•	
Saxifraga oppositifolia			•	
Pritzelago alpina			•	
Oxyria digyna				•
Poa laxa				•
Ranunculus glacialis				•

Pritzelago alpina. A. Ferré

Saxifraga oppositifolia. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Pirineus centrals.

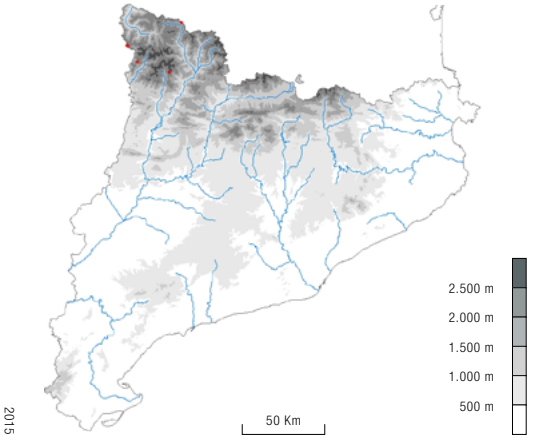

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Androsacion alpinae Br.-Bl. 1926

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts, si bé algunes espècies de flora es poden veure afectades pel canvi climàtic.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística *Androsace ciliata* és una espècie força rara, endèmica dels Pirineus centrals	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	4
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**19**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

8130 Tarteres de l'Europa meridional amb vegetació poc o molt termòfila

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

H2.633.ES

[AF]

61.344

Pedrusques i clapers calcaris, amb *Saxifraga praetermissa*..., d'indrets llargament innivats de l'alta muntanya

Pedrusques calcàries a l'obaga del tossal d'Astell (vall Fosca). A. Ferré

Aspecte

Pedregars força estabilitzats, de pedres petites (normalment de menys de 10 cm), llargament innivats. Vegetació oberta (recobriment de fins al 40%), que pot tenir l'aspecte d'una pastura rocallosa. Les plantes que hi viuen floreixen tard, un cop s'han fos les congestes, i eventualment poden romandre tot l'any sota la neu. S'hi fan també plantes de congestera o de llocs molt humits.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge alpí.

Ambients que ocupa
Parts més humides i fredes dels esbaldregalls calcaris, allà on la neu es fon més tard; normalment en obagues o en fondals. El pendent no és gaire accentuat (menys de 25º).

Clima
Alpí nivós.

Substrat i sòl
Pedrusques i clapers de roques calcàries. Sota les pedres hi ha un sòl fi, molt humit, un poc bàsic o lleugerament àcid.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Saxifaga praetermissa		•	•	
Arenaria purpurascens			•	
Doronicum grandiflorum			•	
Epilobium anagallidifolium			•	
Festuca glacialis			•	
Festuca pyrenaica			•	
Poa minor			•	
Pritzelago alpina			•	
Ranunculus alpestris			•	
Alchemilla fissa				•
Gnaphalium supinum				•
Salix herbacea (salze nan)				•
Sedum alpestre (crespinell)				•
Veronica aphylla				•

Saxifraga praetermissa. R.M. Masalles

Distribució dins el territori català

Pirineus (especialment els centrals).

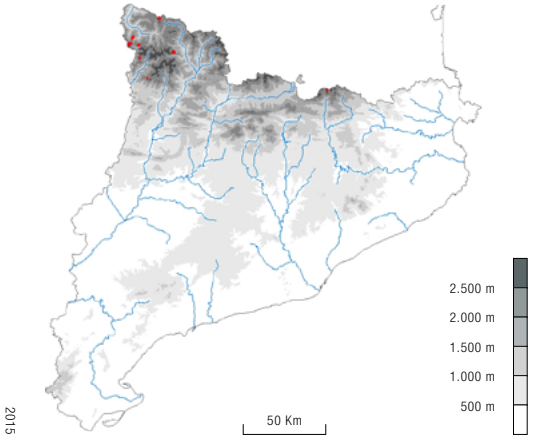

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Arenario purpurascentis-Saxifragetum praetermissae Gruber 1978

Saxifragetum praetermissae Br.-Bl. 1948

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts, si bé algunes espècies de flora es poden veure afectades pel canvi climàtic.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística Conté algunes espècies interessants, endèmiques dels Pirineus (*Festuca pyrenaica*) o pirenaicocantàbriques (*Saxifraga praetermissa*, *Arenaria purpurascens*) o molt rares (*Poa minor*)	(IC2)	3
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	4
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**20**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

8130 Tarteres de l'Europa meridional amb vegetació poc o molt termòfila

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

H2.634.ES

[AF]

61.345

Tarteres calcàries, amb *Xatardia scabra* (julivert d'isard) o *Cirsium glabrum*..., poc mòbils, de l'estatge subalpí

Tarteres amb julivert d'isard al peu de la canal del Cristall (serra de Cadí). A. Ferré

Aspecte

Esbaldregalls poc mòbils, de pedra mitjana. El recobriment de la vegetació no és gaire alt (fins al 50%). A causa de la relativa immobilitat del substrat, al costat de les plantes pròpies dels ambients tarterosos, sovint se n'hi fan d'altres de les pastures, principalment l'ussona (*Festuca gautieri*). Als Pirineus orientals, l'espècie més abundant és el julivert d'isard (*Xatardia scabra*), amb un aparell radical format per una arrel pivotant llarga i gruixuda, ben adaptat a viure entre les pedres. Als Pirineus occidentals hi domina la cardigassa blanca (*Cirsium glabrum*).

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge subalpí.

Ambients que ocupa
Aquest hàbitat es troba sovint al peu dels cons d'enderrocs, allà on el pendent i la mobilitat disminueixen i les pedres són més grosses; tot i que pot aparèixer també en pendents moderats o forts, fins de 45º. Als Pirineus axials prefereix els vessants assolellats; als Prepirineus orientals es fa solament en vessants obacs, representat per la comunitat de julivert d'isard.

Clima
Subalpí.

Substrat i sòl
Tarteres de natura calcària, amb una capa poc gruixuda de pedres centimètriques, sota la qual hi ha un sòl força ben desenvolupat, ric en carbonats.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Cirsium glabrum (cardigassa blanca)		•	•	
Rumex scutatus (badola)		•	•	
Xatardia scabra (julivert d'isard)		•	•	
Festuca gautieri (ussona)		•		
Aquilegia montsicciana (corniol)			•	
Arenaria ligericina			•	
Crepis pygmaea			•	
Galeopsis pyrenaica			•	
Silene vulgaris subsp. *prostrata*			•	
Delphinium elatum subsp. *montanum* (esperó)				•

Tartera amb cardigassa blanca a l'Alta Ribagorça. A. Ferré

Julivert d'isard. A. Petit

Distribució dins el territori català

Pirineus axials i Prepirineus orientals (serra de Cadí i massissos propers).

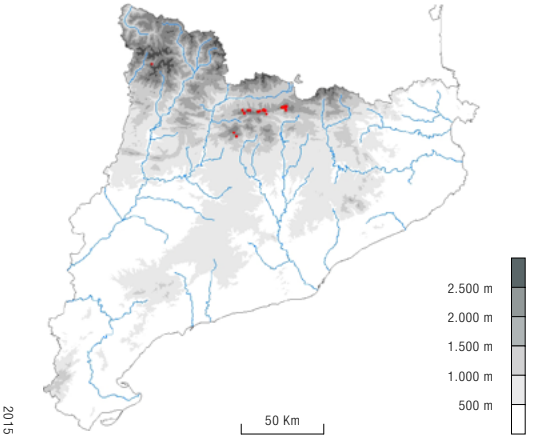

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Festuco-Cirsietum glabri G. Montserrat 1987

Aquilegio-Xatardietum scabrae O. Bolòs et P. Monts. 1974

Festucetum scopariae (Suspl.) Br.-Bl. 1948 subass. *cirsietosum glabri*

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística Amb un bon nombre de tàxons rars o endèmics: *Xatardia scabra*, *Cirsium glabrum*, *Arenaria ligericina*, *Aquilegia montsicciana*, *Galeopsis pyrenaica*...	(IC2)	3
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**19**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

8130 Tarteres de l'Europa meridional amb vegetació poc o molt termòfila

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

61e Tarteres i pedrusques calcàries de l'alta muntanya

Unitat EUNIS corresponent

H2.635.ES

[AF]

61.371+ Caos de blocs silicis, colonitzats per falgueres, de l'alta muntanya

Caos de blocs granítics a Saboredo. E. Carrillo

Aspecte

Acumulacions de blocs de roca, generalment de dimensions mètriques o submètriques, resultat de la fragmentació de materials rocosos situats part damunt. Tot i que el pendent sol ser força acusat, no manifesten gaire dinàmica de vessant, a causa de la mida dels rocs i de les seves formes cantelludes. El poblament vegetal que s'hi fa és molt dispers i irregular, format sobretot per falgueres relativament grosses i tendres que arrelen en els intersticis que contenen una mica de terra.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge alpí i part superior de l'estatge subalpí.

Ambients que ocupa
Part baixa de vessants rocallosos, peu de cingles i d'agulles.

Clima
Alpí (i subalpí).

Substrat i sòl
Granodiorites, o bé esquistos de mena diversa. Sòl molt escàs, que s'acumula molt irregularment entre alguns blocs; és molt humífer i es manté fresc i humit.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Cryptogramma crispa			•	
Dryopteris oreades			•	
Athyrium distentifolium			•	
Polystichum lonchitis			•	
Gymnocarpium dryopteris				•
Cystopteris fragilis				•
Festuca eskia (gesp)				•
Rhododendron ferrugineum (neret)				•

Cryptogramma crispa. J. Vigo

Polystichum lonchitis. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Pirineus, sobretot els centrals.

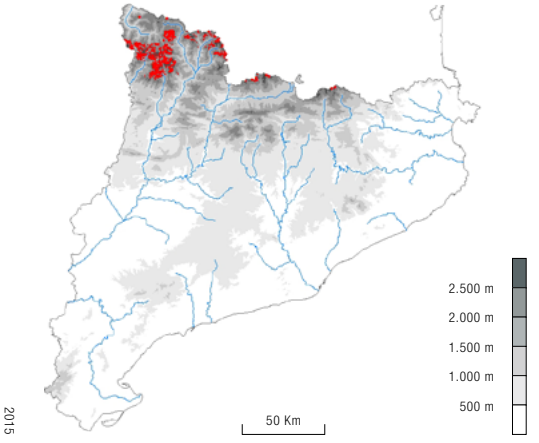

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cryptogrammo crispae-Dryopteridetum oreadis Rivas Mart. 1977

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**13**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

8130 Tarteres de l'Europa meridional amb vegetació poc o molt termòfila

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

61d Tarteres i pedrusques silícies de l'alta muntanya

Unitat EUNIS corresponent

H2.53 Ibero-Pyrenean acidiphile fern screes

[JMN]

61

Tarteres

61.5+

Terrers (badlands)

61.51+ Terrers (badlands) calcaris, generalment margosos o bé guixencs, amb vegetació molt esparsa o quasi nus

Terrers prop de Saldes (Berguedà). I. Soriano

Aspecte

Àrees erosionades, generalment molt pendents, sense vegetació o amb vegetació molt esparsa. Si l'erosió ve de molt antic, poden correspondre a vessants de petits pujols al mig d'una plana, com a testimoni del relleu desaparegut. Badland és el terme que utilitzen els geomorfòlegs per designar aquests aixaragallaments generalitzats, en què se solen diferenciar una zona d'erosió molt activa, sense plantes, un canal de transport, igualment nu, i una zona basal (tàlveg) amb deposició de materials on creixen sobretot herbes i algunes mates o arbustos.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Stipa calamagrostis			•	
Brachypodium phoenicoides (fenàs de marge)			•	
Erucastrum nasturtiifolium (ravenissa groga)			•	
Tussilago farfara (pota de cavall)			•	
Genista scorpius (argelaga)			•	
Thymus vulgaris (timó)			•	
Lithospermum fruticosum (aspró)			•	

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana: estatge montà. Terra baixa: contrades mediterrànies interiors. Muntanya mediterrània.

Ambients que ocupa
Diversos.

Clima
Medioeuropeu submediterrani o mediterrani. Els episodis de precipitació torrencial i l'acusada amplitud tèrmica diària i estacional són decisius per al manteniment d'aquest hàbitat.

Substrat i sòl
Especialment lutites, fàcils d'alterar superficialment per acció física. Sòl inexistent o reduït als primers estadis de l'edafogènesi.

Terrers a la conca de Tremp. A. Ferré

Terrers prop de Castellolí (Anoia). E. Carrillo

Distribució dins el territori català

Pirineus, i especialment Prepirineus (conca de Tremp, capçalera del Llobregat...); territoris ausosegàrric i catalanídic central (i, més localment, catalanídic meridional i sicòric).

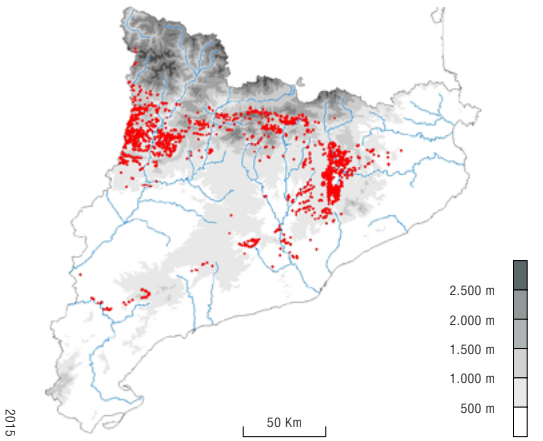

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Diverses comunitats vegetals a penes estructurades i mal caracteritzades.

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts. Són afavorits per la sobrepastura, el trepig, el foc... i per qualsevol acció que elimini la coberta vegetal (encara que sigui en petita part, ja que el badland pot créixer a partir de qualsevol àrea nua de vegetació). L'obertura de vies de comunicació pot incidir notablement tant en la formació dels badlands com en la persistència i l'expansió dels que ja existeixen. Atès que l'expansió dels terrers suposa un problema ambiental, sovint es prenen mesures per limitar-la.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**11**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

61f Terrers calcaris, generalment margosos o bé guixencs, amb vegetació molt esparsa o quasi nus

Unitat EUNIS corresponent

H2.6I1.ES

[EC]

61.52+ Terrers (badlands) silicis, generalment argilosos o gresencs, amb vegetació molt esparsa o quasi nus

Terrers gresencs prop de Gavarrós (Berguedà). I. Soriano

Aspecte

Terrers, sovint de coloració rogenca, formats generalment per gresos, on destaca, a la part baixa, una certa acumulació de col·luvions. La natura de la roca (amb tendència a clivellar-se) afavoreix la instal·lació de pins (especialment pi roig) que no passen, però, d'individus juvenils o, si prosperen, queden nans i regruats.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana: estatge montà.

Ambients que ocupa
Diversos.

Clima
Medioeuropeu submediterrani o mediterrani; amb una acusada amplitud tèrmica i amb precipitacions torrencials poc o molt freqüents.

Substrat i sòl
Aquest hàbitat apareix principalment sobre gresos rogencs o bigarrats, que s'esmicolen molt fàcilment (més rarament sobre argiles compactes), neutres o poc àcids. Sòl inexistent o reduït als primers estadis del procés d'edafogènesi. No és rar que s'hi conservin petites àrees amb restes del sòl i de la vegetació prèvia a la formació del badland.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Ligusticum lucidum			•	
Paronychia kapela			•	
Lotus corniculatus				•
Chamaespartium sagittale (gíjol)				•
Pinus sylvestris (pi roig)			•	
Genista scorpius (argelaga)			•	
Calluna vulgaris (bruguerola)			•	
Cistus laurifolius (estepa de muntanya)			•	

Paronychia kapela. R. Quadrada

Distribució dins el territori català

Pirineus, des de l'Alta Ribagorça a l'alta Garrotxa, i (molt més localment) territori catalanídic septentrional i central.

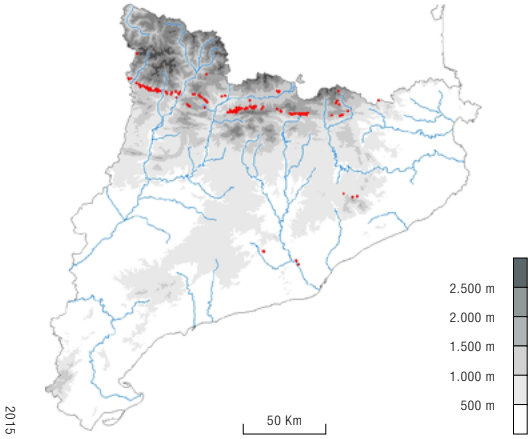

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Diverses comunitats vegetals a penes estructurades i mal caracteritzades.

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts. Són afavorits per la sobrepastura, el trepig, el foc... i per qualsevol acció que elimini la coberta vegetal (encara que sigui en petita part, ja que el badland pot créixer a partir de qualsevol àrea nua de vegetació). L'obertura de vies de comunicació pot incidir notablement tant en la formació dels badlands com en la persistència i l'expansió dels que ja existeixen. Atès que l'expansió dels terrers suposa un problema ambiental sovint es prenen mesures per limitar-la.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**12**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

61g Terrers silicis, generalment argilosos o gresencs, amb vegetació molt esparsa o quasi nus ☐

Unitat EUNIS corresponent

H2.6I2.ES

[EC]

62

Roques no litorals

62.1

Cingles i penyals calcaris

62.1111 Roques calcàries amb vegetació casmofítica, termòfila, de les contrades mediterrànies

Roques de lo Blau (Terra Alta). A. Ferré

Aspecte

Roques amb poblaments dispersos de mates, petites o mitjanes, sovint de fullatge blanquinós, que arrelen a les escletxes. S'hi barregen herbes vivaces graminoides i altres de fulla plana. Hi predominen les plantes adaptades a la sequera i a les altes temperatures que exhibeixen caràcters morfològics especials (pilositat densa, fulles crasses, petites o convolutes...).

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa i muntanya mediterrània (i muntanya mitjana).

Ambients que ocupa
Parets de roca i esqueis d'orientació diversa, si el clima és molt càlid, i exposats a migjorn, en els indrets més freds.

Clima
Mediterrani, mediterrani muntanyenc o medioeuropeu submediterrani. Topoclima caracteritzat per una forta insolació, temperatures màximes altes i humitat molt fluctuant, sovint molt baixa. El vent sol ser un factor ambiental important.

Substrat i sòl
Roques carbonàtiques, generalment calcàries compactes, però també gresos i conglomerats amb fissures. No es pot parlar de sòl en sentit estricte, però a les clivelles s'hi acumulen materials fins i matèria orgànica que retenen l'aigua d'escolament i permeten el creixement de les plantes.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Jasonia saxatilis (te de roca)			•	
Chaenorrhinum origanifolium subsp. *cadevallii*			•	
Lavatera maritima (malva de roca)			•	
Cheirolophus intybaceus			•	
Satureja fruticosa (poniol)			•	
Melica arrecta			•	
Piptatherum coerulescens			•	
Campanula affinis (campaneta gran)			•	

Chaenorrhinum origanifolium. J. Vigo

Te de roca. R.M. Masalles

Distribució dins el territori català

Arreu del territori, inclosos els Pirineus.

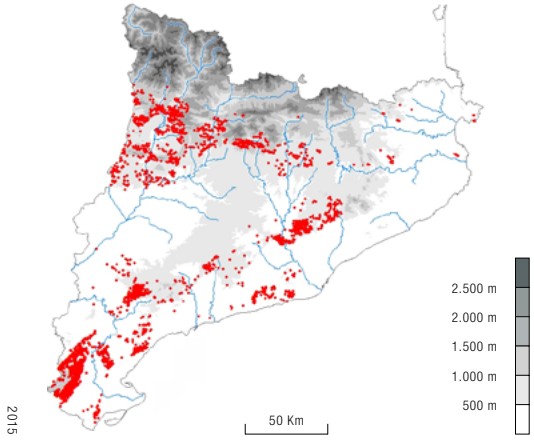

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Diantho-Lavateretum maritimae (Br.-Bl. et Meier) Br.-Bl. 1952

Jasonio-Linarietum cadevallii A. Bolòs et O. Bolòs 1950

Melico-Saturejetum fruticosae O. Bolòs et J. Vives 1957

Sedo-Piptathreretum coerulescentis O. Bolòs et Vigo 1984

Usos i problemes de conservació

Ús

Extracció de roca calcària, pràctica de l'escalada, recol·lecció de plantes remeieres com ara el poniol o el te de roca.

Conservació

L'explotació de les roques calcàries per extreure'n pedra ocasiona un impacte greu, ja que porta a l'eliminació de l'hàbitat. La pràctica de l'escalada també pot ser perjudicial als indrets més freqüentats, amb afectació sobre espècies de fauna i flora amenaçades o protegides. La recol·lecció de plantes remeieres no suposa una amenaça important mentre no es faci de manera abusiva.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística Acull plantes molt interessants, tant per la seva adaptació a l'hàbitat com per la seva raresa (*Campanula affinis*...)	(IC2)	3
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	1
Interès de Conservació	**(IC)**	**14**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

8210 Costers rocosos calcaris amb vegetació rupícola

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

62a Cingles i penyals calcaris de les contrades mediterrànies càlides

Unitat EUNIS corresponent

[EC]

H3.2111.ES

62.1115 Roques calcàries ombrejades, amb vegetació comofítica de molses i falgueres, de les contrades mediterrànies

Roques amb polipodi i molses al Montsià. A. Ferré

Aspecte

Roques ombrejades que porten, sobretot en els replans una mica amples, tapissos de molses pleurocàrpiques, entremig de les quals creixen, sovint esparsament, diverses falgueres resistents a períodes d'eixut i algunes plantes crasses.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa i muntanya mediterrània (i muntanya mitjana).

Ambients que ocupa
Replans i relleixos de roca, murs de pedra seca i, de vegades, parets verticals, en indrets ombrívols.

Clima
Medioeuropeu, mediterrani muntanyenc o mediterrani. Hàbitat lligat sobretot al topoclima concret de cada accident rocós.

Substrat i sòl
Roques calcinals. Sòl incipient, reduït a una capa prima que s'estén de manera fragmentària sobre la roca i ocupa les esquerdes amples.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat herbaci				
Polypodium cambricum (polipodi)		•	•	
Asplenium trichomanes (falzia roja)			•	
Umbilicus rupestris (barretets)			•	
Sedum dasyphyllum (crespinell)			•	
Ceterach officinarum (dauradella)			•	
Estrat muscinal				
Ctenidium molluscum		•	•	
Pterogonium ornithopodioides			•	

Ctenidium molluscum M. Lüth

Dauradella. A. Ferré

Distribució dins el territori català

General a les contrades mediterrànies, però existent també als Prepirineus.

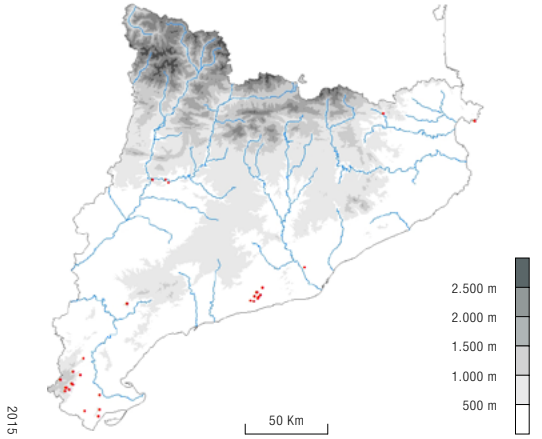

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Anomodonto-Polypodietum australis Br.-Bl. 1931

Polypodietum serrati Br.-Bl.in Br.-Bl., Roussine et Nègre 1952

Usos i problemes de conservació

Ús
En general no se'n fa cap ús, rarament s'hi practica l'escalada o és usat per a l'extracció de roca per a la construcció.

Conservació
Sense problemes de conservació, a excepció dels indrets on s'hi practica l'escalada o l'extracció de pedres. Quan es tracta de roques que es troben dins del bosc, la vegetació és sensible a les tales i als incendis.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**13**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

8210 Costers rocosos calcaris amb vegetació rupícola

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

62a Cingles i penyals calcaris de les contrades mediterrànies càlides

Unitat EUNIS corresponent

H3.2143 West-Mediterranean polypode cliffs

[EC]

62.12

Roques calcàries, amb *Saxifraga media*, *Potentilla nivalis*, *P. alchimilloides*..., de l'alta muntanya pirinenca

El mall d'Es Pois (Vall d'Aran). A. Ferré

Saxifraga media. J. Vigo

Aspecte

Cingles i penyals colonitzats per plantes que resten limitades a les escletxes de roca on s'acumula una mica de sòl. El recobriment de la vegetació és sempre molt baix, inferior al 10%, tret que hi dominin petites mates arrapades a la roca, com ara la lluqueta de roca o el púdol menut. Deixant de banda aquestes matetes reptants, les formes vegetals que hi predominen són els hemicriptòfits i els petits camèfits en forma de coixinet. Les espècies concretes, i la mena de comunitat vegetal que formen, varien segons els topoclimes particulars, d'acord amb el mesoclima de l'àrea, l'orientació de la paret de roca… Per exemple, *Saxifraga media* prefereix els vessants assolellats als Pirineus occidentals, mentre que es pot trobar en qualsevol exposició als orientals; el peucrist es fa principalment a les roques assolellades de la part alta de l'estatge subalpí; *Potentilla nivalis* o *Silene borderei* són espècies pròpies dels ambients ombrejats.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatges alpí i subalpí.

Ambients que ocupa
Parets rocoses de qualsevol orientació, quasi verticals o molt inclinades (més de 60º) i, en alguns casos, lleugerament sobreplomades.

Clima
Alpí o subalpí. El topoclima és en general molt contrastat, amb grans variacions de temperatura i d'humitat.

Substrat i sòl
Substrat calcari. Els sòls que es fan a les fissures de la roca són prims, rics en carbonats i, en temps sec, poden esdevenir molt eixuts.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Artemisia umbelliformis			•	
Asplenium ruta-muraria (falzia blanca)			•	
Cystopteris fragilis			•	
Globularia repens (lluqueta de roca)			•	
Hieracium candidum			•	
Kernera saxatilis			•	
Lonicera pyrenaica (xuclamel de roca)			•	
Phyteuma charmelii			•	
Potentilla alchimilloides (peucrist)			•	
Potentilla nivalis			•	
Rhamnus pumilus (púdol menut)			•	
Saxifraga caesia			•	
Saxifraga media			•	
Saxifraga moschata			•	
Saxifraga paniculata			•	
Silene acaulis			•	
Silene borderei			•	
Valeriana apula			•	

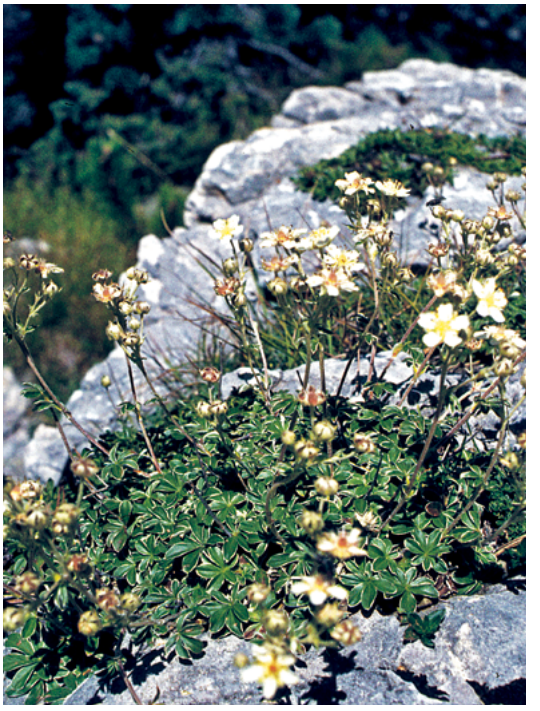

Peucrist. J. Vigo

Distribució dins el territori català

Pirineus axials i massissos calcaris elevats dels Prepirineus orientals.

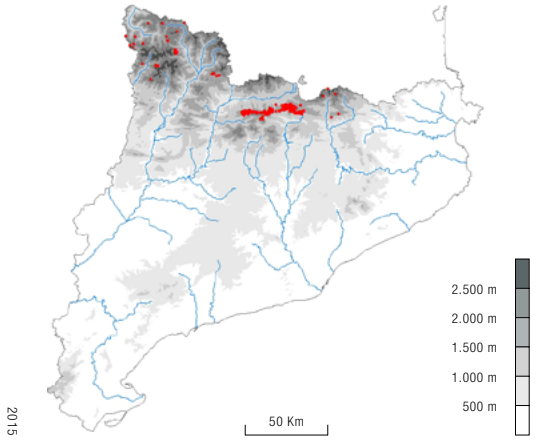

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Saxifragetum mediae Br.-Bl. 1934 em. nom. 1948

Saxifrago longifoliae-Ramondetum myconii Br.-Bl. 1934 subass. *valerianetosum apulae*

Asperulo-Dethawietum tenuifoliae Gruber 1976

Hieracio-Potentilletum alchimilloidis Vigo et Soriano 1984

Saxifrago caesiae-Valerianetum apulae Carrillo et Ninot 1986

Sileno borderei-Potentilletum nivalis (G. Monts.) Ninot et Soriano 1996 in Carreras & al. 1996

Usos i problemes de conservació

Ús
En general no se'n fa cap ús, però en alguns sector s'hi practica l'escalada.

Conservació
L'escalada pot causar problemes puntuals de conservació d'algunes espècies de flora i fauna rares o amenaçades.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística Conté alguns endemismes pirinencs (*Saxifraga media*, *Silene borderei*) i un bon nombre d'oròfits de l'Europa sud-occidental, alguns força rars a Catalunya (*Saxifraga caesia*, *Artemisia umbelliformis*...)	(IC2)	4
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**17**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

8210 Costers rocosos calcaris amb vegetació rupícola

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

62B Cingles i penyals calcaris de muntanya

Unitat EUNIS corresponent

H3.22 Central Pyrenean calcicolous chasmophyte communities

[AF]

62.151 Roques calcàries, amb *Potentilla caulescens*, *Saxifraga longifolia*, *Asplenium fontanum*..., de l'estatge montà i de les muntanyes mediterrànies

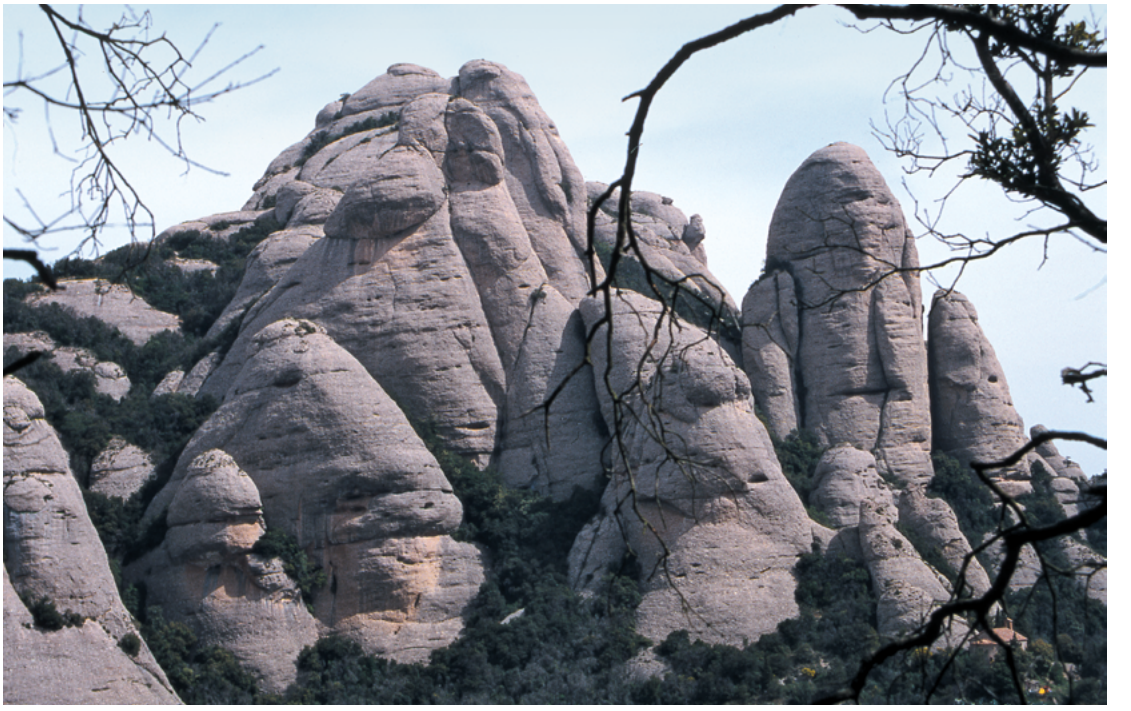

Roques de Sant Benet, a Montserrat. A. Ferré

Aspecte

Espadats en què les plantes resten limitades a algunes escletxes. El recobriment de la vegetació és sempre baix, inferior al 20 %, tret d'algunes parets ombrejades on hi ha una coberta important d'orella d'ós o de molses. La flora és bastant pobra, i hi predominen els elements de caràcter muntanyenc, tot i que no rarament s'hi fan també algunes espècies d'afinitat mediterrània, com ara el te de roca. Sovint hi predominen els hemicriptòfits de fulles en roseta, però també hi ha alguns camèfits i nanofaneròfits. Moltes d'aquestes plantes presenten adaptacions per a suportar llargs períodes de sequera, i algunes, fins i tot, han esdevingut poiquilohidres secundàries.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana i muntanya mediterrània.

Ambients que ocupa
Roques que es troben preferentment en vessants obacs, o bé en orientacions intermèdies; de vegades es tracta de roques assolellades, però només si no són gaire seques ni calentes. La inclinació sempre és propera a la vertical i, en alguns casos, la paret fa sobreplom o és balmada, de manera que l'aigua de la pluja no hi arriba de manera directa, sinó per infiltració a través de les clivelles.

Clima
Medioeuropeu o mediterrani muntanyenc.

Substrat i sòl
Roques calcàries o conglomeràtiques, compactes. El sòl que s'acumula a les fissures i replanets conté força carbonats i sol estar sotmès a variacions dràstiques d'humitat.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Ramonda myconi (orella d'ós)			•	•
Asplenium fontanum (falguereta de roca)			•	•
Globularia repens (lluqueta de roca)			•	•
Asplenium seelosii				•
Asplenium trichomanes (falzia roja)				•
Brassica repanda (ravenissa de roca)				•
Campanula affinis (campaneta gran)				•
Campanula speciosa (campaneta gran)				•
Erinus alpinus				•
Hieracium amplexicaule				•
Hieracium laniferum				•
Lonicera pyrenaica (xuclamel de roca)				•
Petrocoptis montsicciana				•
Potentilla caulescens (te de soqueta)				•
Salix tarraconensis				•
Sarcocapnos enneaphylla (herba freixurera)				•
Saxifraga catalaunica (corona de reina)				•
Saxifraga corbariensis (herba del nord)				•
Saxifraga longifolia (corona de rei)				•
Silene saxifraga (salsufragi)				•
Thymelaea dioica (bufalaga de roca)				•

Campaneta gran. R.M. Masalles

Corones de rei a la serra de Sant Gervàs. A. Ferré

Orella d'ós. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Pirineus (incloent-hi els Prepirineus) i territoris olositànic, ausosegàrric i catalanídic.

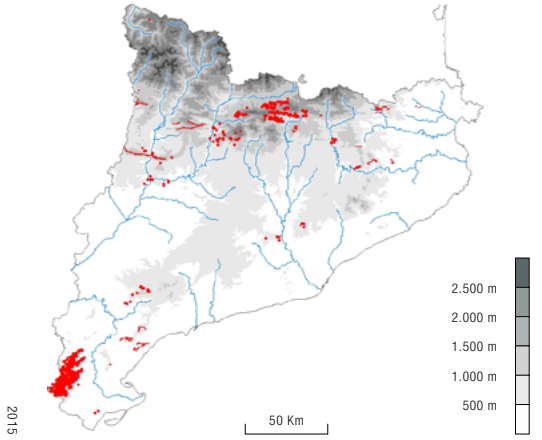

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Petrocoptido-Antirrhinetum mollis O. Bolòs 1954
Saxifragetum catalaunicae Br.-Bl. et Font Quer 1934
Hieracio-Salicetum tarraconensis Br.-Bl. et O. Bolòs 1950
Antirrhinetum pertegasii O. Bolòs 1967
Ramondo-Asplenietum fontani O. Bolòs et Masalles 1983
Saxifrago longifoliae-Ramondetum myconii Br.-Bl. 1934
Asplenietum catalaunici Fdz. Casas cor. Bolòs et Vigo 1984

Usos i problemes de conservació

Ús
En general no se'n fa cap ús, però en alguns sector s'hi practica l'escalada i, especialment prop de zones urbanes, és usat per a l'extracció de roca per a la construcció. La recol·lecció de plantes remeieres s'hi fa de manera puntual.

Conservació
L'escalada pot causar problemes puntuals de conservació d'algunes espècies de flora i fauna rares o amenaçades, mentre que l'obertura de pedreres suposa l'eliminació d'aquest hàbitat.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística Hi viuen un gran nombre de plantes rares o endèmiques, algunes amb una àrea de distribució molt reduïda; com ara *Ramonda myconi*, *Antirrhinum molle*, *Petrocoptis montsicciana*, *Saxifraga longifolia*, *Antirrhinum pertegasii*, *Campanula affinis*, *Salix tarraconensis*, *Saxifraga catalaunica*...	(IC2)	4
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**16**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

8210 Costers rocosos calcaris amb vegetació rupícola

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

62b Cingles i penyals calcaris de muntanya

Unitat EUNIS corresponent

H3.251 Alpine calcareous cliff heliophile communities

[AF]

62.152

Roques calcàries ombrejades i sovint humides, amb diverses falgueres (*Cystopteris fragilis*...), dels estatges montà i subalpí

Roca amb molses, falgueres (falzia roja, polipodi, falguereta de roca, *Polystichum aculeatum*), herba prima..., sobre Engelats (Ripollès). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Roques colonitzades principalment per falgueres. El recobriment total de la vegetació sol ser baix.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana; més rarament, estatge subalpí.

Ambients que ocupa
Parets rocoses força verticals, en indrets poc o molt ombrejats. Sovint la superfície de la roca es manté humida.

Clima
Medioeuropeu i subalpí.

Substrat i sòl
Roques calcàries. El poc sòl que hi ha a les fissures i relleixos és força humit.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Cystopteris fragilis			•	
Moehringia muscosa (herba prima)			•	
Asplenium fontanum (falguereta de roca)			•	
Asplenium trichomanes (falzia roja)			•	
Asplenium viride (falzia verda)			•	

Cystopteris fragilis. X. Font

Distribució dins el territori català

Pirineus (incloent-hi els Prepirineus) i territori catalanídic meridional (massís del Port).

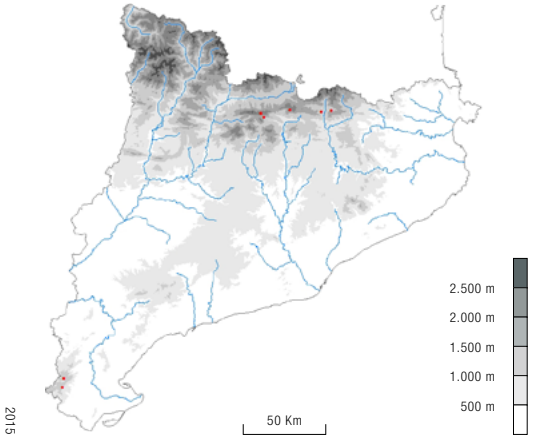

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Asplenio-Cystopteridetum fragilis Oberd. (1936) 1949

Usos i problemes de conservació

Ús
En general no se'n fa cap ús, rarament s'hi practica l'escalada o és usat per a l'extracció de roca per a la construcció.

Conservació
Sense problemes de conservació, a excepció dels indrets on s'hi practica l'escalada o l'extracció de pedres.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**15**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

8210 Costers rocosos calcaris amb vegetació rupícola

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

62b Cingles i penyals calcaris de muntanya

Unitat EUNIS corresponent

H3.252 Middle-European calcareous fern cliffs

[AF]

62.1C+ Roques calcàries ombrejades, amb vegetació comofítica de molses i falgueres, de l'estatge montà i de la muntanya mediterrània

Roca amb molses i polipodi a la baga de les Olletes (la Garrotxa). A. Ferré

Aspecte

Roques que presenten replans i relleixos colonitzats abundantment per plantes, principalment molses. Molt sovint s'hi fan també algunes falgueres i plantes amb flor.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana i muntanya mediterrània.

Ambients que ocupa
Indrets molt ombrejats, sigui perquè corresponen a vessants obacs, sigui perquè es tracta de roques dins del bosc. La inclinació de la massa rocosa és variable, però generalment superior als 45º. La superfície de la roca es manté força temps humida.

Clima
Medioeuropeu o mediterrani, poc o molt humits.

Substrat i sòl
Roca calcària. Als replans i relleixos hi ha un revestiment de sòl, poc gruixut i força humit.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat herbaci				
Moehringia muscosa (herba prima)		•	•	
Saxifraga corbariensis (herba del nord)		•	•	
Asplenium trichomanes (falzia roja)			•	
Asplenium fontanum (falguereta de roca)			•	
Polypodium vulgare s.l. (polipodi)			•	
Estrat muscinal				
Anomodon viticulosus		•	•	
Ctenidium molluscum		•	•	
Homalothecium sericeum		•	•	
Neckera complanata			•	
Neckera crispa			•	

Herba prima. A. Ferré i J. Vigo

Falgueretа de roca. J.L. Benito

Distribució dins el territori català

Pirineus (incloent-hi els Prepirineus) i territoris olositànic i catalanídic.

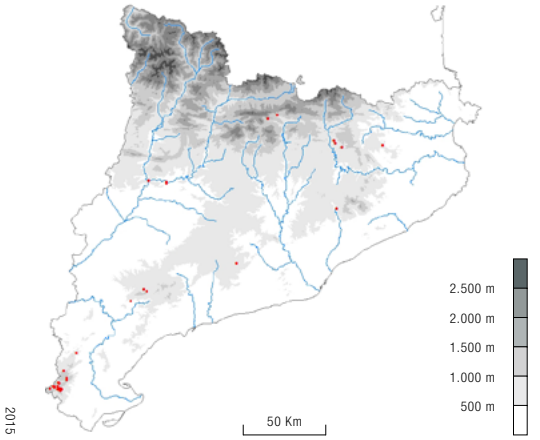

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Anomodonto-Moehringietum muscosae O. Bolòs et J. Vives 1957

Polypodio cambrici-Saxifragetum corbariensis Molero et Pujadas 1984

Usos i problemes de conservació

Ús

En general no se'n fa cap ús, rarament s'hi practica l'escalada o és usat per a l'extracció de roca per a la construcció.

Conservació

Sense problemes de conservació, a excepció dels indrets on s'hi practica l'escalada o l'extracció de pedres. Quan es tracta de roques que es troben dins del bosc, la vegetació és sensible a les tales i als incendis.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**14**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

8210 Costers rocosos calcaris amb vegetació rupícola

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

62b Cingles i penyals calcaris de muntanya

Unitat EUNIS corresponent

H3.2F.ES

[AF]

62

Roques no litorals

62.2

Cingles i penyals silicis

62.211 Roques silícies, amb *Androsace vandellii*..., de l'alta muntanya

Tuc de la Montanyeta (Alta Ribagorça). A. Ferré

Aspecte

Cingles i penyals, on les plantes resten limitades a petites escletxes, de manera que el recobriment vegetal és força baix (inferior al 10%). Normalment es tracta de parets verticals o gairebé. Les plantes que viuen en aquests ambients, principalment hemicriptòfits i petits camèfits, presenten adaptacions (viscositat, pilositat, suculència, formes en coixinet, etc.) per poder suportar una insolació elevada i períodes de sequera. La flora, més aviat pobra, varia segons les condicions ambientals de l'indret, i també territorialment, en consonància amb l'àrea de distribució restringida d'alguns dels seus elements.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatges subalpí, alpí i subnival.

Ambients que ocupa
Àrees de relleu abrupte, en qualsevol exposició; sovint a les parts culminals de les muntanyes.

Clima
Subalpí o alpí.

Substrat i sòl
Roca de natura silícia, principalment granits i esquistos. A les fissures s'hi acumulen petites quantitats de sòl, de reacció feblement àcida. En alguns casos aquest sòl conté carbonats, de manera que s'hi poden fer algunes espècies calcícoles, com la lluqueta de roca o el púdol menut.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Achillea chamaemelifolia			•	
Androsace vandellii			•	
Artemisia umbelliformis			•	
Asplenium septentrionale (falzia prima)			•	
Draba dubia			•	
Draba fladnizensis			•	
Draba subnivalis			•	
Poa nemoralis var. *glauca*			•	
Primula latifolia (viola de Sant Josep)			•	
Saxifraga bryoides			•	
Saxifraga pentadactylis			•	
Saxifraga retusa			•	
Saxifraga nervosa			•	
Saxifraga pubescens			•	
Saxifraga iratiana			•	
Sedum hirsutum			•	

Saxifraga bryoides (a l'esquerra i a dalt) i *Saxifraga iratiana* (al mig). A. Ferré

Androsace vandellii. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Pirineus.

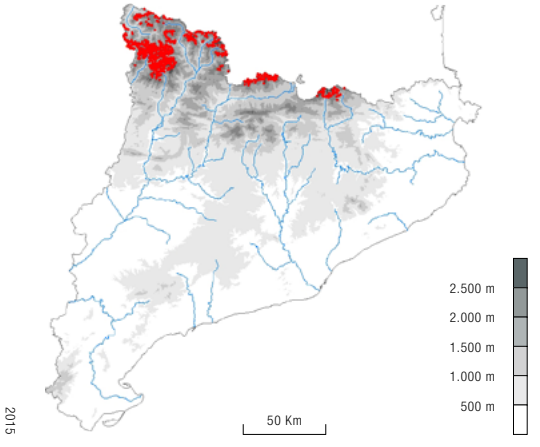

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Saxifragetum pubescentis Br.-Bl. (1934) 1948

Artemisio-Drabetum Br.-Bl. 1948

Saxifrago nervosae-Androsacetum vandellii Carrillo et Ninot 1986

Saxifragetum iratianae Nègre 1969

Usos i problemes de conservació

Ús
En general no se'n fa cap ús, rarament s'hi practica l'escalada.

Conservació
Sense problemes de conservació, tot i que puntualment l'escalada pot causar problemes de conservació d'algunes espècies de flora rares o amenaçades, mentre que l'extracció de roca suposa l'eliminació d'aquest hàbitat.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística Hi ha moltes plantes endèmiques dels Pirineus, com ara *Achillea chamaemelifolia*, *Draba subnivalis*, *Saxifraga pentadactylis*, *Primula latifolia*, etc.	(IC2)	4
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**17**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

8220 Costers rocosos silicis amb vegetació rupícola

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

62c Cingles i penyals silicis de muntanya

Unitat EUNIS corresponent

H3.111 Middle European high-altitude siliceous cliffs

[AF]

62.26 Roques silícies, amb asarina (*Antirrhinum asarina*)..., de l'estatge montà plujós (i dels llocs frescals de terra baixa)

Asarina. R. Quadrada

Aspecte

Roques on la vegetació creix només en fissures i replanets. Les plantes que hi viuen són sobretot petits camèfits i hemicriptòfits, i moltes s'han adaptat a condicions de sequera temporal acumulant reserves d'aigua en els teixits. Les més conspícues en aquest sentit són els crespinells i els matafocs, però també l'herba de Sant Segimon i la mateixa asarina tenen les fulles poc o molt suculentes. Al costat d'aquestes plantes, sovint s'hi fan falgueres rupícoles. En alguns casos, quan les condicions d'humitat són més favorables, s'hi estableixen algunes molses, i llavors el recobriment vegetal pot ser prou important.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana, muntanya mediterrània marítima i, més rarament, terra baixa (contrades marítimes subhumides).

Ambients que ocupa
Parets verticals o gairebé, de qualsevol exposició, tot i que, a baixa altitud, aquest hàbitat prefereix les orientacions obagues.

Clima
Medioeuropeu, mediterrani muntanyenc subhumit o, més rarament, mediterrani marítim subhumit.

Substrat i sòl
Roques silícies, principalment esquistos, però també granits. A les escletxes de roca s'hi acumulen sòls prims, de reacció àcida.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Antirrhinum asarina (asarina)			•	
Asplenium foresiense			•	
Asplenium septentrionale (falzia prima)			•	
Saxifraga vayredana (herba de Sant Segimon)			•	
Sedum brevifolium (crespinell)			•	
Sedum hirsutum (crespinell)			•	

Roca amb asarina i polipodi sobre Ribes de Freser (Ripollès). A. Ferré i J. Vigo

Herba de Sant Segimon. X. Font

Distribució dins el territori català

Pirineus axials, Prepirineus orientals i territoris olositànic, ruscínic (cap de Creus) i catalanídic septentrional (Montseny).

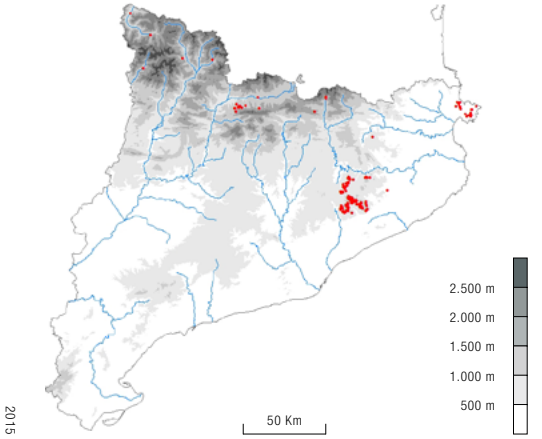

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Antirrhino asarinae-Sedetum brevifolii Br.-Bl. (1934) 1952

Saxifragetum vayredanae Br.-Bl. 1934

Antirrhinetum asarinae Br.-Bl. 1915

Usos i problemes de conservació

Ús

En general no se'n fa cap ús, rarament s'hi practica l'escalada o és usat per a l'extracció de roca per a la construcció. La recol·lecció de plantes s'hi fa de manera molt puntual.

Conservació

Sense problemes de conservació, tot i que puntualment l'escalada pot causar problemes de conservació d'algunes espècies de flora rares o amenaçades, mentre que l'extracció de roca suposa l'eliminació d'aquest hàbitat.

L'herba de Sant Segimon, que ha estat objecte de recol·leccions abusives, ara té protecció legal.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística Al Montseny s'hi fa l'herba de Sant Segimon (*Saxifraga vayredana*), endèmica d'aquest massís	(IC2)	3
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**16**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

8220 Costers rocosos silicis amb vegetació rupícola

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

62c Cingles i penyals silicis de muntanya
62d Cingles i penyals silicis de les contrades mediterrànies càlides

Unitat EUNIS corresponent

H3.16 Peri-Pyrenean montane siliceous cliffs [AF]

62.28 Roques silícies, càlides i seques (amb *Cheilanthes tinaei*), de les contrades mediterrànies

Cosentinia vellea i *Cheilanthes maderensis* en una roca del cap de Creus. X. Llimona

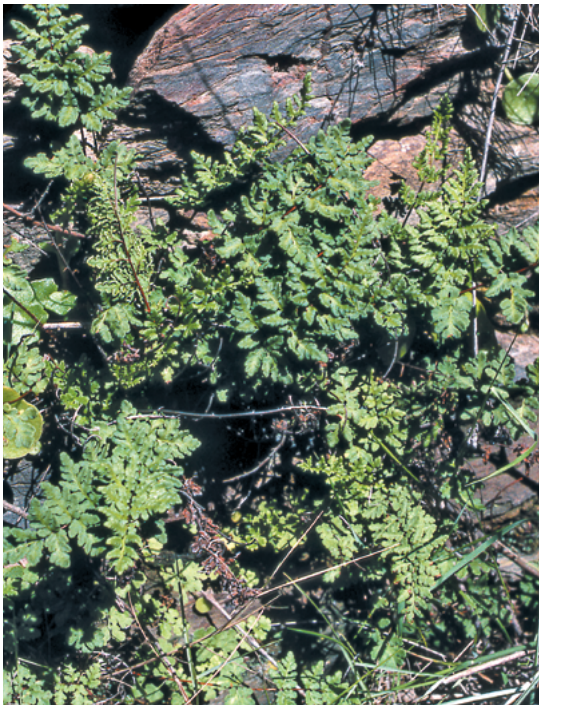

Cheilanthes maderensis. X. Llimona

Aspecte

Roques i murs de pedra, a les escletxes dels quals viuen plantes ben adaptades a resistir llargs episodis de sequera: falgueres que són capaces de marcir-se entrant en estat de vida latent, plantes amb flor (com la fabària, el matafoc o els barretets) que acumulen aigua en llurs fulles suculentes, i gramínies d'afinitat tropical.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa (contrades marítimes subhumides).

Ambients que ocupa
Roques assolellades, temporalment molt calentes i seques, protegides dels vents freds; ocasionalment, murs de pedra seca.

Clima
Mediterrani marítim.

Substrat i sòl
Roques silícies (esquistos, conglomerats o gresos). El sòl que s'acumula entre les pedres és prim i neutre (cosa que explica la barreja de plantes acidòfiles i calcícoles que s'hi poden fer).

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Falgueres				
Cheilanthes maderensis		•	•	
Cheilanthes tinaei			•	
Cosentinia vellea			•	
Notholaena marantae			•	
Pellaea calomelanos			•	
Plantes amb flor				
Sedum telephium (fabària)			•	
Sempervivum tectorum (matafoc)			•	
Andropogon distachyos				•
Umbilicus rupestris (barretets)				•

Pellaea calomelanos. X. Font

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic i catalanídic septentrional i central.

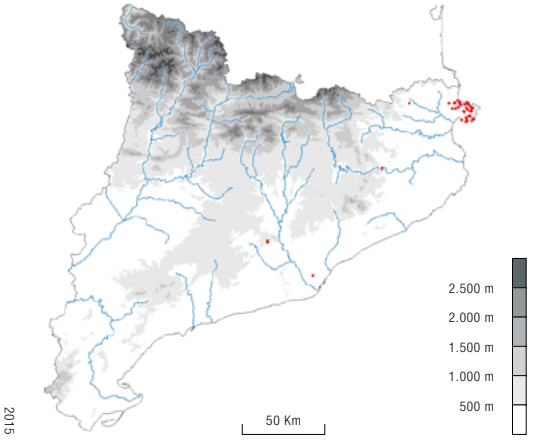

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cheilanthetum fragrantis-marantae O. Bolòs 1956

Umbilico-Cheilanthetum maderensis Franquesa 1996

Usos i problemes de conservació

Ús
En general no se'n fa cap ús, rarament s'hi practica l'escalada o és usat per a l'extracció de roca per a la construcció.

Conservació
Sense problemes de conservació, tot i que puntualment l'escalada pot causar problemes de conservació d'algunes espècies de flora rares o amenaçades, mentre que l'extracció de roca suposa l'eliminació d'aquest hàbitat.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística Conté algunes falgueres rares, pròpies de les terres seques i càlides (fins i tot tropicals): *Pellaea calomelanos* (que pot considerar-se una relíquia dels temps prequaternaris), *Cheilanthes maderensis*, *Cheilantes tinaei*, *Cosentinia vellea*, *Notholaena marantae*	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territo ri català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**17**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

8220 Costers rocosos silicis amb vegetació rupícola

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

62d Cingles i penyals silicis de les contrades mediterrànies càlides

Unitat EUNIS corresponent

H3.18 West Mediterranean thermophile siliceous cliffs

[AF]

62.2A+ Roques silícies ombrejades, amb vegetació comofítica de molses i falgueres, de l'estatge montà

Roca silícia amb molses, polipodi i matafocs a la vall de Ribes. A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Roques i esqueis que presenten replans i relleixos recoberts de molses, entre les quals creixen algunes falgueres i plantes vasculars. De vegades es tracta de codines o de tarteres fixades.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana i muntanya mediterrània.

Ambients que ocupa
Indrets ombrejats, frescals, en vessants obacs, o bé dins del bosc.

Clima
Medioeuropeu o mediterrani muntanyenc.

Substrat i sòl
Terrenys silicis. Als replans de roca hi ha un revestiment prim de sòl, ric en matèria orgànica.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat herbaci				
Polypodium vulgare s.l. (polipodi)		•	•	
Saxifraga corbariensis (herba del nord)		•	•	
Asplenium trichomanes (falzia roja)			•	
Sedum elegans (crespinell)			•	
Estrat muscinal				
Homalothecium sericeum		•	•	
Hypnum cupressiforme		•		
Leucodon sciuroides		•		

Herba del nord. X. Font

Distribució dins el territori català

Prepirineus i territoris olositànic i catalanídic.

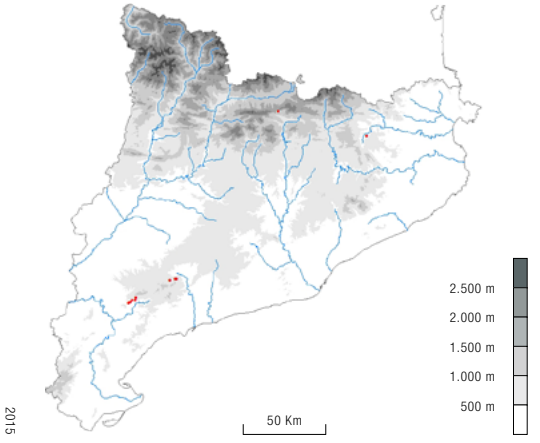

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Polypodio cambrici-Saxifragetum corbariensis Molero et Pujadas 1984

Sedo-Polypodietum vulgaris O. Bolòs et Masalles 1983

Usos i problemes de conservació

Ús

En general no se'n fa cap ús, rarament s'hi practica l'escalada o és usat per a l'extracció de roca per a la construcció.

Conservació

Sense problemes de conservació, tot i que puntualment l'extracció de roca suposa l'eliminació d'aquest hàbitat. Quan es tracta de roques que es troben dins del bosc, l'hàbitat és sensible a les tales i als incendis.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**15**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

8220 Costers rocosos silicis amb vegetació rupícola

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

62c Cingles i penyals silicis de muntanya

Unitat EUNIS corresponent

H3.1D.ES

[AF]

62.2B+ Roques silícies ombrejades, amb vegetació comofítica de molses i falgueres, de les contrades mediterrànies

Roca amb polipodi i molses prop de Martorell (Baix Llobregat). I. Soriano

Aspecte

Roques, murs o talussos amb un recobriment força important de molses i falgueres, que hi ocupen els replanets i els panys de roca poc inclinats. Sovint hi domina el polipodi; quan l'ambient és una mica sec, hi abunden els barretets, sempre sobre una catifa gairebé contínua de molses. Un cas particular i molt local és el dels replans amb frare cugot i satalia.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa (contrades marítimes subhumides).

Ambients que ocupa
Roques poc inclinades o amb replanets, murs de pedra seca i talussos d'argila endurida, sempre en indrets ombrejats i poc o molt humits.

Clima
Mediterrani marítim subhumit.

Substrat i sòl
Roques silícies (granits, esquistos, gresos...). Sòl discontinu, generalment prim (de menys de 5 cm de gruix), una mica més desenvolupat en el cas de la comunitat amb frare cugot i grandalla.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Plantes vasculars				
Anogramma leptophylla		•	•	
Polypodium serrulatum (polipodi)		•	•	
Selaginella denticulata		•	•	
Arisarum simorrhinum (frare cugot)			•	
Narcissus poeticus (satalia)			•	
Umbilicus rupestris (barretets)			•	
Estrat muscinal				
Trichostomum mutabile	•			
Homalothecium sericeum		•	•	
Pterogonium gracile		•	•	

Frare cugot. J. Font

Anogramma leptophylla i *Selaginella denticulata*. X. Font

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic i catalanídic septentrional i central.

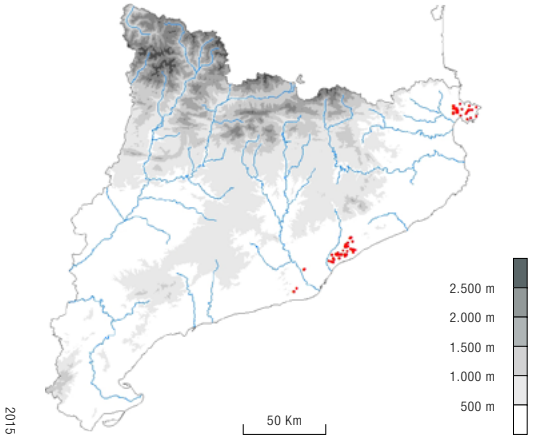

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Selaginello-Anogrammetum leptophyllae R. Mol. 1937

Sedo-Polypodietum cambrici O. Bolòs et J. Vives 1957

Narcisso-Arisaretum simorrhini O. Bolòs 1962

Usos i problemes de conservació

Ús

En general no se'n fa cap ús, rarament s'hi practica l'escalada o és usat per a l'extracció de roca per a la construcció.

Conservació

Sense problemes de conservació, tot i que puntualment l'extracció de roca suposa l'eliminació d'aquest hàbitat. Quan es tracta de roques que es troben dins del bosc, l'hàbitat és sensible a les tales i als incendis.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística El frare cugot (*Arisarum simorrhinum*) és una planta rara, amb poques localitats a Europa. La presència de la satalia (*Narcissus poeticus*) en aquest hàbitat, al Baix Llobregat, és un fet destacable	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**14**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

8220 Costers rocosos silicis amb vegetació rupícola

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

62d Cingles i penyals silicis de les contrades mediterrànies càlides

Unitat EUNIS corresponent

H3.1F.ES

[AF]

62

Roques no litorals

62.3

Terraprims i codines

62.31⁺
+ 36.2p

Vegetació pionera, amb matafocs (*Sempervivum* spp.) i crespinells (*Sedum* spp.), de terraprims silicis, dels estatges montà i subalpí

Replà rocós amb *Sedum anglicum* vora Tavascan (Pallars Sobirà). A. Ferré

Aspecte

Replanets, escletxes de roca i terraprims, colonitzats predominantment per plantes suculentes. No hi falten, però, les tofes compactes d'algunes gramínies de fulla dura i altres herbes vivaces resistents a la secada. Hi tenen també una certa importància les plantes anuals de mida petita.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana i, més rarament, estatge subalpí.

Ambients que ocupa
Àrees rocalloses, especialment superfícies planes o poc pendents.

Clima
Medioeuropeu (o subalpí). Topoclima caracteritzat per una amplitud tèrmica diària força acusada.

Substrat i sòl
Roques àcides, generalment esquistos foscos. Sòls incipients, amb molt poca capacitat de retenció d'aigua i pobres en nutrients (la majoria de les plantes arrelen a les fissures de la roca).

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Sempervivum tectorum (matafoc comú)		•	•	
Sempervivum arachnoideum (matafoc teranyinós)		•	•	
Sedum rupestre (crespinell)		•	•	
Sedum anglicum subsp. *pyrenaicum* (crespinell)		•	•	
Sedum annuum (crespinell)		•	•	
Sedum album (crespinell blanc)		•		
Scleranthus perennis		•		
Allium senescens (all colombí)		•		
Festuca gr. *ovina*				•
Silene rupestris				•
Calluna vulgaris (bruguerola)				•

Crespinell (*Sedum annuum*). V. Canalís

Matafoc comú. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Pirineus i territoris catalanídic septentrional (Montseny) i olositànic.

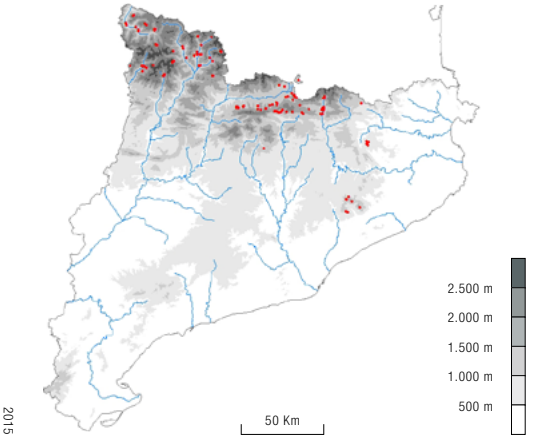

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Trifolio-Thymetum caroli Font et Vigo 1984

Sempervivo tectorum-Sedetum rupestris O. Bolòs 1983

Sileno-Sedetum pyrenaici Tx. et Oberd. 1958

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**16**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

8230 Terraprims silicis amb vegetació pionera (*Sedo-Scleranthion*)

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

62d1 Terraprims silicis amb matafocs (*Sempervivum* spp.) i crespinells (*Sedum* spp.) d'indrets rocosos dels estatges montà i subalpí

Unitat EUNIS corresponent

H3.5122.ES

[EC]

62.32+

Codines amb caragoles (*Erodium rupestre*, *E. glandulosum*), *Arenaria aggregata*, *Allium senescens*..., en terrenys calcaris o conglomeràtics, a la muntanya mitjana poc plujosa i a les serres catalanídiques

Comunitat d'*Allium moly* prop de Santa Engràcia (Pallars Jussà). X. Font

Aspecte

Codines i afloraments rocosos, poblats per petites mates, per herbes anuals i per algunes plantes bulboses, que es desenvolupen durant el període humit de la primavera. Les fissures més amples poden ser colonitzades per arbustos força grossos, com la savina o el boix.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mediterrània.

Ambients que ocupa
Roques planeres o lleugerament pendents, sovint en situació culminal, on hi ha una erosió molt activa, especialment a causa del vent.

Clima
Mediterrani muntanyenc. Topoclima caracteritzat pels forts contrastos de temperatura i d'humitat i una intensa acció del vent.

Substrat i sòl
Conglomerats calcaris, més rarament calcàries compactes. Sòls incipients o esquelètics, sovint molt pedregosos, que retenen molt poc l'aigua.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat subarbustiu				
Narcissus assoanus (almesquí)		•		
Erodium rupestre (caragola)			•	
Erodium glandulosum (caragola)			•	
Arenaria aggregata			•	
Allium senescens (all colombí)			•	
Dipcadi serotinum (marcet)			•	
Allium moly			•	
Festuca gr. *ovina*				•
Koeleria vallesiana (herba rodona)				•
Satureja montana (sajolida)				•

Caragola (*Erodium rupestre*). X. Font

Distribució dins el territori català

Prepirineus i territori catalanídic septentrional i central.

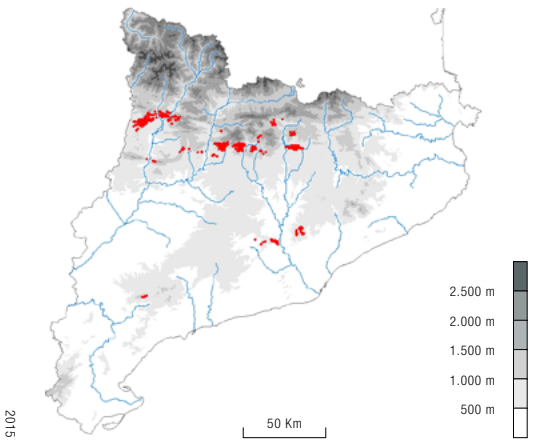

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Narcisso-Erodietum rupestris Romo 1989
Erodio-Arenarietum capitatae J. Vives 1964
Erodietum rupestris O. Bolòs 1956
Dipcado-Allietum moly Romo 1989
Erodio-Arenarietum conimbricensis A. et O. Bolòs 1950 (p.p.)

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús, en alguns casos freqüentades pel bestiar com a lloc de pas.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts, tot i que alguns sectors tenen problemes d'erosió per sobrefreqüentació (Sant Llorenç del Munt, Montserrat...).

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística Conté algunes espècies mediterrànies muntanyenques força rares a Catalunya, com ara *Erodium rupestre*, *Erodium glandulosum* o *Fritillaria lusitanica*	(IC2)	3
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**17**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

62e Codines amb caragoles (*Erodium rupestre*, *E. glandulosum*), *Arenaria aggregata*, *Allium senescens*..., en terrenys calcaris o conglomeràtics, a la muntanya mitjana poc plujosa i a les serres catalanídiques □

Unitat EUNIS corresponent

[EC]

H3.5112.ES

62

Roques no litorals

62.4

Roques sense vegetació vascular

62.41 Roques calcàries colonitzades per líquens, no litorals

Caloplaca aurantia (de color carabassa), *Aspicilia calcarea* (blanca), diverses espècies de *Verrucaria*... en una roca calcària de la serra de Godall (Montsià). A. Ferré

Aspecte

Cingles, penyals i codines desproveïts de vegetació vascular i amb un recobriment variable de líquens, sovint crustacis i, més rarament, esquamulosos. La composició de la flora liquènica i el seu recobriment depenen de factors molt diversos: tipus de roca, exposició a la pluja, freqüència de boires i rosades, existència de degotalls, altitud, orientació, il·luminació, freqüentació per part d'ocells, contaminació de l'aire, proximitat del mar, etc.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Des de terra baixa a l'estatge alpí.

Ambients que ocupa
Ambients molt diversos.

Clima
Qualsevol tipus de clima, des del mediterrani a l'alpí.

Substrat i sòl
Roca calcària.

Líquens

Acarospora scabra
Anema nummularium
Aspicilia calcarea
Aspicilia radiosa
Caloplaca spp.
Diploschistes ocellatus
Dirina stenhammarii
Gonohymenia nigritella
Lecanora muralis
Physcia spp.
Polyblastia spp.
Psorotichia spp.
Roccella phycopsis (orxella)
Solenospora olivacea
Teloschistes contortuplicatus
Thelidium spp.
Verrucaria spp.
Xanthoria calcicola
Xanthoria elegans
etc.

Roques i codines sense vegetació al massís de Sant Llorenç del Munt (Vallès Occidental). A. Ferré

Distribució dins el territori català

Bona part del territori, llevat de les àrees silícies o de relleu poc accidentat.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Protoblastinetea immersae Roux 1978

Roccelletea phycopsis Egea 1991

Usos i problemes de conservació

Ús
En general no se'n fa cap ús, però en alguns sectors s'hi practica l'escalada i, especialment prop de zones urbanes, és usat per a l'extracció de roca per a la construcció.

Conservació
L'escalada pot causar problemes puntuals de conservació d'algunes espècies de líquens, mentre que l'obertura de pedreres suposa l'eliminació d'aquest hàbitat.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	1
Interès de Conservació	**(IC)**	**10**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

62a Cingles i penyals calcaris de les contrades mediterrànies càlides

Unitat EUNIS corresponent

H3.2E Bare limestone inland cliffs

[AF]

62.42 Roques silícies colonitzades per líquens, no litorals

Rhizoplaca chrysoleuca (apotecis de color carabassa) i *R. melanophthalma* (apotecis foscos). A. Ferré

Aspecte

Cingles, penyals i codines desproveïts de vegetació vascular i amb un recobriment variable de líquens, sovint crustacis i, més rarament, esquamulosos. La composició de la flora liquènica i el seu recobriment depenen de factors molt diversos: tipus de roca, exposició a la pluja, freqüència de boires i rosades, existència de degotalls, altitud, orientació, il·luminació, freqüentació per part d'ocells, contaminació de l'aire, proximitat del mar, etc.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Des de terra baixa a l'estatge subnival.

Ambients que ocupa
Ambients molt diversos.

Clima
Qualsevol tipus de clima, des del mediterrani a l'alpí.

Substrat i sòl
Roca silícia.

Líquens

Acarospora spp.
Aspicilia spp.
Buellia spp.
Caloplaca spp.
Candelariella vitelina
Lecanora spp.
Lecidea spp.
Neofuscellia pulla
Peltula euploca
Pertusaria amara
Pertusaria rupicola
Protoparmelia badia
Ramalina spp.
Rhizocarpon geographicum
Rhizoplaca spp.
Rinodina alba
Roccella phycopsis (orxella)
Spilonema revertens
Umbilicaria spp.
Xanthoparmelia spp.
etc.

Diversos líquens crustacis (*Rhizocarpon, Lecanora*...) en una roca silícia de la vall de Manyanet (Pallars Jussà). A. Ferré

Distribució dins el territori català

Bona part del territori, llevat de les àrees calcàries o de relleu poc accidentat.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Rhizocarpetea geographici Mattick 1951

Leprarietea chlorinae Wirth et Wirth 1980

Roccelletea phycopsis Egea 1991

Usos i problemes de conservació

Ús
En general no se'n fa cap ús, però en alguns sectors s'hi practica l'escalada i, especialment prop de zones urbanes, és usat per a l'extracció de roca per a la construcció.

Conservació
L'escalada pot causar problemes puntuals de conservació d'algunes espècies de líquens, mentre que l'obertura de pedreres suposa l'eliminació d'aquest hàbitat.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	1
Interès de Conservació	**(IC)**	**10**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

62c Cingles i penyals silicis de muntanya
62d Cingles i penyals silicis de les contrades mediterrànies càlides

Unitat EUNIS corresponent

H3.1B Bare siliceous inland cliffs

[AF]

62

Roques no litorals

62.5

Roques humides

62.51 Roques calcàries humides i degotalls, amb falzia (*Adiantum capillus-veneris*), de les contrades mediterrànies

Roca humida amb falzia al congost de Terradets. E. Carrillo

Aspecte

Parets de roca per on s'escorre, traspua o regalima aigua regularment, cobertes per formacions de molses i algues, entre les quals arrelen algunes plantes herbàcies exclusives d'aquests ambients.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa i muntanya mediterrània (i muntanya mitjana).

Ambients que ocupa
Superfícies rocoses sempre humides per aportacions d'aigua procedent de filtracions o d'escolament superficial, generalment ombrejades. Secundàriament, a les parets dels pous.

Clima
Medioeuropeu, mediterrani muntanyenc o mediterrani. Hàbitat molt lligat al topoclima particular de la paret de roca.

Substrat i sòl
Roques carbonàtiques, sobretot travertins. Rarament roques silícies.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Plantes herbàcies				
Adiantum capillus-veneris (falzia)		•	•	
Trachelium caeruleum (setge blau)			•	
Samolus valerandii (dolceta)			•	
Pinguicula dertosensis (viola d'aigua)			•	
Estrat muscinal				
Eucladium verticillatum			•	
Pellia fabbroniana			•	

Setge blau. X. Font

Viola d'aigua. X. Font

Distribució dins el territori català

General, però rar en zones elevades.

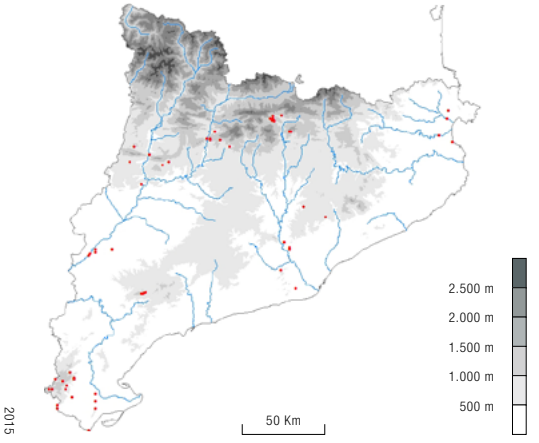

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Eucladio-Adiantetum Br.-Bl. 1931

Trachelio-Adiantetum O. Bolòs 1947

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Molt sensible als canvis del sistema hidrològic: extraccions o derivacions d'aigua, contaminació de les aigües, etc. Algunes activitats de lleure (barranquisme) poden afectar-les.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**12**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

62f Roques calcàries humides i degotalls, amb falzia (*Adiantum capillus-veneris*), de les contrades mediterrànies ☐

Unitat EUNIS corresponent

H3.41 Mediterranean wet inland cliffs

[EC]

62

Roques no litorals

62.7+

Roques i murs amb vegetació subnitròfila

62.7+ Roques i murs amb vegetació subnitròfila

Barretets. A. Ferré

Aspecte

Murs, parets de cases velles, bases de cingle, balmes, boques de coves, partions de pedra seca entre bancals… amb vegetació més o menys esparsa, depenent sobretot de la quantitat d'escletxes i del topoclima. Sovint s'hi fan un bon nombre de petites falgueres i de crespinells, acompanyats de plantes poc o molt nitròfiles, com ara l'ortiga, el ripoll, l'herba d'orenetes o la ravenissa. La composició florística és variable; quan els murs són força ruderalitzats s'hi poden fer poblaments més o menys densos de morella roquera.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
De la terra baixa a la muntanya mitjana.

Ambients que ocupa
Indrets poc o molt freqüentats per l'home o pel bestiar. L'hàbitat apareix en orientacions diverses, però, en general, es troba més desenvolupat en llocs obacs o poc assolellats.

Clima
Mediterrani, mediterrani muntanyenc o medioeuropeu.

Substrat i sòl
Substrats de natura diversa (calcàries, esquistos...). El sòl que es forma a les escletxes i intersticis té sempre un contingut més o menys important de sals amoniacals.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbustiu				
Ficus carica (cabrafiguera)			•	
Estrat herbaci				
Ceterach officinarum (dauradella)		•	•	
Cymbalaria muralis (picardia)		•	•	
Parietaria officinalis (morella roquera)		•	•	
Sedum dasyphyllum (crespinell)		•	•	
Umbilicus rupestris (barretets)		•	•	
Antirrhinum majus (conillets)			•	
Asplenium ruta-muraria (falzia blanca)			•	
Asplenium trichomanes (falzia roja)			•	
Capparis spinosa (taperera)			•	
Centranthus ruber (herba de Sant Jordi)			•	
Geranium rotundifolium			•	
Hyoscyamus albus (jusquiam)			•	
Matthiola incana (violer)			•	
Sedum maximum (fabària)			•	
Chelidonium majus (herba d'orenetes)				•
Diplotaxis erucoides (ravenissa)				•
Oryzopsis miliacea (ripoll)				•
Urtica dioica (ortiga)				•

Mur a Castellbó (Alt Urgell). E. Carrillo

Distribució dins el territori català

General, llevat de l'alta muntanya.

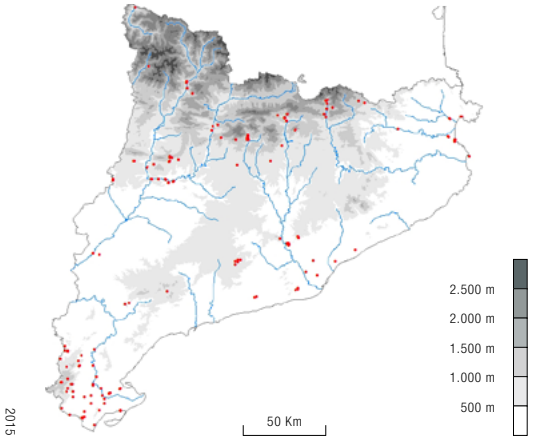

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Asplenietum trichomano-rutaemurariae Kuhn et Tx. 1937 (= *Asplenio-Ceterachetum* J. Vives 1964)

Parietarietum judaicae (Arènes 1929) Br.-Bl. 1932 em. nom. O. Bolòs 1983

Capparietum inermis (O. Bolòs et R. Mol.) O. Bolòs 1962

Parietario-Matthioletum incanae Vigo et Terradas 1969

Sedo-Umbilicetum rupestris Vigo et Carreras 1984

Cymbalarietum muralis Görs 1966

Centranthetum rubri Oberd. 1969

Polypodio cambrici-Umbilicetum rupestris A.M. Hernández 1997

Usos i problemes de conservació

Ús

En general no se'n fa cap ús, a excepció dels que tenen origen antròpic, que s'usen per delimitar terrenys, tancar bestiar, etc.

Conservació

Sense problemes de conservació, tot i que els que s'han originat per acció directa de l'home estan exposats a intervencions diverses (remodelacions, eliminació de plantes, incendis per netejar les partions de pedra seca...).

Els murs de pedra seca tenen un valor patrimonial elevat, tant des del punt de vista ecològic com cultural.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	1
Interès de Conservació	**(IC)**	**10**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

H3.7.ES

[AF]

63

Congestes permanents i glaceres

63.1 Congestes permanents o quasi

Congestes del massís de Besiberri (Alta Ribagorça). A. Ferré

Aspecte

Clapes de neu amassada, persistents durant tot l'any o gairebé. Únicament hi poden viure algunes algues unicel·lulars, que creixen a la superfície de la neu, i petits invertebrats.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge subnival.

Ambients que ocupa
Clotades, canals, peus de paret i altres indrets on s'acumula la neu per esllavissament o per acció del vent. Sobretot en àrees de roca dura, com ara els granits, on el relleu és més esquerp.

Clima
Alpí nivós.

Medi
Masses de neu, que mantenen sempre una temperatura no superior a 0 ºC i que, sovint, retenen partícules minerals i restes orgàniques portades pel vent.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Chlamydomonas nivalis		•	•	

Distribució dins el territori català

Pirineus, sobretot els centrals.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Poblaments d'algues microscòpiques i petits invertebrats.

Usos i problemes de conservació

Ús
Actualment no se'n fa cap ús, antigament se n'aprofitava la neu.

Conservació
Els darrers anys tendeixen a disminuir en quantitat i volum per l'escalfament progressiu del clima. Alguns sectors són afectats pel pas d'excursionistes.

Neu tenyida de rosa per *Chlamydomonas nivalis*. R. Quadrada

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

63a Congestes permanents o quasi ☐

Unitat EUNIS corresponent

H4.1 Snow packs

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**15**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

[EC]

63.2 Glaceres rocalloses

Glaceres rocalloses inactives al massís de Marimanya (Pallars Sobirà). A. Pérez-Haase

Aspecte

Acumulacions de grans blocs de roca de mida mètrica o submètrica, que poden arribar a cobrir superfícies d'unes quantes hectàrees, encaixats en les parts deprimides del relleu. Molt sovint tenen forma de gran lòbul convex en sentit del pendent, i presenten a sobre lòbuls més petits, arcuats en el mateix sentit. Aquestes formes són producte dels darrers episodis tardiglacials (clima fred i sec), que propiciaren l'existència de glaç intersticial permanent entre els blocs, donant una certa plasticitat a tota la glacera rocallosa, que llisca lentament pendent avall. El poblament de plantes vasculars que duen és extremament espars i pobre, a més de poc específic, però les superfícies exposades dels blocs estan força colonitzades per líquens crustacis, i sobre els blocs més alterats hi pot haver plantes de fissures o de replanets. Actualment s'accepta el terme glacera rocallosa com a forma de relleu, independentment del seu origen i de la seva dinàmica (Martí, M. i Serrat, D., 1995). La majoria són relictes, sense gel al seu interior i, fins i tot, en alguns casos han estat colonitzades per altres hàbitats de l'alta muntanya (prats, matollars, boscos...).

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge alpí (i part superior del subalpí).

Ambients que ocupa
Vessants de pendent moderat, generalment encarats al nord, al peu de caients rocosos i abruptes, de pics o d'agulles.

Clima
Alpí.

Substrat i sòl
Les glaceres rocalloses estan formades per materials geològics diversos, bé que les més freqüents són granítiques i, en segon terme, les esquistoses.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat herbaci				
Cryptogramma crispa				•
Saxifraga moschata				•
Saxifraga geranioides				•
Rhododendron ferrugineum (neret)				•

Glacera rocallosa, al peu del Gra de Fajol (Ripollès). A. Ferré

Distribució dins el territori català

Pirineus axials. Sota el clima actual, als Pirineus catalans es té coneixement només d'una glacera rocallosa activa, al massís de Besiberri.

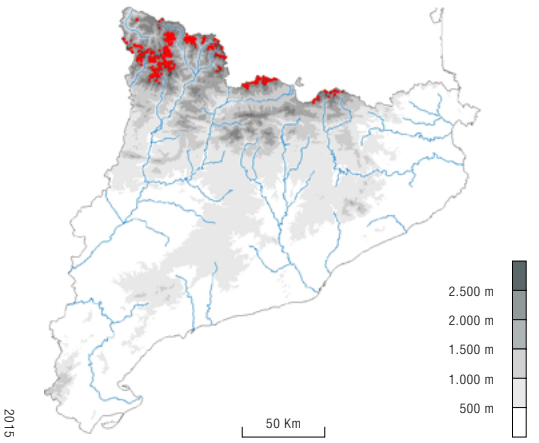

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cap.

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**13**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

8340 Glaceres permanents

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

61d Tarteres i pedrusques silícies de l'alta muntanya

Unitat EUNIS corresponent

H4.3 Rock glaciers and unvegetated ice-dominated moraines

[JMN]

65

Coves

65.4 Coves i avencs

Boca d'un avenc al Montsec d'Ares. A. Ferré

Aspecte

Cavitats subterrànies poc o molt profundes, de desenvolupament horitzontal (coves) o vertical (avencs), sovint formades per diversos pous i galeries interconnectats. Són refugi de nombrosos animals endèmics, de vegades de distribució molt restringida. A la boca de la cavitat o poc més endins, fins allà on arriba la llum, hi poden créixer alguns vegetals.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques

Comprenen dues zones ben diferents, però de delimitació imprecisa: una entrada on penetra poc o molt la llum i en què els factors ambientals són una mica fluctuants, i una zona profunda, sense llum, de temperatura força constant i d'humitat elevada.

Substrat

Sobretot materials calcaris, però també altres menes de roques, especialment esquistos i pissarres.

Component biòtic

Zona de l'entrada

Diversos organismes, no necessàriament cavernícoles, però força significatius, entre els quals hi ha: falgueres (*Phyllitis sagittata*), briòfits (*Cololejeunea*, *Marchesinia mackaii*…), cianofícies (*Gloeocapsa*, *Chroococcus*…), mol·luscs (*Oxychilus*…), aràcnids (*Leptoneta*, *Scotolemon*…), isòpodes (*Porcellio*…), coleòpters (*Trechus*…), dípters (*Limonia nubeculosa*...), col·lèmbols, etc.

Zona profunda

Diversos animals, que inclouen vertebrats (diferents espècies de ratpenats) i artròpodes cavernícoles, molt especials, entre els quals araneids, isòpodes (*Spelaeonethes*…), quilòpodes (*Lithobius*…), coleòpters (*Speonomus*…), col·lèmbols (*Pseudosinella*…), etc.

Distribució dins el territori català

Dels Pirineus al territori catalanídic meridional.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cap.

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús, eventualment ús turístic, lúdic o com a abocadors.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts, a excepció dels que són utilitzats com a abocadors, els que són utilitzats com a espai lúdic i els molt visitats per espeleòlegs.

Cova a Montserrat. X. Ariño

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

8310 Coves no explotades pel turisme

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

H1.23 Troglobiont invertebrate caves

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística Amb un nombre elevat d'organismes molt especialitzats, sovint endèmics	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	1
Interès de Conservació	**(IC)**	**10**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

[RMM]

Manual dels hàbitats de Catalunya

Volum VII
5 Molleres i aiguamolls
6 Roques, tarteres, glaceres, coves

L'adaptació al nostre territori del catàleg dels biòtops de la Unió Europea (*CORINE biotopes manual*) va portar a dreçar una llista dels hàbitats existents a Catalunya. El present Manual vol servir per a interpretar-los teòricament i per a poder-los identificar fàcilment en la pràctica. Els volums descriptius, com aquest, comprenen una sèrie de fitxes, corresponents cadascuna a un hàbitat, ordenades i distribuïdes en apartats coincidents amb els subgrups de primer i segon nivell. Cada fitxa presenta, de manera molt sintètica, les característiques més rellevants de l'hàbitat (aspecte, ecologia general, component biòtic, paràmetres d'interès de conservació...) i porta algunes figures il·lustratives i, en la majoria de casos, un petit mapa de distribució.

En aquesta nova edició s'han revisat i actualitzat els continguts de la versió anterior (nous mapes, nous paràmetres indicadors de l'interès de conservació, incorporació de la correspondència amb la nova classificació europea EUNIS...) i s'hi han afegit uns pocs hàbitats observats o descrits aquests últims anys.

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori i Sostenibilitat

ISBN: 978-84-393-9381-8